

Årsrapport

09

Banken min i byen min

09

I en gate, i en by ligger butikken til bakeren min.
Det er der jeg går når jeg kjøper brød, eller kremboller
i ny og ne. Han er byens beste baker.
Men jeg vet jo ikke alltid om brødet hans er best,
eller at han har de høyeste krembollene.
Han er bakeren min fordi jeg liker måten hans å være
på, hans bakervarer og at han vet hva jeg vil ha.
Det er bra det finnes slike bakere.

Litt lenger borti gaten ligger favorittbokhandleren min,
hun jeg kjøper blomster av og klokkebutikken over
alle klokkebutikker. I det kvartalet ligger også banken
min, Sandnes Sparebank. Der har jeg nå vært kunde
i ni år. Og det finnes utrolig mange gode grunner
til det og.

Her har du filmen om banken min i byen min
og her finner du årets rapport.

Du må åpne pdf i Adobe Acrobat 9 eller Adobe Reader 9 for å se filmen.
Last ned Adobe Reader 9 gratis [her](#)

Innhold

- 5** Året 2009
- 6** Forretningsidé, våre verdier og strategi
- 7** Administrerende direktør
- 8** Økonomiske hovedtall
- 10** Kort om banken
- 11** Organisasjon og ledelse
- 13** Styret
- 15** Ledergruppen
- 17** Eierstyring og selskapsledelse
- 23** Investorinformasjon
- 27** Styrets beretning
- 35** Årsregnskap
 - 35 Resultatregnskap
 - 36 Balanse
 - 37 Endring i egenkapital
 - 38 Kontantstrømoppstilling
 - 39 Noter
- 101** Erklæring i henhold til verdipapirhandellovens § 5-5
- 102** Revisjonsberetning
- 103** Kontrollkomiteens beretning

Året 2009

- Solid resultatutvikling og vesentlig styrket soliditet
- Resultat før skatt 126,5 (-86,9) millioner kroner, en økning på 213,4 millioner kroner fra 2008
- Rentemarginen ble 1,2 % (1,4 %)
- Nedskrivninger av utlån ble på 13,2 millioner kroner i 2009 mot 162,1 millioner kroner i 2008
- Kostnader i % av inntekter for 2009 ble 72,9 % (85,8 %). Kostnader i % av forvaltningskapital var 1,3 % (1,4 %)
- Innskuddsdekningen på morbanknivå økte til 57,4 % (43,7 %)
- Soliditeten er vesentlig styrket - kjernekapitaldekningen har økt fra 8,6 % til 12,4 % i 2009
- Eget mål på minimum 10 % kjernekapitaldekning er oppfylt, selv uten kapitalinnskudd fra Statens Finansfond
- Egenkapitalavkastningen ble 4,8 % (-5,3 %) etter skatt
- Det utbetales ikke utbytte for 2009

Forretningsidé, mål og strategi

Forretningsidé

Sandnes Sparebank skal som selvstendig bank utvikle og markedsføre totale finansielle tjenester til bedrifter og privatpersoner med tilhørighet til Sandnes- og Stavangerregionen, samt utvalgte kundegrupper nasjonalt og internasjonalt.

Våre verdier

Sandnes Sparebank ønsker å bygge på følgende verdier i sitt arbeid;

ENKLERE – Fordi vi skal jobbe for enklere løsninger, da kundene har annet å tenke på enn bank

BEDRE – Fordi vi skal tilstrebe å bli bedre i alt vi gjør, noe som skal gi mer fornøyde kunder

GLADERE – Fordi vi ønsker å skape en positiv opplevelse av å være kunde i Sandnes Sparebank

Strategi

Sandnes Sparebanks strategi er å sikre en balansert vekst og styrket inntjening gjennom høy kundetilfredshet og lojalitet.

For å oppnå dette målet skal banken ha fokus på følgende områder;

- Styrke kundetilfredsheten gjennom behovsstyrt salg og oppfølging
- Høyere kvalitet og effektivitet i alle kundeprosesser
- Styrke tilbudet til bankens viktigste kunder
- Utvikle banken til et naturlig førstevalg for nye og eksisterende SMB - kunder i Rogaland
- Styrke bankens posisjon regionalt og på utvalgte segmenter i Oslo
- Styrke merkevaren internt og eksternt
- Dempe vår konsentrasjon mot risikoutsatte bransjer og mot store kunder
- Styrket fokus på medarbeider- og lederutvikling
- Etablere banken som en av de mest attraktive arbeidsplassene i regionen

Vi er på rett vei, uansett hvor mange svinger den har

Året 2009 ble nok et spesielt år, preget av etterdønninger av urolighetene året før og bankenes mer spesifikke situasjon. Vi har jobbet hardt med å gjenvinne de nedskrevne verdiene til inntekter for banken, og vi har stort sett lyktes med dette. Noen få låne-engasjementer har vi måtte skrive ned, slik at netto gjenvinning i regnskapet er mindre. Det må dog presiseres at banken ikke har konstatert nevneverdige tap på utsatte engasjementer. Nedskrivningene er følgelig fortsatt for reserver å regne, som vi håper skal bli til fremtidige inntekter for banken.

Sandnes Sparebank har i året som gikk nyttiggjort seg myndighetenes "finanskrisepakke" til bankene, først gjennom likviditetstilførsel fra Norges Bank, og dernest tilførsel av 450 MNOK egenkapital gjennom Statens Finansfond. Banken har nå en god likviditetssituasjon og banken er solid og godt finansielt posisjonert for fortsatt vekst og utvikling. Bankens fundingkostnader har etter hvert kommet i et mer normalisert leie. Men tilgjengeligheten av fremmedkapital er fortsatt begrenset, og prisen er høy.

Selv om omgivelsene ser betydelig bedre ut nå enn for kort tid siden, er det fortsatt store usikkerheter i det makro-økonomiske bildet. Mange av de mest akutte økonomiske utfordringene for bankene er ryddet av veien, men flere bransjer sliter fortsatt, og vil kunne påføre bankene betydelige tap i tiden som kommer. Det gjelder ikke minst bygg- og anleggssektoren og skipsverftene. Eksportrettet næringsliv merker

svekket ordreinngang fra de tradisjonelle eksportmarkene, og det skrives mye om en usikker oljeindustri.

Situasjonen i privatmarkedet er positiv. På grunn av det betydelig lavere rentenivået private lånekunder har erfart det siste året, har folk flest en forbedring av sin realøkonomi. Vi registrerer likevel en viss avholdenhet fra å investere. Ordaket "tæring etter næring" har fått styrket sin betydning.

Den internasjonale økonomiske krisen er langt fra avblåst. Til det er utfordringene i Hellas, Dubai, Spania, de sentral europeiske landene og i Baltikum fremdeles for store. Det er mulig at Storbritannia også må legges til denne listen. Utfordringene i norsk økonomi er heller ikke av det slaget man skal se lett på, uansett hvordan det ser ut på overflaten for tiden.

Ved inngangen til 2010 har Sandnes Sparebank et godt og tilpasset driftskonsept. Det er god styring og kontroll, og organisasjonen er oppdatert og kompetent. Derfor er ledelsen og styret nøkternt optimistiske for bankens utvikling og det økonomiske resultatet for 2010.

en ny vår, 2010

Jon Ledaal

[Året 2009](#)
[Om banken](#)
[Styrets beretning](#)
[Årsregnskap](#)

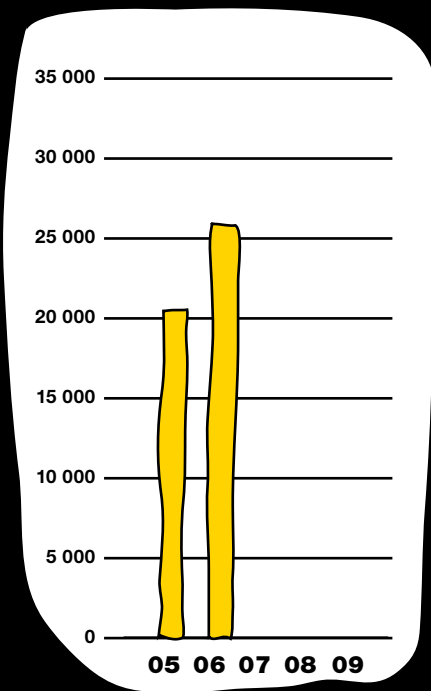
[Forretningsidé, mål og strategi](#)
[Adm direktør](#)
[Hovedtall](#)
[Kort om banken](#)
[Organisasjon og ledelse](#)
[Styret](#)
[Ledergruppen](#)
[Eierstyring og selskapsledelse](#)
[Investorinformasjon](#)

8 / 104 forts

Konsern

Morbank

Året 2009	Året 2008	RESULTAT (Beløp i tusen kroner)	Året 2009	Året 2008
358 573	435 095	Netto renteinntekter	347 318	453 921
157 006	92 864	Andre driftsinntekter	123 752	46 119
375 869	452 777	Andre driftskostnader	340 302	373 981
13 233	162 127	Netto tap	13 233	184 778
126 477	-86 945	Resultat av ordinær drift før skatt	117 534	-58 719
46 303	2 319	Skatt på ordinært resultat	42 024	9 484
80 174	-89 264	Resultat av ordinær drift etter skatt	75 510	-68 203
-2 244	-4 000	Minoritetsinteresser		
82 418	-85 264	Majoritetsinteresser		
Året 2009	Året 2008	BALANSE (Beløp i millioner kroner)	Året 2009	Året 2008
28 249	31 705	Forvaltningskapital	28 459	31 742
29 977	32 117	Gjennomsnittlig forvaltningskapital	30 100	32 135
24 378	26 492	Netto utlån	20 685	26 765
11 719	11 687	Innskudd fra kunder	11 967	11 793
1 900	1 366	Sertifikater og obligasjoner	4 907	1 374
134	956	Finansielle derivater	134	956
1 713	1 646	Egenkapital	1 691	1 615
Året 2009	Året 2008	NØKKELTALL	Året 2009	Året 2008
		Utvikling siste 12 måneder / i kvartalet		
-10,9 %	-2,5 %	- Forvaltning	-10,3 %	-2,4 %
-7,9 %	4,2 %	- Utlån	-22,6 %	5,3 %
0,3 %	4,2 %	- Innskudd	1,5 %	4,9 %
47,7 %	43,8 %	Innskuddsdekning	57,4 %	43,7 %
		Rentabilitet/lønnsomhet		
1,2 %	1,4 %	Rentenetto i % av gj.sn. forvaltningskapital	1,2 %	1,4 %
71,2 %	69,1 %	Kostnadsgrad (eks. nedskrivning aksjer i datter/goodwill)	68,5 %	60,7 %
1,3 %	1,4 %	Totale kostnader i % av gj.sn. forvaltningskapital	1,1 %	1,2 %
7,5 %	-5,1 %	Egenkapitalavkastning før skatt	7,1 %	-3,5 %
4,8 %	-5,3 %	Egenkapitalavkastning etter skatt	4,6 %	-4,1 %
		Soliditet		
15,0 %	11,0 %	Kapitaldekningsprosent	16,2 %	10,9 %
12,3 %	8,6 %	Kjernekapitalprosent	13,3 %	8,5 %
18 914	21 239	Risikovektet kapital	18 914	21 239
		Personal		
208	222	Antall årsverk per avslutningsdato	185	177
		Egenkapitalbevis		
		Børskurs	79,5	40
		Egenkapitalbevisprosent	56,8	56,8
6,4	-3,5	Fortjeneste per egenkapitalbevis	6,0	-0,5
6,4	-3,5	Utvannet resultat per egenkapitalbevis	6,0	-0,5
		Bokført egenkapital per egenkapitalbevis	135,1	129,1

Kort om banken

Sandnes Sparebank er en selvstendig bank med hovedkontor på Forus, midt mellom byene Stavanger og Sandnes. Banken har en sterk posisjon i en sin region. Sandnes Sparebank er blant de største sparebankene i Norge. Vi har 54.000 kunder og 6.000 av disse er næringslivskunder. Banken har levert rekordresultat i flere år på rad. Sandnes Sparebank har historie helt tilbake til 1875. Banken ble ikke vesentlig rammet av bankkrisen på 1990-tallet, og benyttet i denne perioden sin soliditet som et viktig virkemiddel for å tiltrekke seg flere kunder. I løpet av få år ble forretningsvolumet om lag doblet gjennom tilsig av kunder med god økonomi. Personmarkedet har tradisjonelt vært hovedmarkedet for banken.

1994: Sandnes Sparebank satset aktivt på næringslivs-markedet ved å bygge opp kapasitet og kompetanse.

1995: Banken etablerte kontor i Stavanger. Samme år ble Sandnes Sparebank notert på Oslo Børs gjennom en grunnfondsemisjon.

1997: Bank Direkte ble etablert. Direktebanken henvender seg til et nasjonalt marked, og har kunder bosatt i de store norske byene.

2003: Sandnes Sparebank får konsesjon til å overta Acta Bank ASA. Banken etablerer et nytt forretningsområde innen kapitalforvaltning, investering, finansiering, renter og valuta.

2005: Sandnes Sparebank inngår samarbeid med Tennant Forsikring om salg av skadeforsikring. Med denne avtalen ble produkttilbudet til bankens personkunder ytterligere utvidet. Banken tilbyr i dag både person- og skadeforsikring. Sandnes Sparebank overtar alle aksjene i eiendomsmegler-selskapet Sandnes Eiendom AS.

2006: Sandnes Sparebank kjøper 91 % av aksjene i M2 Eiendomsmegling i Oslo.

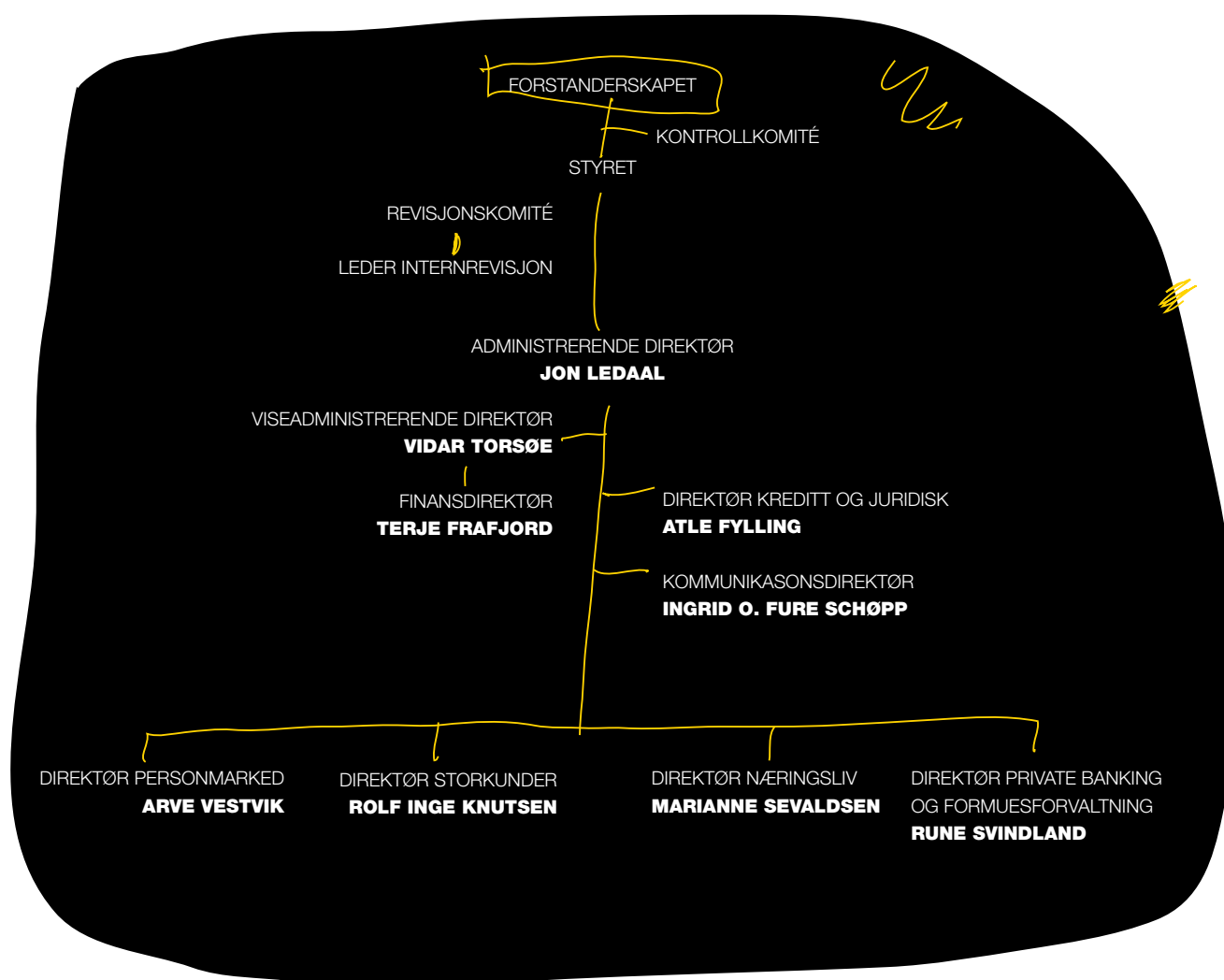
2007: Sandnes Sparebank etablerer rådgivningskontor i Bygdøy Alle i Oslo. Banken kjøper 55 % av aksjene i Finanshuset AS i Oslo. Sandnes Sparebank får konsesjon til å drive verdipapirforetak. SSB Securities skal styrke ytterligere fokuset på rådgivning og transaksjoner innen områdene eiendom, olje- og gassindustrien, alternative investeringer, strukturert kreditt og selskapsstruktur.

2008: Banken har inngått en franchiseavtale med Eie eiendomsmegling vedrørende M2 Eiendomsmegling. Sandnes Sparebank åpner kontor i Haakon VII's gt i Oslo. Dette er en samlokalisering mellom banken og Finanshuset AS. I desember 2008 flytter administrasjon, Næringslivsmarkedet, Bank Direkte, Investeringstjenester og deler av Personmarkedet sammen i Vestre Svanholmen på Forus. SSB Boligkreditt AS får konsesjon til å drive virksomhet som kredittforetak med mulighet for utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett. (OMF).

2009: SSB Securities ASA selges til Wunderlich Investment Company. Finanshuset as blir en del av Sandnes Sparebank. Banken oppretter nytt forretningsområde: Private Banking og Formuesforvaltning. Høsten 2009 signerer banken avtale med Statens Finansfond om kapitalinnskudd på NOK 450 millioner. I november blir Svein Ivar Førland ansatt som ny administrerende direktør, og overtar etter Jon Ledaal som går av med pensjon sommeren 2010.

Organisasjon og ledelse

Organisasjon og ledelse

Forstanderskapet - Medlemmer

Medlemmer - valgt av innskyterne

Rein Hetland (2006-2009), Jan Erik Anfinson (2006-2009), Tove Jerstad (2007-2010), Ørjan Gjerde (2007-2010), Per Asle Ousdal (2009-2011), Gunn Karin Tingvik (2009-2011), Berit Jaatun (2008-2011).

Medlemmer - valgt av kommunestyret

Sigbjørn Flørli, Frp (2008-2011), Solveig Borgersen, Frp (2008-2011), Magne T. Frøyland, H (2008-2011), Aud Skjørestad, Krf (2008-2011), Reidun M. Enge, Ap (2008-2011), Torleiv Robberstad, V (2008-2011), Nina Eltervåg, SV (2008-2011).

Medlemmer - valgt av de ansatte

Joar Fandrem (2008-2009), Thor Eirik Gilje (2008-2009), Marlyn Tandrevoll (2006-2009), Jan Klingsheim (2007-2010), Gro Iren Bolstad (2007-2010), Sissel Langva (2008-2010), Venke Houge (2008-2011), Eli Frafjord (2008-2011), Lisbeth Nordhagen (2008-2011), Ruth Elise Eskeland (2008- 2011).

Medlemmer - valgt av egenkapitalbeviserne

Odd Sverre Arnøy (2006-2009), John Sverre Frøyland (2006-2009), Dag Halvorsen (2006-2009), Erling Kleiberg, leder (2006-2009), Bjarne Hellestø (2007-2010), Jan Olav Steensland, nestleder (2007-2010), Holger Haagensen (2007-2010), Arild Skårland (2007-2010), Per Otterdahl Møller (2008-2011), Kjell Madland (2008-2011), Jørg Weidemann (2008-2011), Olav Hagland (2008 - 2011), Trygve Haga (2009-2012), Harald Hauge (2009-2012), Odd M. Soldal (2009-2012), Ivar Rusdal (2009-2012).

Kontrollkomité - Medlemmer

Sverre Berge, nestleder (2008-2009), Sigrun Sagedahl (2008-2009), Per Asle Ousdal, leder (2009-2010).

Året 2009

Om banken

Styrets beretning

Årsregnskap

Forretningsidé, mål og strategi

Adm direktør

Hovedtall

Kort om banken

Organisasjon og ledelse

Styret

Ledergruppen

Eierstyring og selskapsledelse

Investorinformasjon

13 / 104 forts

Styret

Per 31.12.2009

1. Eimund Nygaard

Styrets leder

Utdannet ved Høgskolen i Stavanger. Konsernsjef i Lyse Energi AS. Tidligere blant annet adm.direktør i Stavanger Energi AS og økonomisjef i Agro Fellesslakteri. Nestleder i styret for Enova SF samt styremedlem i Stavanger Boligbyggerlag. Medlem av styret siden 2003.

2. Magne Morken

Nestleder

Utdannet siviløkonom ved NHH. Adm. direktør i Solvang ASA. Tidligere bl.a banksjef i Christania Bank og Kredittkasse innen shipping og offshore. Medlem av styret siden 2001.

3. Audun Berg

Styremedlem

Utdannet siviløkonom fra NHH. Direktør forretningsutvikling i Kvernlandskonsernet, tidligere finansdirektør i samme konsern. Medlem av styret siden 1998.

4. Nils Birkeland

Styremedlem

Juridisk embedseksamen ved Universitetet i Bergen 1975. Ass. banksjef i Bergen Bank/DNB med ansvar for spesialengasjement og juridisk. Har siden 1996 jobbet som advokat i advokat-fellesskapet Tengs-Pedersen. Medlem av styret siden 2006.

5. Håvard Ånestad

Styremedlem

Utdannelse innen økonomi ved BI/Bankakademiet. Ansatt i banken siden 1999 og jobber nå som ass. banksjef Næringsliv. Har tidligere jobbet som bedriftsrådgiver i SR-Bank og som markedssjef i Sparebanken NOR. Medlem av styret siden 2007.

6. Marion Svihus

Styremedlem

Utdannet siviløkonom fra NHH. Økonomidirektør i Petoro AS. Tidligere bl.a. direktør økonomi for Teknologi og Prosjekter i Statoil ASA. Medlem av styret siden 2008.

7. Trine Lise Bjørvik

Styremedlem

Utdannet petroleumsingeniør og med en MBA fra NHH-Mastra. Asset Manager i Faroe Petroleum. Tidligere bl.a direktør for Helse, Miljø, og Sikkerhet, forretningsområdet Foredling & Markedsføring, i Statoil ASA. Medlem av styret siden 2008.

Varamedlemmer

John T. Rønneberg

Utdannet siviløkonom ved Universitetet i Mannheim. Har tidligere jobbet som adm.direktør i Øglænd DBS AS og Figgjo AS. Styremedlem Øgreid AS og styremedlem Skanem AS. Jobber som selvstendig næringsdrivende bedriftsrådgiver. Varamedlem i styret siden 2003.

Solveig Vatne

Utdannelse innen økonomi ved BI/Bankakademiet. Ansatt i banken siden 1982 og jobber som rådgiver på Personmarked. Hun har tidligere jobbet i Hetland Sparebank, og har vært varamedlem av styret siden 2008. Solveig Vatne har vært ansattes representant i Forstanderskapet, Samarbeidsutvalget og Tillitsmannsutvalget.

Frode Svaboe

Utdannet siviløkonom fra BI, i tillegg har Svaboe høyere revisorstudium fra NHH. Partner/daglig leder i SVAL Revisjon og Rådgivning AS. Tidligere bl.a. erfaring som revisor i KPMG og som partner/daglig leder for KPMG SørVest. Varamedlem av styret fra 2009.

Ledergruppen

Jon Ledaal

Administrerende direktør

Utdannet siviløkonom/Master of Science fra City University Business School, London. Ledaal har vært ansatt i banken siden 1994. Han har tidligere blant annet jobbet som viseadministrerende direktør i Lærdal Medical og som banksjef i Christiania Bank og Kreditkasse.

Marianne Sevaldsen

Direktør næringsliv

Utdannet jurist ved Universitetet i Oslo med forsikringsrett og selskapsrett som spesialfag. Ansatt i Sandnes Sparebank siden 2008. Sevaldsen har bred erfaring fra ulike lederstillinger i DnB NOR ASA. Hun kommer sist fra stillingen som leder for Næringslivs-senteret i DnB NOR Bank, region Oslo og Akershus.

Rune Svindland

Direktør Private Banking og Formuesforvaltning

Utdannet diplomøkonom fra Handelshøyskolen BI. Ansatt i Sandnes Sparebank siden 2003. Han har erfaring som Leder kapitalforvaltning og senere direktør for Investerings tjenester i banken. Han har også jobbet som viseadministrerende direktør i Acta Asset Management ASA.

Ingrid O. Fure Schøpp

Kommunikasjonssjef

Utdannet cand. mag ved Hamar Lærerhøgskole og Universitetet i Stavanger. Schøpp har vært ansatt i banken siden 1987, og har i perioden jobbet som markedschef og informasjonssjef. Hun er pressekontakt og har ansvaret for bankens totale markedskommunikasjon og profilering. Schøpp er Islands konsul i Stavanger.

Arve Vestvik

Direktør personmarked

Utdannet sivilingeniør ved NTH i Trondheim og Master of Management ved Handelshøyskolen BI. Vestvik har vært ansatt i Sandnes Sparebank siden 2002, og har tidligere erfaring som direktør for forretningsutvikling og støtte i banken. Han har også erfaring som daglig leder i Netpower WAP og Delivery Manager i Cap Gemini Ernst & Young.

Atle Fylling

Direktør kreditt & juridisk

Utdannet cand. jur ved Universitetet i Bergen og MBA ved Norges Handelshøyskole i Bergen. Fylling har vært ansatt i banken siden 1994. Han har tidligere blant annet jobbet som banksjef næringsliv i Sandnes Sparebank, direktør Flytteservice og kredittsjef i Vesta Garanti.

Vidar Torsøe

Viseadministrerende direktør

Utdannet statsautorisert revisor fra Handelshøyskolen i Bergen og siviløkonom fra Handelshøyskolen BI. Torsøe har vært ansatt i banken siden 2003. Han har bl.a. tidligere erfaring som Finansdirektør i Sandnes Sparebank og drifts- og kredittsjef i Acta Bank ASA, i tillegg til fire års erfaring fra revisjon og rådgivning.

Terje Frafjord

Finansdirektør/CFO

Utdannet siviløkonom fra University of Stirling i Skottland og diplomert internrevisor gjennom handelshøyskolen BI. Ansatt i Sandnes Sparebank siden 2007. Han har tidligere erfaring som revisjonsleder i Statoils konsernrevisjon og fem års erfaring fra rådgivingsvirksomhet i Ernst & Young. Frafjord kommer sist fra stillingen som leder av internrevisjon i banken.

Rolf Inge Knutsen

Direktør storkunder

Utdannet Master of Economics in Business and Administration ved Universitetet i Aalborg. Knutsen har vært ansatt i Sandnes Sparebank siden 1994, og har erfaring fra ulike stillinger i banken, sist som Banksjef Bedriftsmarked.

Eierstyring og selskapsledelse

Dette kapitlet viser hvordan Sandnes Sparebank styres og hvordan det føres kontroll med virksomheten. God styring og ledelse skal sikre effektiv bruk av bankens ressurser og størst mulig verdiskapning. Verdiene som skapes i Sandnes Sparebank skal komme bankens eiere, innskytere, kunder, ansatte og samfunnet til gode. Bankens virksomhetsstyring skal sikre en forsvarlig formuesforvaltning og gi økt trygghet for at fastsatte mål og strategier blir oppnådd og realisert.

Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse

Styret legger til grunn rammeverket i "Norsk anbefaling for Eierstyring og Selskapsledelse" av 21. oktober 2009 så langt den passer. Styret vil i dette kapitlet gi en nærmere redegjørelse som omfatter punktene i denne anbefalingen.

Forvaltningen av banken hører under styret. Styret skal sørge for en forsvarlig organisering av banken og har ansvar for å etablere kontrollsystemer og sikre at virksomheten drives i samsvar med gjeldende lover, vedtekter og forskrifter.

Bankens etiske retningslinjer er gjennomgått og godkjent av styret. Retningslinjene er formidlet til bankens ansatte og er tilgjengelige på bankens intranett.

Virksomhet

I bankens vedtekter går det frem at virksomhetens formål er å fremme sparing ved å ta imot innskudd fra en ubestemt krets av innskytere, og å forvalte på en trygg måte de midler den rår over i samsvar med de lovregler som til enhver tid måtte gjelde for sparebanker.

Banken kan utføre alle vanlige bankforretninger og bank-tjenester i samsvar med sparebanklovens bestemmelser. Banken har også konsesjon til å utføre investeringstjenester regulert gjennom verdipapirhandelloven.

I tillegg til dette eier banken de to eiendomsmeglerforetakene M2 Eiendom AS og Sandnes Sparebank Eiendomsmegling AS. Banken eier 100 % av aksjene i disse to selskapene.

Samfunnsansvar

Sandnes Sparebank har anledning til å sette av deler av overskuddet til allmennyttige formål gjennom bankens gavefond. Dette brukes for å fremme inspirasjon, vekst og utvikling. Gaver og sponsorbidrag skal være forankret i bankens visjon og forretningsidé, og skal fordeles på en måte som underbygger bredde og mangfold.

Bankens styre gjennomgår og oppdaterer kontinuerlig bankens målsetninger og strategier. For å følge opp i hvilken grad banken etterlever gjeldende strategier og oppnår de målsetninger som er satt, mottar styret månedlig risikorapport, driftsrapport og regnskapsrapport. Bankens forretningsidé, mål og strategier fremgår i et eget kapittel i årsrapporten.

Selskapskapital og utbytte

Bankens egenkapitalbeviskapital utgjør 710 581 100,- fordelt på 7 105 811 egenkapitalbevis á kr 100 fullt innbetalt. Ekstern tilførsel av egenkapital skjer ved utstedelse av egenkapitalbevis eller fondsobligasjoner.

Styrets viktigste målsetting er å ivareta bankens, og dermed egenkapitalbeviserens langsiktige interesser i enhver sammenheng og henseende. Banken skal ved løpende dialog sikre samtlige egenkapitalbevisere mulighet til å gi uttrykk for deres holdninger til bankens virksomhet og utvikling. Banken skal ha en profil som sikrer troverdighet og forutsigbarhet i markedet.

Det skal tilstrebes en langsiktig og konkurransedyktig avkastning. Banken skal gi markedet relevant og utfyllende informasjon som grunnlag for en balansert og korrekt verdsetting av egenkapitalbeviset. Dette sikres gjennom etterlevelse av de lover og regler som gjelder gjennom notering på Oslo Børs. For nærmere informasjon om egenkapitalbeviset vises det til kapitlet "Investorinformasjon".

Som grunnlag for å vurdere om bankens egenkapital er tilpasset gjeldende mål, strategi og risikoeksponering gjennomfører styret kvartalsvis en vurdering av kapital situasjonen i banken. Som følge av turbulente markedsførhold, og resultat av årlig vurdering av kapital situasjonen, økte bankens styre kravet til kjernekapital fra 8 % til 10 % i 2009. Dette resulterte i en rekke risikoreduserende tiltak. I tillegg ble det høsten 2009 vedtatt i bankens forstanderskap å motta kapitaltilførsel i form av fondsobligasjoner på MNOK 450 gjennom Statens Finansfond.

Bankens styre har tilpasset bankens utbyttepolitikk til nytt regelverk for egenkapitalbevis, samt nye soliditetskrav. Bankens utbyttepolitikk er som følger:

Sandnes Sparebank har som mål å forvalte sine samlede ressurser slik at egenkapitalbeviserne gis en god, stabil og konkurransedyktig avkastning i form av utbytte og kursstigning. Årsoverskuddet fordeles mellom eierandelskapitalen (egenkapitalbeviserne) og egenkapitalbevis kapitalen i samme forhold som deres respektive andel av bankens egenkapital. Sandnes Sparebank legger til grunn at inntil halvparten av eierandelskapitalens andel av overskuddet utbetales som utbytte, og tilsvarende at inntil halvparten av egenkapitalbevis kapitalen andel av overskuddet utbetales som gaver eller overføres til en stiftelse med slikt formål. I vurderingen vil det bli lagt vekt på at egenkapitalbeviserne andel av samlet egenkapital (eierbrøk) bør holdes stabil.

Ved fastsettelse av det samlede utdelingsnivå hensyntas forventet resultatutvikling, eksterne rammebetingelser og konsernets vurderte behov for kjernekapital.

Bankens forstanderskap godkjenner egen fullmakt til styret på årlig basis for opptak og tilbakekjøp av ansvarlig lånekapital. Denne fullmakten videreføres fra styret til administrasjonen. Administrasjonen har ingen rammer for kjøp av egne egenkapitalbevis, men det stilles krav om minimum 1 års eierskap.

Likebehandling av egenkapitalbevisiere og transaksjoner med nærstående

Sandnes Sparebank har en egenkapitalbevisklasse. Egenkapitalbeviserne sikres lik behandling og samme vilkår for innflytelse i banken. Sandnes Sparebank avholder kvartalsvise informasjonsmøter til egenkapitalbeviserne hvor bankens resultater gjennomgås.

Bankens egenkapitalbevis kapital utgjør 56,8 % av total egenkapital ved utgangen av 2009. Bankens 20 største eiere representerer 30,9 % av egenkapitalbevis kapitalen.

Styreinstruksen inneholder klare bestemmelser knyttet til etikk og habilitet. Bankens etiske retningslinjer omfatter så vel tillitsvalgte som ansatte, og gir føringer blant annet knyttet til representasjon, fordeler/gaver og taushetsplikt. Alle transaksjoner med nærstående skjer etter prinsippet om armlengdes avstand.

I styreinstruksen er det inntatt bestemmelser som understreker styremedlemmenes aktsomhetsplikt knyttet til etisk adferd, habilitet og integritet. Et styremedlem eller administrerende direktør må ikke delta i behandling eller avgjørelse av spørsmål som er av særlig betydning for egen del, eller noen nærstående, slik at vedkommende må anses å ha en fremtredende personlig eller økonomisk særinteresse i saken.

For nærmere informasjon om transaksjoner med nærstående parter, se note 38.

Fri omsettelighet

Bankens egenkapitalbevis er notert på Oslo Børs. Det går frem av bankens vedtekter at alt erverv av egenkapitalbevis skal meldes til banken innen én måned. Erverv (kjøp, gave m.v.) er betinget av samtykke fra bankens styre. Erverv kan bare nektes når det foreligger saklig grunn. Nekting av samtykke kan kreves begrunnet skriftlig.

Forstanderskap

Forstanderskapet er bankens øverste organ og fører tilsyn med styrets forvaltning av banken. Forstanderskapet fastsetter bankens vedtekter, vedtar regnskapet og velger medlemmene til bankens styre, kontrollkomité, valgkomité, samt ekstern revisor. Etter lovendring i 2007 beslutter Forstanderskapet også etablering og nedleggelse av kontor i kommuner hvor banken ikke har sitt hovedkontor, annen filial eller avdelingskontor, samt fordeler det beløp som etter sparebanklovens § 28 kan brukes til allmennnyttige formål, i tillegg til å vedta opptak av ansvarlig lånekapital.

Ved tilretteleggingen av møter i forstanderskapet skal banken sikre at samtlige medlemmer får innkallingen ved brev og med minst åtte dagers varsel, jfr sparebanklovens § 11. Forstanderskapet kan ikke treffe beslutning i andre saker enn dem som er bestemt angitt i innkallingen.

Forstanderskapet har 40 medlemmer og 11 varamedlemmer med følgende representasjon: egenkapitalbeviserne: 16 medlemmer med 4 varamedlemmer, Sandnes kommune-styre: 7 medlemmer med 2 varamedlemmer, innskyterne: 7 medlemmer med 2 varamedlemmer og ansatte: 10 medlemmer med 3 varamedlemmer. Protokoller fra møter i forstanderskapet er publisert på www.sandnes-sparebank.no.

Forstanderskapet velger valgkomiteen blant forstanderskapets medlemmer. Valgkomiteen består av 4 medlemmer hvor egenkapitalbeviserne, innskyterne, offentlig valgte og ansatte er representert med 1 medlem hver. Fra hver gruppe velges ett personlig varamedlem. Valget gjelder for to år om gangen.

Valgkomiteens oppgaver er å avgi innstilling til forstanderskapet om valg av følgende: leder og nestleder i forstanderskapet, kontrollkomiteens medlemmer og varamedlemmer, medlemmer og varamedlemmer av valgkomiteen og medlemmer og varamedlemmer til styret med unntak av de ansattes representanter. For det styremedlem med varamedlem som skal velges blant de ansatte, avgir bare representanten for de ansatte i valgkomiteen innstilling.

Valgkomiteen forbereder også egenkapitalbeviserernes og innskytterne valg av medlemmer og varamedlemmer til forstanderskapet. I sitt arbeid skal valgkomiteen ta hensyn til at forstanderskapet, kontrollkomité, valgkomité og styret har den nødvendige kompetanse og at begge kjønn er godt representert.

Styret, sammensetning og uavhengighet

Styret velges av forstanderskapet og består av 7 medlemmer, hvorav ett medlem er valgt av og blant de ansatte. Administrerende direktør er ikke medlem av styret. Det personlige varamedlemmet for de ansattes representant har møte- og talerett i styret.

Bankens styre anses å ivareta gjeldende krav til uavhengighet, og de representerer et bredt mangfold i forhold til bakgrunn og kompetanse. Sparebanklovgivningen setter rammer med sikte på ulike interessegruppers representasjonsrett. Sandnes Sparebank bestreber størst mulig uavhengighet mellom eiere, styret og administrasjon.

Samtlige valgte styremedlemmer velges for 2 år og varamedlemmene for 1 år. Medlemmer og varamedlemmer kan gjenvelges. For å sikre kontinuitet velges halvparten av styrets medlemmer hvert andre år. For tiden er to av styrets syv faste medlemmer kvinner.

Informasjon om bankens styremedlemmer fremkommer i eget kapittel i årsrapporten.

Styrets arbeid

Styret fastsetter bankens mål, strategier og planer. Disse gjennomgås og revideres minimum to ganger årlig i henhold til fastsatt styrekalender.

Styret er også ansvarlig for ansettelse og avskjedigelse av leder for internrevisjonen.

Etter lovendring i 2007 er styret alene også ansvarlig for å ansette og eventuelt avskjedige administrerende direktør. Styret fører tilsyn med den daglige ledelsen av banken.

Styret mottar periodisk rapportering av resultatutvikling, markedsutvikling, ledelses-, personal- og organisasjonsmessig utvikling samt risikoeksponeringen for banken. Bankens finansielle rapportering gjennomgås og godkjennes av styret.

Styrets medlemmer er definert som primærinnsidere og må forholde seg til bankens reglement når det gjelder erverv av egenkapitalbevis i banken. Dette gjelder også for kjøp av aksjer i visse selskaper som har kundeforhold til banken.

Styret arbeidsform reguleres av egen styreinstruks. Styret foretar årlig en egnevaluering av sitt virke med henblikk på arbeidsform, saksbehandling, møtestruktur og prioritering av oppgaver. Styret har normalt 11 møter i året.

Styret har etablert et eget revisjonsutvalg som påser at banken har en forsvarlig selskapsledelse som innebærer effektive kontrollsystemer og organisering. Revisjonsutvalget består av to styremedlemmer. Sammensetningen og arbeidet er tilrettelagt i tråd med anbefalingen, nytt regelverk og eget mandat.

Risikostyring og internkontroll

Kontrollkomiteen

Kontrollkomiteen er valgt av forstandskapet og består av tre medlemmer og et varamedlem. Medlemmene velges for to år av gangen. Kontrollkomiteen velger selv sin leder og nestleder. Formålet med kontrollkomiteen er å føre tilsyn med at banken drives på en hensiktsmessig og betryggende måte i samsvar med lover, forskrifter, vedtekter og retningslinjer fastsatt av forstandskapet, samt pålegg fra Finanstilsynet. Kontrollkomiteen har jevnlig møte med bankens styre og representanter fra administrasjonen for å påse at eiernes interesser ivaretas på en forsvarlig måte.

Risikostyring

Effektiv risikostyring er en forutsetning for at banken skal nå sine strategiske målsettinger. Risikostyringen er en integrert del av ledelsens beslutningsprosesser. Banken har etablert en egen uavhengig risikostyringsfunksjon som rapporterer direkte til administrerende direktør. På månedlig basis rapporteres bankens risikoeksponering i forhold til fastsatte rammer til styret.

Bankens risikostyringsfunksjon koordinerer også den kontinuerlige prosessen hvor bankens soliditet vurderes i forhold til bankens risikoeksponering. På årlig basis oppsummeres bankens risikoeksponering og kapitalbehov. Dette gjennomgås i styret og rapporteres til Finanstilsynet.

For en mer utførlig beskrivelse av bankens risikostyrings-systemer, se egen note.

Internrevisjon

Basert på risikovurderinger utarbeides revisjonsplan for bankens internrevisjon. Samtlige rapporter fra internrevisjonen behandles i styrets revisjonsutvalg, hvor det gis tilbakemelding til administrasjonen om de tiltak som skal prioriteres. Status på gjennomførte tiltak rapporteres tilbake til revisjonsutvalget på kvartalsvis basis. Referatene fra møtene i revisjonsutvalget behandles i påfølgende styremøte.

Revisjonsutvalget gjennomgår også bankens finansielle rapportering. I denne forbindelse forelegger administrasjonen vesentlige forhold relatert til bankens kvartalsvise finansielle rapportering, samt poster som er gjenstand for individuelle vurderinger.

Ansvarliggjøring

Ansvarliggjøring sikres gjennom tydelig kommunikasjon av forretningsplaner og fastsatte mål til de ansatte. Dette blir operasjonalisert gjennom klart definerte roller, ansvar og forventninger. Områdedeiderne holdes ansvarlige for måloppnåelsen innenfor sitt ansvarsområde. Utvikling i risikobildet rapporteres periodisk til administrerende direktør og til styret.

Overholdelse av lover, regler og etiske standarder

Sandnes Sparebank har utarbeidet etiske retningslinjer. I tillegg er det utarbeidet egenrutine for varsling som har som formål å gjøre det enklere for bankens ansatte å ta opp etiske problemstillinger og uønskede hendelser.

Det er utarbeidet interne retningslinjer for egenhandel og behandling av innsideinformasjon. Retningslinjene beskriver lover og regler som gjelder for alle ansatte, vikarer og øvrige tillitsvalgte. De etiske retningslinjene er klart kommunisert i organisasjonen samt tilgjengeliggjort på bankens intranett.

Godtgjørelse til styret

Medlemmene av styret mottar en årlig kompensasjon som fastsettes av bankens forstanderskap. Det utbetales ikke honorar i tillegg til dette. Informasjon om kompensasjon og lån til styrets medlemmer fremgår hvert år av note til årsregnskapet.

Godtgjørelse til ledende ansatte

Godtgjørelse til administrerende direktør fastsettes av styret, som igjen i samarbeid fastsetter retningslinjer for avlønning av øvrige ledende ansatte i banken. Bankens bonusordning som omfatter samtlige ansatte er midlertidig suspendert. Det er ikke etablert opsjonsordninger eller lignende.

Prinsipper for avlønning av ledende ansatte, samt informasjon om faktisk kompensasjon og lån til disse personene, fremgår hvert år av note til årsregnskapet.

Informasjon og kommunikasjon

Sandnes Sparebank tilstreber å gi lik, tidsriktig og relevant informasjon til alle interessenter. Økonomiske resultater offentliggjøres via Oslo Børs og presenteres for investorer, analytikere og presse hvert kvartal. Informasjonen legges også ut på bankens hjemmesider.

Det avholdes i tillegg regelmessige presentasjoner overfor nasjonale, internasjonale samarbeidspartnere og långivere. Alle kvartalsrapporter, pressemeldinger og presentasjoner offentliggjøres fortløpende på www.sandnes-sparebank.no.

Selskapsovertakelse

Sandnes Sparebank er en selveiende institusjon som ikke kan bli gjenstand for direkte oppkjøp i henhold til dagens lovverk. Ved oppkjøp fra bankens side prioriteres det høyt å ivareta alle interessenter på best mulig måte, herunder likebehandling av aksjonærer/eiere. Det vil tilstrebes at eventuelle overtakelser skal ha minst mulig negativ innvirkning på bankens daglige virksomhet.

Revisor

Ekstern revisor

Ekstern revisor skal vurdere om opplysninger i årsrapporten om årsregnskapet, bankens regnskapsprinsipper, håndtering av risikoområder, forutsetningen om fortsatt drift og forslag til anvendelse av overskudd eller dekning av tap, er i samsvar med lover og forskrifter. Videre skal ekstern revisor vurdere om formuesforvaltningen er ordnet på en betryggende måte og med forsvarlig kontroll. Ekstern revisor velges av forstanderskapet. Ekstern revisor avgir beretning til forstanderskapet om disse forholdene. Med bakgrunn i virksomhetens kompleksitet, styrken og hyppigheten i eksterne endringer, og de dertil økte krav til korrekt finansiell informasjon, har styret fra 2009 vedtatt å innføre fullstendig revisjon også av halvårsregnskapet.

Intern revisor

Intern revisor skal på vegne av styret påse at det blir etablert og gjennomført tilstrekkelig intern kontroll i hele banken. Intern revisor skal blant annet vurdere om risikostyringsprosessen er målrettet, effektiv og fungerer som forutsatt. Rapporter og anbefalinger blir kontinuerlig gjennomgått og implementert i banken. Intern revisor tilsettes av og rapporterer direkte til styret.

Investorinformasjon

Egenkapitalbeviset

Avkastning og utbyttepolitikk

Sandnes Sparebank har som mål å forvalte sine samlede ressurser slik at egenkapitabeviserne gis en god, stabil og konkurransedyktig avkastning i form av utbytte og kursstigning. Årsoverskuddet fordeles mellom eierandelskapitalen (egenkapitalbeviserne) og egenkapitalbeviskapital i samme forhold som deres respektive andel av bankens egenkapital. Sandnes Sparebank legger til grunn at inntil halvparten av eierandelskapitalens andel av overskuddet utbetales som utbytte, og tilsvarende at inntil halvparten av egenkapitalbeviskapitalens andel av overskuddet utbetales som gaver eller overføres til en stiftelse med slikt formål. I vurderingen vil det bli lagt vekt på at egenkapitalbevisernes andel av samlet egenkapital (eierbrøk) bør holdes stabil.

Ved fastsettelse av det samlede utdelingsnivå tas det hensyn til forventet resultatutvikling, eksterne rammebetingelser og konsernets vurderte behov for kjernekapital.

Bankenes mål er å oppnå en inntjening som gir en konkurransedyktig avkastning på bankens samlede egenkapital. Kravet til egenkapitalavkastning etter skatt på minimum 6 % over risikofri rente, et avkastningskrav som over til skal skape verdier for egenkapitalbeviserne gjennom verdistigning og konkurransedyktig utbytte.

Ved emisjoner av egenkapitalbevis vil eksisterende eiere i utgangspunktet gis fortrinnsrett til å tegne de nye egenkapitalbevisene. Under spesielle omstendigheter kan imidlertid banken gjennomføre emisjoner rettet mot andre.

Historisk utvikling i egenkapitalbeviskapitalen siden børsnotering i 1995

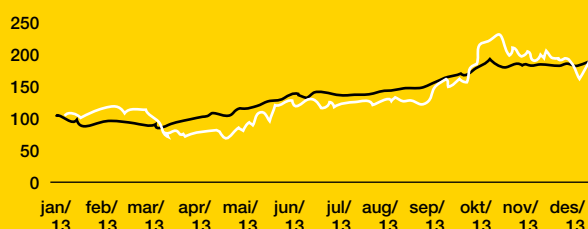
År	Type endring	Tegningskurs	Antall	Pålydende	Grunnfondskapital (tusen kroner)
1995	Grunnfondsemisjon (børsnotering)	110,00	1.300.000	100	130.000
1997	Fortrinnsrettet emisjon (eiere)	130,00	1.300.000	100	260.000
2001	Rettet emisjon (ansatte)	102,13	50.000	100	265.000
2001	Fortrinnsrettet emisjon (eiere)	110,00	1.250.000	100	390.000
2003	Fortrinnsrettet emisjon (eiere)	125,00	1.300.000	100	520.000
2007	Fortrinnsrettet emisjon (eiere)	166,00	1.500.000	100	670.000
2008	Utbytteemisjon	115,00	405.811	100	710.581

Kursutvikling SADG 2009

Pr 31.desember 2009 var kursen på SADG 79,50 (siste omsatt kurs hos OSE). På tross av at det ikke ble utbetalt utbytte i 2009 har kursoppgangen i 2009 vært på 93 %, sammenlignet med en kursutvikling på 86 % i Egenkapitalindeksen på OSE.

SADG vs Egenkapitalbevisindeksen OSE 2009 (01.01.09 = 100)

SADG
Egenkapitalbevisindeksen OSE

De 20 største eierne kontrollerte per 31.12.09 30,9 % av egenkapitalbeviskapitalen. Dette er en økning fra 28,7 % per 31.12.08. Ved utgangen av 2009 var det totalt 3 613 egenkapitalbevis eiere.

20 største egenkapitalbevisiere per 31.12.09	Antall egenkapitalbevis	Andel i %
1. Protector Eiendom AS	371 375	5,23 %
2. Frank Mohn A/S Aksjer	244 925	3,45 %
3. Helland A/S	209 130	2,94 %
4. Clipper A/S	203 478	2,86 %
5. Madland, Kjell	178 068	2,51 %
6. MP Pensjon	163 927	2,31 %
7. Skagenkaia Holding AS	90 434	1,27 %
8. Aske Investering AS	87 400	1,23 %
9. Nordhaug Invest AS	80 376	1,13 %
10. Sparebankstiftelsen DNB NOR	73 252	1,03 %
11. Tirna Holding AS	68 150	0,96 %
12. Victory Life & Pension O Ltd.	62 253	0,88 %
13. Solvang Shipping A/S	62 173	0,87 %
14. Skretting Marit	51 527	0,73 %
15. Aske Jan Sigurd	48 001	0,68 %
16. Solvang ASA	43 317	0,61 %
17. Kirksæter Per	41 973	0,59 %
18. Marin Elektro Holding AS	41 000	0,58 %
19. Horten Hus Eiendom AS	40 035	0,56 %
20. Inge Steenslands Stiftelse	37 304	0,52 %
= 20 største eiere	2 198 098	30,93 %
+ Øvrige eiere	4 907 713	69,07 %
= Totale egenkapitalbevis	7 105 811	100,00 %

Ligningskurs for 2009 er satt til 78,25 for SADG.

Utbytte og egenkapitalbevisbrøk

Det er ikke foreslått utbetaling av utbytte for regnskapsåret 2009. Dette skyldes i hovedsak begrensinger som følge av midlertidig kapitalinnskudd fra Statens Finansfond.

Egenkapitalbevisbrøken for 2010 er 56,8 %.

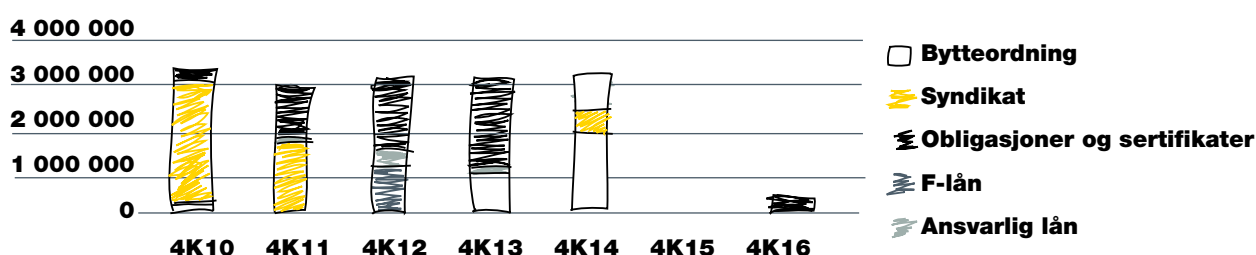
Likviditet

Bankens likviditetssituasjon er tilfredsstillende. Etablering av SSB Boligkreditt har gjort Obligasjoner med Fortrinnsrett tilgjengelig for Sandnes Sparebank, og på den måten redusert bankens likvidetsrisiko. Pr 31.12.09 er det overført utlån til en verdi av 4 mrd til SSB Boligkreditt. Av dette er pr 31.12.09 2,5 mrd byttet i statsveksler, og 1,9 mrd av disse er solgt i markedet.

Banken har god kontroll på det syndikerte innlånet på EUR 0,3 mrd som forfaller i desember 2010.

Tilgjengelig likviditet utgjorde pr 31.12.09 3,7 mrd, inkludert 1,4 mrd i ubenyttet OMF portefølje. Styret har i bankens likviditetsstrategi fastsatt ramme som sier at banken til enhver tid skal ha en beholdning av strategisk likviditet som muliggjør drift i minst 365 dager uten tilførsel av likviditet i en normal driftssituasjon. Tilsvarende ramme for en stresssituasjon er på 180 dager.

Som det fremkommer av oversikten under er bankens refinansieringsbehov neste 12 mnd er på ca 3 mrd.

Banken har pr 31.12.09 en balansert forfallstruktur på sine innlån.

Banken arbeider aktivt mot eksisterende og nye funding kilder i Norge og utlandet for å sikre likviditetssituasjonen. I tillegg vil utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett via SSB Boligkreditt også i 2010 være et viktig verktøy for å sikre tilstrekkelig finansiering fremover.

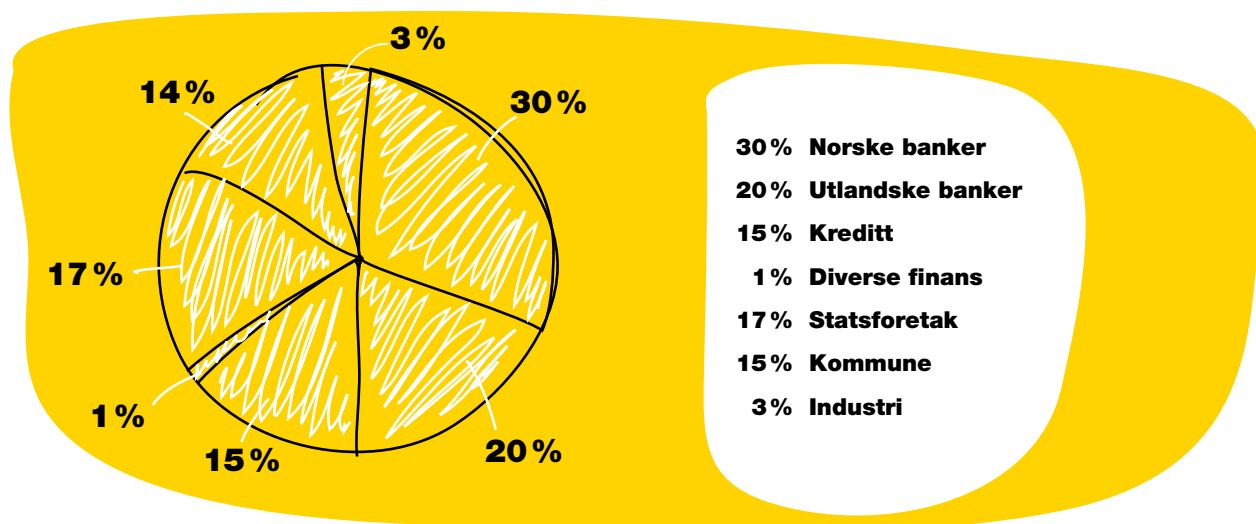

Obligasjonsporteføljen

Banken klassifiserer hele obligasjonsporteføljen til virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Porteføljen benyttes som en likviditetsplassering og holdes til forfall.

Gevinst i obligasjonssporteføljen utgjorde pr 31.12.09 MNOK 51,6.

Porteføljesammensetning

Informasjon til markedet

Banken ønsker å føre en åpen informasjonspolitikk med det formål å gi egenkapitalbeviserne og verdipapirmarkedet samtidig, korrekt og relevant informasjon om bankens økonomiske utvikling. Banken utarbeider kvartalsvise delårsrapporter. Alle presse- og børsmeldinger er tilgjengelig på bankens hjemmesider www.sandnes-sparebank.no. Alternativt finnes informasjon vedrørende kapitalforhold på hjemmesiden til Oslo Børs www.ose.no. Tickerkoden for egenkapitalbeviset på Oslo Børs er SADG.

Banken avholder resultatpresentasjoner i Oslo i etterkant av at kvartalsvise regnskapsrapporter er publisert. I tillegg avholdes presentasjoner i London og Frankfurt i tilknytning til offentliggjøring av års- og halvårs regnskap, normalt i februar og august.

Finanskalender

10.02.2010	Foreløpig årsresultat 2009
25.03.2010	Forstanderskapsmøte
05.05.2010	Resultat 1. kvartal 2010
12.08.2010	Resultat 2. kvartal 2010
28.10.2010	Resultat 3. kvartal 2010

Styrets beretning 2009

Virksomhetens art

Sandnes Sparebank er en selvstendig sparebank med hovedkontor på Forus i Sandnes kommune. Banken tilbyr et bredt spekter av bank- og investeringsprodukter til person- og næringslivsmarkedet.

Konsernet driver også eiendomsmegling gjennom datterselskapene Sandnes Eiendom AS og M2 Eiendomsmegling AS i Oslo. Virksomheten innen Corporate Finance er avviklet gjennom salget av datterselskapet SSB Securities ASA i tredje kvartal 2009.

Styret anser bankens soliditets- og likviditetsnivå som tilfredsstillende. Forutsetninger for fortsatt drift er til stede, og dette er lagt til grunn ved avleggelsen av regnskapet. Sandnes Sparebank utarbeider både konsernregnskapet og selskapsregnskapet i samsvar med IFRS (internasjonale regnskapsregler). Regnskapsprinsippene som er lagt til grunn er beskrevet i note 2 til regnskapet.

Markedsforhold

2009 var et urolig år i internasjonal økonomi. Et av de største usikkerhetsmomentene har vært utviklingen i land med høy og voksende statsgjeld. Dette gir utfordringer for samarbeidet internt i eurosonen. På nasjonalt nivå har vi også blitt påvirket av denne uroen, men i mindre grad enn det som var forventet ved årets begynnelse. Norge er utvilsomt ett av de land som har klart seg best gjennom finanskrisen, selv om krisen fortsatt oppleves utfordrende for deler av eksportrettet industri. Reversering av myndighetenes ulike tiltakspakker vil også kunne ha betydning for den videre utviklingen.

I bankens primære markedsområde er det observert relativ kraftig prisstigning på boliger og svakt økende arbeidsledighet. Statistikk fra NAV (desember 2009) viser at arbeidsledigheten er uendret på 2,2 %.

Det var i siste del av 2009 høy aktivitet i eiendomsmarkedet. I Stavanger har boligprisindeksen ifølge Statistisk Sentralbyrå fortsatt å øke, med en stigning fra 142,1 til 163,7 i løpet av 2009. Innen næringseiendomsmarkedet merkes en svak positiv trend. Det er gjennomført noen transaksjoner i perioden, og yield-nivåene som observeres beveger seg nedover. I tillegg rapporteres det om forbedringer i leiemarkedet i forhold til første halvår. Det er likevel et stykke frem til dette markedet kan karakteriseres som normalisert.

I det norske penge- og kredittmarkedet har det vært en positiv utvikling gjennom 2009. Som forventet har NIBOR økt som følge av bedret økonomisk utvikling og økt styringsrente, mens kredittpåslagene har vært fallende gjennom året. Utenlands er trenden den samme, men som følge av større usikkerhet og dårligere utvikling i sentrale makroindikatorer er risikopåslagene fortsatt vesentlig høyere.

Resultatutvikling

Tallstørrelser i parentes gjelder tilsvarende periode i 2008. Med mindre annet er spesifisert, omtales konsernet.

Konsernets resultat før skatt ble 126,5 millioner kroner for 2009. Dette er en forbedring med 213,4 millioner kroner, eller 245,5 %, fra 2008. Etter skatt ble resultatet 80,2 millioner kroner mot -89,3 millioner kroner i 2008. Av resultatforbedringen er 148,9 millioner kroner relatert til reduserte nedskrivninger for tap

i forhold til 2008. For øvrig var resultatet for 2008 også sterkt påvirket av nedskrivninger på obligasjonsportefølje, goodwill og øvrige investeringer.

Egenkapitalavkastningen etter skatt ble 4,8 %, mot -5,3 % for 2008.

Netto renteinntekter

Konsernets netto renteinntekter ble 358,6 (435,1) millioner kroner for året 2009. Sammenlignet med 2008 representerer dette en reduksjon på 76,5 millioner kroner eller 17,6 %.

Banken har prioritert soliditets- og likviditetsforbedrende tiltak siden tredje kvartal 2008. Dette har medført et press på kjerneinntjeningen gjennom store deler av 2009. Pengemarkedsrentene falt i første halvdel av 2009, og banken satte ned sine utlånsrenter hurtigere enn reduksjonen i finansieringskostnadene isolert sett skulle tilsi. I tillegg er utlånsvolumet noe redusert. Rentenivået (3 måneders NIBOR) var i fjerde kvartal stigende. Bankens vil få delvis effekt av varslet rentejustering i første kvartal 2010.

Gjenværende portefølje av utlån, med sikkerhet i sammen-satte produkter, vil i all vesentlighet komme til opphør i løpet av 2010, men inntektsbortfallet vil erstattes av en generelt bedret innskuddsmargin. Samlet risikoprofil i bankens utlånsportefølje vurderes som moderat.

Andre inntekter

Andre driftsinntekter økte med 64,1 millioner kroner sammenlignet med 2008. Netto provisjonsinntekter falt med 27,4 millioner kroner, hovedsakelig som følge av reduserte inntekter fra tilrettelegging og distribusjon av alternative investeringsprodukter. Fallet i provisjonsinntektene oppveies av positivt bidrag fra markedsverdivurderinger av finansielle instrumenter, herunder obligasjoner og derivater. Andre driftsinntekter må påregnes å være volatile fra kvartal til kvartal som følge av følsomheten overfor markedssvingninger.

Driftskostnader

Driftskostnadene utgjorde totalt 375,9 millioner kroner, noe som er en reduksjon på 76,9 millioner kroner målt mot 2008. Reduksjonen skyldes at vesentlige nedskrivninger av goodwill, investeringseiendommer og øvrige investeringer ble regnskapsført i fjerde kvartal 2008. Justert for slike nedskrivninger er driftskostnadene på samme nivå som i fjor.

Bankens målsetting om å redusere ordinære driftskostnader på årsbasis med minst 5 % i forhold til 2008 oppnås i første kvartal 2010.

Kostnader målt i prosent av inntekter utgjorde 72,9 % og ble spesielt negativt påvirket av det midlertidige fallet i netto renteinntekter i 2009. Det forventes en bedring av dette nøkkeltallet i 2010. Totale kostnader i prosent av forvaltningskapitalen er 1,3 %.

Tap og mislighold

Brutto misligholdte engasjement utgjorde 63,8 millioner kroner, tilsvarende 0,26 % av brutto utlån. Tilsvarende tall ved utgangen av 2008 var 67,3 millioner kroner og 0,25 %.

Netto tapskostnad ble 13,2 millioner kroner, sammenlignet med 162,1 millioner kroner i 2008. Nedskrivning på grupper av utlån ble økt med 10,8 millioner kroner mot 42,1 millioner kroner i 2008. Individuelle nedskrivninger ble økt med 6,4 millioner kroner mot en økning på 110 millioner kroner i 2008. Brutto utlånsengasjement, som er individuelt nedskrevet, utgjorde 951 millioner kroner, en reduksjon på 427 millioner kroner siden 31.12.2008.

Hvert kvartal har banken detaljerte gjennomganger av utlånsporteføljen. Gjennom 2009 har utviklingen i realøkonomien i regionen vært bedre enn det som ble lagt til grunn ved utgangen av 2008. Denne utviklingen, sammen med konkrete tiltak på enkeltengasjement, har resultert i lavere mislighold enn forventet og reduserte nedskrivninger av individuelle utlån i fjerde kvartal. Bankens vil også i 2010 dedikere betydelige ressurser på å identifisere, styre og følge opp risikoutsatte engasjementer.

Balanse, likviditet og finansiering

Konsernets forvaltningskapital var ved utgangen av 2009 28,2 (31,7) milliarder kroner. I løpet av 2009 har forvaltningskapitalen blitt redusert med 3,5 milliarder kroner, tilsvarende 10,9 %. Bevisst balansestyring, for å redusere likviditetsrisikoen i skiftende omgivelser, har bidratt til dette. I tillegg har generelt redusert etterspørsel etter utlån og valutaeffekter bidratt til reduksjonen.

I løpet av 2009 har det vært en reduksjon i utlån på 7,9 %, og en økning i innskudd på 0,3 %. En tiltagende andel av boliglånsporteføljen finansieres nå med obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). For fjerde kvartal isolert er utlånsveksten – 0,3 % (3,0 %), og innskuddsveksten 4,2 % (10,6 %).

Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer utgjorde 1 899,5 (1 366,4) millioner kroner, mens øvrige verdipapirer var bokført til 68,2 (60,1) millioner kroner. Finansielle derivater utgjorde 134,4 (956,2) millioner kroner. Reduksjonen er hovedsakelig relatert til valutaposisjoner, og konsekvensen av at kronen er vesentlig styrket mot euro i forhold til utgangen av 2008.

Bankens likviditetssituasjon er tilfredsstillende. Selv om markedet for fremmedfinansiering har tilnærmet normalisert seg innenlands, og til dels i utlandet, ligger fortsatt innlåns-kostnadene på et relativt høyt nivå. Arbeidet med å delvis refinansiere forfall på 300 millioner euro (syndikatlån) i desember 2010 pågår og forventes gjennomført i løpet av andre kvartal 2010.

SSB Boligkreditt AS hadde per 31.12.2009 utstedt obligasjoner med fortrinnsrett for 3,5 milliarder kroner. Sandnes Sparebank har kjøpt obligasjoner for 3 milliarder kroner og benyttet om lag 2,2 milliarder kroner av disse papirene til å innhente langsiktig likviditet ved deltakelse i myndighetenes bytteordning. Egenbeholdning av statskasseveksler er følgelig ca. 800 millioner kroner.

Forretningsområdene

Personmarkedet

Personmarkedet hadde for 2009 en samlet inntektsreduksjon på 15,1 millioner kroner sammenlignet med 2008. Netto rente-inntekter økte med 6,5 millioner kroner, og andre inntekter ble redusert med 21,6 millioner kroner. Reduksjonen i andre inntekter skyldes i hovedsak at 2008 inkluderte høye engangs-inntekter. I tillegg er salget av spare- og investeringsprodukter lavere enn i 2008.

Utlånsporteføljen ble redusert med 13,6 % mot en vekst på 9,3 % i 2008. Banken har særlig prioritert å redusere porteføljen av utlån til annet formål enn bolig. Økt nedbetalings-grad i eksisterende portefølje og en noe høyere avgang av boliglånskunder enn normalt, har også bidratt til nedgangen. De tiltak som ble iverksatt for å snu trenden blant boliglåns-kundene har hatt god effekt og banken har hittil i 2010 opplevd økt låneetterspørsel og god vekst i nye kunder.

Innskuddsdekningen økte fra 47,5 % ved utgangen av 2008 til 48,9 % ved utgangen av 2009.

For personmarkedet økte priskonkurransen for utlånsprodukter etter introduksjon av bankpakke 1 i fjerde kvartal 2008. Banken etablerte i 2009 det heleide datterselskapet SSB Boligkreditt AS. Selskapet har konsesjon som kredittforetak med mulighet til å utstede obligasjoner med fortrinnsrett (OMF), og konsernet har dermed vært i posisjon til å delta i myndighetenes bytteordning for OMF med statspapirer. Etableringen av kredittforetaket har styrket bankens posisjon i markedet for boliglån.

Næringslivsmarkedet

Næringslivsmarkedet viste en samlet inntektsreduksjon på 100,7 millioner kroner for 2009 sammenlignet med 2008. Rentenettoen ble redusert med 87,1 millioner kroner. Imidlertid er rentenettoen for fjerde kvartal 2009 høyere enn både fjerde kvartal 2008 og tredje kvartal 2009. Høye finansieringskostnader ved årets inngang har vedvart gjennom størstedelen av 2009.

Re-prising av utlånsengasjementer er i løpet av året i stor grad gjennomført i tråd med generelt økt risiko og økte finansieringskostnader for området.

Provisjonsinntekter og andre inntekter ble redusert som følge av lavere salg av investeringsprodukter.

Utlån til næringslivsmarkedet økte i 2009 med 0,3 %, sammenlignet med en reduksjon på 4,2 % i 2008. Lavere aktivitetsnivå i næringslivet i usikre tider synes å være hovedforklaringen på den lave kredittetterspørselen. Det forventes ingen vesentlig endring på kort sikt.

Innskuddsdekningen ble redusert fra 38,4 % per 31.12.2008 til 36,0 % per 31.12.2009. Innskudd fra næringslivskunder er generelt mer volatile enn innskudd fra privatpersoner. Banken arbeider målrettet med å styrke områdets egenfinansiering, bl.a. gjennom økt prioritering av SMB - segmentet.

Individuelle nedskrivninger av utlån har i løpet av 2009 blitt redusert med 6,7 millioner kroner, mens gruppenedskrivninger økte med 11,0 millioner kroner. Engasjement med pant i verdipapirer utgjør en liten andel av porteføljen, men følges særskilt opp som følge av volatile markedsforhold. Det ble verken i fjerde kvartal eller totalt for 2009 realisert vesentlige tap. For å sikre at de beste løsninger og tiltak i et utfordrende marked iverksettes sammen med kundene, har banken styrket oppfølgingen av næringslivskundene i løpet 2009.

Eiendomsmegling

Eiendomsmeulingssegmentet gir positivt resultatbidrag på 0,7 (-8,2) millioner kroner for 2009. Det er realisert kostnadsreduksjoner på til sammen 5,5 millioner kroner sammenlignet med 2008. Dette viser at de omorganiseringstiltakene som ble gjennomført i 2008 har resultert i en bedre tilpasning mellom faste og variable kostnader.

Corporate finance

Bankens beslutning om å nedprioritere aktiviteten innen corporate finance tjenester resulterte i at det heleide datterselskapet SSB Securities ASA ble solgt med regnskapsmessig virkning i august 2009.

Øvrig virksomhet

Øvrig virksomhet inkluderer resultatet fra konsernets portefølje av verdipapirer samt eierkostnader. I tillegg inngår investeringseiendommer fra og med fjerde kvartal 2008.

Sammenlignet med 2008 økte inntektene innenfor dette segmentet med 105,4 millioner kroner. Økningen skyldes hovedsakelig positiv endring i markedsverdien av verdipapirer. I tillegg kommer inntekter fra investeringseiendommer. For 2009 ble resultatet fra driften av investeringseiendommer 4,0 millioner kroner.

Eierstyring og selskapsledelse

Eierstyring og selskapsledelse i Sandnes Sparebank omfatter de mål og prinsipper som konsernet styres og kontrolleres etter for å sikre effektiv bruk av bankens ressurser og størst mulig verdiskapning for bankens eiere, innskyttere, kunder, ansatte og samfunnet.

Konsernets eierstyring og selskapsledelse bygger på "Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse". En nærmere beskrivelse av eierstyring og selskapsledelse finnes i eget kapittel i årsrapporten.

Styret i Sandnes Sparebank har tilsatt Sven Ivar Førland som ny administrerende direktør. Nåværende administrerende direktør, Jon Ledaal, går av med pensjon fra og med 1. juni 2010.

Risikostyring

Finansiell virksomhet innebærer behov for styring og forvaltning av risiko. God risikostyring er strategisk viktig for konsernets verdiskapning. Risikostyring og intern kontroll skal bidra til å sikre effektiv drift, håndtere betydelige risikoer, sikre intern og ekstern rapportering av høy kvalitet samt sikre at konsernet opererer i samsvar med relevante lover, forskrifter og interne retningslinjer for virksomheten, herunder konsernets verdigrunnlag og etiske rammeverk.

Sandnes Sparebank har som mål å opprettholde en lav til moderat risikoprofil, samt å ha en høy kvalitet i sin risikooppfølging. Løpende oppfølging av risiko skal redusere sannsynligheten for at enkelthendelser i alvorlig grad skal kunne skade banken økonomisk.

En sentral del i bankens risikostyring er konsernets vurdering av total kapitalbehov (ICAAP – Internal Capital Adequacy Assessment Process). I denne prosessen foretas det vurderinger av risikoer banken er eksponert mot med tilhørende vurdering av styring og kontroll. Basert på denne vurderingen foretas det en beregning av kapitalbehovet for å dekke disse risikoene.

Kredittrisiko

Konsernet har en moderat risikoprofil. Det har vært en forbedring av kredittrisiko gjennom 2009, dette i takt med forbedring i det makroøkonomiske bilde i Norge. Lavere fremtidig økonomisk vekst i norsk økonomi samt usikkerhet omkring videre konjunkturutvikling kan imidlertid medføre økt kredittrisiko. Det er usikkerhet rundt inntjeningen i deler av næringslivet, og utviklingen i arbeidsledigheten. En negativ utvikling kan føre til svekket kredittkvalitet og økte fremtidige tap. Selv med noe usikker norsk økonomi, forventes det ikke noen spesiell negativ endring i verken kredittkvalitet eller tap i 2010.

Utlånsporteføljen til næringslivskunder har en moderat risikoprofil. Volumet er tatt noe ned gjennom 2009, men det forventes ikke ytterligere nedgang i 2010. Porteføljens kvalitet vurderes som tilfredsstillende. Nær 50 % av eksponeringen mot næringslivskunder tilfredsstiller konsernets interne krav til klassifisering som lav risiko. En stor del av porteføljen er knyttet mot eiendomssektoren, og konsernet følger disse engasjementene tett. Dette forholdet er også hensyntatt i interne kapitalkrav. Porteføljen knyttet til utleie av næringseiendom består i hovedsak av sentralt beliggende eiendommer med lange leiekontrakter og solide leietakere. Ved finansiering av boligprosjekter stilles det normalt krav om minimum 70 % forhåndssalg.

Kvaliteten i utlånsporteføljen til personkunder vurderes som svært god. Nær 90 % av utlånsporteføljen til privatkunder tilfredsstiller konsernets interne krav til klassifisering som

lav risiko. Størrelsen på utlånsporteføljen til privatmarked er tatt noe ned i løpet av 2009, men det forventes ikke ytterligere nedgang i løpet av 2010.

Likviditetsrisiko

Bankens likviditetsstrategi er i løpet av 2009 revidert av styret, og i den forbindelse er det foretatt visse endringer i mer konservativ retning. Endringene innebærer blant annet økt krav til både kvalitet og kvantitet på likviditetsbeholdning, nye retningslinjer for å unngå konsentrasjonsrisiko (innlån skal fordeles på ulike markeder, innlånskilder, instrumenter og løpetider) med hensyn på konsernets innlån samt økt måltall på innskuddsdekning. Styring av likviditetsrisiko skal gjenspeile konsernets moderate risikoprofil.

Sandnes Sparebank etablerte i 2009 datterselskapet SSB Boligkreditt. SSB Boligkreditt skal overta godt sikrede boliglån fra banken og utstede obligasjoner med fortrinnsrett som finansiering. Gjennom SSB Boligkreditt vil konsernet øke diversifiseringen på finansieringssiden til mer fordelaktige betingelser. Ved utløpet av 2009 er utlån til en verdi av 4 milliarder kroner overført fra banken til SSB Boligkreditt. Av dette er mrd 2,5 milliarder kroner byttet i statskasseveksler og 1,9 milliarder kroner disse er solgt i markedet.

Konsernet har en lav likviditetsrisiko på kort sikt.

Markedsrisiko

Banken har ikke noen handelsportefølje av egenkapitalinstrumenter, obligasjoner eller sertifikater. Bankens beholdning av obligasjoner og sertifikater inngår i bankens likviditetsbeholdning, men blir markedsverdivurdert månedlig. Dette innebærer at konsernets beholdning av obligasjoner og sertifikater er regnskapsmessig eksponert for markedsrisiko. Konsernet stiller strenge krav til både rating på papirer det investeres i, samt at det som et hovedprinsipp gjelder at papiret skal være kvalifisert for låneadgang i Norges Bank. Ved kvantifisering av risiko for denne porteføljen vurderes både markedsrisiko og kredittrisiko. Kredittrisiko kvantifiseres som misligholdsrisiko.

Konsernets markedsrisiko består videre av valutarisiko og renterisiko. Risikoaktivitet innenfor handel med valuta og renter skjer innenfor de til enhver tid vedtatte rammer og fullmakter.

Valutarisiko er blant annet knyttet til innlån i utenlands valuta, samt kunders valutalån. Banken har retningslinjer for sikring av valutarisiko. Valutarisikoen antas å være moderat. Sandnes Sparebanks aggregerte valutaposisjon ved årsskifte tilsvarer 22,4 millioner kroner.

Renterisiko er knyttet til beholdning av rentebærende verdipapirer, fastrenteutlån og fastrenteinnskudd. Styret har fastsatt en ramme på 15 millioner kroner for samlet renterisiko i og utenfor bankens balanse, målt ved den resultatpåvirkning som en renteendring (parallelt skift) på 2 % gir. Renterisikoen antas å være lav. Ved årsskifte var beregnet resultatpåvirkning ved et renteskift på 2 % 7 millioner kroner.

Konsernets eksponering overfor markedsrisiko vurderes som moderat.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko omfatter alle potensielle tapskilder som er knyttet til den løpende driften av konsernets virksomhet. Svikt i rutiner, svikt i datasystemer, feil fra underleverandører, tillitsbrudd hos ansatte og kunder er eksempler på slike risikoer. Banken legger vekt på målrettede tiltak for å forebygge og redusere den operasjonelle risikoen. God intern kontroll er et viktig hjelpemiddel for å redusere den operasjonelle risikoen, både når det gjelder forebygging, avdekking og oppfølging.

Risikovurderinger skjer innen alle virksomhetsområder. De viktigste risikoer, sammen med tiltaksplaner for å redusere disse til akseptabelt nivå, blir rapportert til administrerende direktør. I samråd med bankens ledergruppe vurderer administrerende direktør den strategiske risikoen til banken. De mest vesentlige risikoer med tilhørende tiltak for å minimere risikoen, blir presentert for bankens styre. Gjennomgangen av operasjonell risiko for 2009 viser at den operasjonelle risiko innen de ulike virksomhetsområdene er på et akseptabelt nivå.

Kapitalstyring

Konsernets kapitaldekning er vesentlig styrket i 2009 gjennom flere tiltak. Ansvarlig kapital er styrket gjennom kapitaltilførsel fra Statens Finansfond på 450 millioner kroner og tilbakeholdt overskudd. Risikovektede eiendeler er redusert gjennom god balansestyring. På konsernnivå var kapitaldekningen 15,0 % (11,0 %) og kjernekapitalen 12,3 % (8,6 %). For morbanken var kapitaldekningen 16,2 % (10,9 %) og kjernekapitalen 13,3 % (8,5 %) per 31.12.2009.

Konsernet er i dag godt kapitalisert med en kapitaldekning som er vesentlig over både de regulatoriske krav og bankens egenvurderte kapitalbehov. Eget mål for kjernekapitaldekning på 10 % er oppfylt selv uten kapitalinnskuddet fra Statens Finansfond. Banken har fortsatt potensial til å frigjøre egenkapitalbinding i eksisterende balanse og vil fortløpende vurdere hensiktsmessig soliditetsnivå, herunder behovet for å opprettholde hele eller deler av det midlertidige kapitalinnskuddet fra Statens Finansfond.

Organisering, ansatte og miljø

Konsernet hadde ved årsskiftet 208 årsverk. Dette er en nedgang på 14 årsverk fra 2008. Nedgangen skyldes reduksjon av ansatte i datterselskaper dels på grunn av salg og dels på grunn av omorganisering.

Kvinnelige arbeidstakere utgjør 55 % av konsernets ansatte. I bankens ledergruppe utgjør kvinner 22 % av medlemmene, og i styret er andelen 29 %. Det er et grunnleggende prinsipp i bankens personalpolitikk at kvinner og menn skal ha like muligheter for å kvalifisere seg til alle typer oppgaver, og at avansementsmulighetene skal være de samme. Arbeidsmiljøundersøkelser i banken viser at trivselsfaktoren er tilfredsstillende og at arbeidsmiljøet er godt. Lønn reflekterer i størst mulig grad den enkeltes kvalifikasjoner og ansvar.

Banken har i 2009 hatt fokus på arbeidet med å autorisere finansielle rådgivere. Banken har startet et kompetanseutviklingsprogram i tråd med autorisasjonsordningen for finansielle rådgivere. Alle rådgiverne som arbeider mot privatkunder er omfattet av denne ordningen. Målet er at samtlige rådgivere skal ha meget god kompetanse i å utøve profesjonell og etisk god rådgiving til kundens beste.

Kompetanseutvikling har vært et viktig satsingsområde for banken i 2009. Dette vil fortsatt være en viktig suksessfaktor fremover. Banken foretar løpende organisasjonsjusteringer og styrking av kompetansenivået for å tilpasse organisasjonen til bankens fremtidige utfordringer.

Virksomheten forurenser lite det ytre miljøet. Det har ikke forekommet eller blitt rapportert alvorlige arbeidsuhell eller ulykker i løpet av året. Sykefraværet var på 3,05 % i 2009.

Bankens egenkapitalbevis (SADG)

Per 31. desember 2009 var kursen på SADG 79,50 kroner mot 40,00 kroner ved utgangen av 2008. Bankens egenkapitalbevis har således hatt en kursoppgang på 98,8 % i 2009.

Det var ved årsskiftet registrert 3.613 eiere av bankens egenkapitalbevis. De 20 største eierne kontrollerte 30,93 % av egenkapitalbeviskapitalen ved årets utgang.

Egenkapitalbevisiere per 31.12.2009	Antall	Andel i %
1. Protector Eiendom AS	371 375	5,23
2. Frank Mohn A/S Aksjer	244 925	3,45
3. Helland A/S	209 130	2,94
4. Clipper A/S	203 478	2,86
5. Madland, Kjell	178 068	2,51
6. MP Pensjon	163 927	2,31
7. Skagenkaien Holding AS	90 434	1,27
8. Aske Investering AS	87 400	1,23
9. Nordhaug Invest AS	80 376	1,13
10. Sparebankstiftelsen DNB NOR	73 252	1,03
11. Tirna Holding AS	68 150	0,96
12. Victory Life & Pension O Ltd.	62 253	0,88
13. Solvang Shipping A/S	62 173	0,87
14. Skretting Marit	51 527	0,73
15. Aske Jan Sigurd	48 001	0,68
16. Solvang ASA	43 317	0,61
17. Kirksæter Per	41 973	0,59
18. Marin Elektro Holding AS	41 000	0,58
19. Horten Hus Eiendom AS	40 035	0,56
20. Inge Steenslands Stiftelse	37 304	0,52
= 20 største eiere	2 198 098	30,93
+ Øvrige eiere	4 907 713	69,07
= Totale egenkapitalbevis	7 105 811	100,00

Ny lov om sparebanker ble vedtatt i juni 2009. I tråd med intensjonene i lovgivningen har styret vedtatt justeringer i bankens utbyttepolitikk med virkning fra og med regnskapsåret 2009: "Sandnes Sparebank har som mål å forvalte sine samlede ressurser slik at egenkapitalbevisierne gis en god, stabil og konkurransedyktig avkastning i form av utbytte og kursstigning.

Årsoverskuddet fordeles mellom eierandelskapitalen (egenkapitalbevisierne) og grunnfondskapitalen i samme forhold som deres respektive andel av bankens egenkapital. Sandnes Sparebank legger til grunn at inntil halvparten av eierandelskapitalens andel av overskuddet utbetales som utbytte, og tilsvarende at inntil halvparten av grunnfondskapitalens andel av overskuddet utbetales som gaver eller overføres til en stiftelse med slikt formål. I vurderingen vil det bli lagt vekt på at egenkapitalbevisierne andel av samlet egenkapital (eierbrøk) bør holdes stabil.

Ved fastsettelse av det samlede utdelingsnivå blir det tatt hensyn til forventet resultatutvikling, eksterne rammebetingelser og konsernets vurderte behov for kjernekapital". Styret er opptatt av å bidra til bedret likviditet i egenkapitalbeviset og vil i 2010 vurdere ulike tiltak for å støtte opp om denne målsettingen.

Disponering av overskudd for 2009

I tråd med bankens utbyttepolitikk er ulike forhold vektlagt i utbyttevurderingen. Avgjørende vekt er lagt på soliditet og styrket kjernekapitaldekning, herunder de vilkår som følger av avtalen med Statens Finansfond.

Styret foreslår derfor overfor forstanderskapet at det ikke utbetales utbytte for 2009 og at årets resultat disponeres som følger:

	Beløp (MNOK)
Til disposisjon	75,5
Overført fra annen egenkapital	-1,1
Utjevningsfond	43,5
Sparebankens fond	33,1
Sum foreslått disponering	75,5

Resultatet er fordelt mellom egenkapitalbeviskapitalen og sparebankens fond i henhold til deres relative andel av egenkapitalen, slik at avsetning til utbytteutjevningsfond utgjør 56,8 % av det disponerte resultatet.

Utsikter for 2010

Banken har levert en gradvis resultatforbedring gjennom hele 2009. En vesentlig styrket inntjening er avhengig av at banken lykkes i sin målsetning om en balansert vekst fremover. Styret legger til grunn fortsatt usikkerhet rundt den internasjonale økonomiske utviklingen. Dette vil kunne påvirke den nasjonale situasjon, spesielt knyttet til den eksportrettede delen av industrien, og dermed få effekt i forhold til etterspørsel etter kreditt og utvikling i misligholds- og tapsnivåer fremover.

Likviditetssituasjonen er tilfredsstillende, og banken er i ferd med å oppnå målsetningen om 60 % innskuddsdekning i morbanken. Arbeidet med å øke langsiktig finansiering vil fremdeles ha høy prioritet.

Styret har tidligere økt kravet til kjernekapitaldekning til minimum 10 %. Dette kravet er nå oppfylt selv uten midlertidig kapitalinnskuddet fra Statens Finansfond.

Banken vil i 2010 videreføre innsatsen for å styrke inntekts-siden, øke kostnadseffektiviteten og opprettholde det gode arbeidet for å inntektsføre eksisterende nedskrivninger og sikre verdien av utsatte engasjementer. I sum forventer styret fortsatt resultatforbedring i 2010 og at banken igjen vil være i posisjon til å utbetale utbytte.

Sandnes, 16. mars 2010
Styret i Sandnes Sparebank

Eimund Nygaard
Styrets leder

Magne Morken
Nestleder

Nils H. Birkeland
Styremedlem

Trine Lise Bjørvik
Styremedlem

Audun Berg
Styremedlem

Marion Svihus
Styremedlem

Håvard Ånestad
Styremedlem

Jon Ledaal
Adm. direktør

Konsern

Morbank

Året 2009	Året 2008	Resultatregnskap (Beløp i tusen kr)	Noter	Året 2009	Året 2008
1 887 014	2 771 654	Renteinntekter og lignende inntekter	6	1 880 580	2 794 360
1 528 441	2 336 559	Rentekostnader og lignende kostnader	6	1 533 262	2 340 439
358 573	435 095	Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		347 318	453 921
3 968	5 404	Utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning		3 668	5 148
62 012	89 729	Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	7	72 977	89 729
-10 049	-10 390	Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	7	-10 049	-10 390
48 682	-43 439	Netto verdiendring på finansielle instrumenter til virkelig verdi	8	57 154	-37 877
52 393	51 560	Andre driftsinntekter	9		-491
157 006	92 864	Sum andre driftsinntekter		123 752	46 119
252 930	257 064	Lønn og generelle administrasjonskostnader	10,11,12	224 523	225 540
24 495	99 726	Avskrivninger/Nedskrivninger	10,21,22,23	27 790	78 743
98 444	95 987	Andre driftskostnader	10	87 989	69 698
375 869	452 777	Sum driftskostnader		340 302	373 981
13 233	162 127	Nedskrivninger og tap på utlån og garantier	18	13 233	184 778
126 477	-86 945	Resultat av drift før skatt		117 534	-58 719
46 303	2 319	Skattekostnad	13	42 024	9 484
80 174	-89 264	Resultatet av drift etter skatt		75 510	-68 203
80 174	-89 264	Totalresultat		75 510	-68 203
-2 244	-4 000	Minoritetsinteresser			
82 418	-85 264	Majoritetsinteresser			
6,4	-3,5	Fortjeneste per egenkapitalbevis		6,0	-0,5
6,4	-3,5	Utvannet resultat per egenkapitalbevis		6,0	-0,5

Konsern

31.12.09	31.12.08	Balanse (Beløp i tusen kr)	Noter	31.12.09	31.12.08
1 193 572	2 125 266	Konter og fordringer på sentralbanker		1 193 572	2 118 842
103 494	174 652	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	14	101 359	174 652
24 377 940	26 491 846	Utlån til kunder	15,16,17,18	20 684 952	26 764 755
1 899 505	1 366 419	Sertifikater og obligasjoner	19	4 907 390	1 374 304
68 155	60 125	Aksjer	20	33 559	30 821
134 396	956 171	Finansielle derivater	29	134 314	956 171
33 932	660	Eierinteresser i tilknyttet selskap	38	34 962	660
		Eierinteresser i konsernselskap	38	292 598	108 026
19 617	23 114	Immaterielle eiendeler	22	16 376	15 183
18 735	9 293	Utsatt skattefordel	13	11 913	
270 581	273 800	Investeringsiendommer	21		
26 697	39 651	Varige driftsmidler	23	25 977	22 017
3 215	22 151	Andre eiendeler	38	923 522	13 432
72 240	98 681	Forskuddsbetalte kostnader og opptjente inntekter		71 578	98 746
	33 323	Eiendeler holdt for salg	25		34 353
27 236	29 540	Finansielle instrumenter tilgjengelig for salg	24	27 236	29 540
28 249 315	31 704 692	Sum eiendeler		28 459 306	31 741 502
8 042 967	8 204 138	Gjeld til kredittinstitusjoner	26	8 042 967	8 204 138
11 718 758	11 687 204	Innskudd fra kunder	27	11 966 680	11 793 282
5 206 686	8 527 618	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	28	5 206 686	8 527 618
140 769	568 780	Finansielle derivater	29	140 747	568 780
41 433	85 772	Annen gjeld	30	35 846	65 409
73 181	370	Betalbar skatt	13	69 655	56
87 815	203 814	Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter		83 955	190 929
58 287	51 962	Avsetning andre forpliktelser	31, 36	57 493	47 655
1 529	12 518	Utsatt skatt	13	0	11 793
1 164 644	716 678	Ansvarlig lånekapital	32	1 164 644	716 678
26 536 070	30 058 854	Sum gjeld		26 768 673	30 126 338
710 581	710 581	Egenkapitalbeviskapital	33, 39, 40	710 581	710 581
168 232	168 232	Overkursfond		168 232	168 232
878 813	878 813	Sum innskutt egenkapital		878 813	878 813
		Utbyttereguleringsfond	33	78 881	35 364
		Sparebankens fond	33	700 527	667 412
810 142	724 814	Annen egenkapital	33	32 412	33 575
24 291	42 211	Minoritetsinteresser			
834 432	767 025	Sum opptjent egenkapital		811 820	736 351
1 713 245	1 645 838	Sum egenkapital		1 690 633	1 615 164
28 249 315	31 704 692	Sum gjeld og egenkapital		28 459 306	31 741 502

Sandnes, 16. mars 2010
Styret i Sandnes Sparebank

Eimund Nygaard
Styrets leder

Magne Morken
Nestleder

Nils H. Birkeland
Styremedlem

Trine Lise Bjørvik
Styremedlem

Audun Berg
Styremedlem

Marion Svihus
Styremedlem

Håvard Ånestad
Styremedlem

Jon Ledaal
Adm.dir

Konsern	Egenkapital- beviskapital	Overkurs- fond	Annen egenkapital	Sum majoritets- interesser	Minoritets- interesser	Sum egenkapital
Egenkapital per 31.12.2007	670 000	163 018	910 081	1 743 099	3 315	1 746 414
Utbytte og gaver			-100 500	-100 500		-100 500
Kapitalutvidelse/emisjon	40 581	5 214		45 795		45 795
Kapitalutvidelse datterselskap			-893	-893		-893
Tilgang minoritetsinteresser					43 043	43 043
Avgang minoritetsinteresser					-147	-147
Forpliktelse til kjøp av minoritetsandeler			1 390	1 390		1 390
Totalresultat			-85 264	-85 264	-4 000	-89 264
Egenkapital per 31.12.2008	710 581	168 232	724 814	1 603 627	42 211	1 645 838
Utbytte og gaver			-41	-41		-41
Avgang minoritetsinteresser					-15 676	-15 676
Utøvelse opsjon minoritetsandeler			2 951	2 951		2 951
Totalresultat			82 418	82 418	-2 244	80 174
Egenkapital per 31.12.2009	710 581	168 232	810 142	1 688 955	24 290	1 713 245

Morbank	Grunnfonds- kapital	Overkurs- fond	Utbytte- regulerings- fond	Spare- bankens fond	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital per 31.12.2007	670 000	163 018	38 685	730 092	136 277	1 738 072
Utbytte og gaver					-100 500	-100 500
Kapitalutvidelse/emisjon	40 581	5 214				45 795
Totalresultat			-3 321	-62 680	-2 202	-68 203
Egenkapital per 31.12.2008	710 581	168 232	35 364	667 412	33 575	1 615 164
Utbytte og gaver					-41	-41
Totalresultat			43 517	33 115	-1 122	75 510
Egenkapital per 31.12.2009	710 581	168 232	78 881	700 527	32 412	1 690 633

Konsern

Morbank

31.12.09	31.12.08	Kontantstrømoppstilling (Beløp i tusen kr)	31.12.09	31.12.08
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter				
1 859 986	2 785 323	Renteinnbetalinger, provisjonsinnbet. og gebyrer fra kunder	1 780 667	2 785 323
-998 394	-1 216 269	Renteutbetalinger til kunder	-998 394	-1 216 269
42 769	90 751	Netto innbetaling/utbetaling ved omsetning av finansielle eiendeler	42 665	90 751
3 668	5 148	Innbetalinger av utbytte	3 668	5 148
97 099	68 070	Renteinnbetalinger på verdipapirer	97 099	68 070
-328 168	-303 415	Utbetaling til drift	-313 045	-286 345
1 101	-101 283	Skatter	-777	-98 433
-41	-2 473	Utbetalt gaver av overskudd	-41	-2 473
	2	Andre		2
678 020	1 325 854	Netto kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	611 842	1 345 774
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter				
-17 492	-151 672	Kjøp av varige driftsmidler	-16 118	-19 845
402	223	Salg av varige driftsmidler		130
-31 577	-221 174	Kjøp av langsiktige investeringer i aksjer og andre andeler	-234 348	-134 443
-480 896	-567 726	Netto innbetaling/utbetaling ved omsetning av rentebærende verdipapirer	-3 480 896	-562 690
-529 563	-940 349	Netto kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter	-3 731 362	-716 848
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter				
1 834 301	-1 024 680	Netto innbetalinger/utbetalinger av nedbetalingslån, rammekreditter	5 122 165	-1 171 166
-251 331	119 800	Netto innbetalinger av innskudd	-264 794	31 230
-87 570	2 577 271	Netto plassering/låneopptak i kredittinstitusjoner	-87 570	2 577 271
700 000	3 625 000	Opptak av sertifikater og obligasjonsgjeld	700 000	3 625 000
-3 989 769	-5 848 625	Utbetaling ved tilbakebetaling av sertifikater og obligasjonsgjeld	-3 989 769	-5 848 625
	100 000	Opptak av ansvarlig lånekapital		100 000
450 000	-59 051	Tilbakebetaling ansvarlig lånekapital	450 000	-59 051
	-100 500	Utbetaling av utbytte		-100 500
	51 893	Netto innbetaling ved emisjon / kapitalutvidelse		45 795
264 218	-889 673	Netto rentebetalinger på finansaktiviteter	264 218	-889 673
-1 080 151	-1 448 565	Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	2 194 250	-1 689 719
-931 694	-1 063 060	Netto kontantstrøm for perioden	-925 270	-1 060 793
2 125 266	3 188 327	Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	2 118 842	3 179 635
1 193 572	2 125 267	Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	1 193 572	2 118 842

noter

Note 1	Generell informasjon	Note 24	Finansielle instrumenter tilgjengelig for salg
Note 2	Regnskapsprinsipper	Note 25	Eiendeler holdt for salg
Note 3	Anvendelse av estimater og skjønnsmessige vurderinger	Note 26	Gjeld til kredittinstitusjoner
Note 4	Oppkjøp, salg og selskapsetableringer	Note 27	Innskudd fra kunder
Note 5	Segmenter	Note 28	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapir
Note 6	Netto renteinntekter	Note 29	Finansielle derivater
Note 7	Netto provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	Note 30	Annen gjeld
Note 8	Netto verdiendring på finansielle instrumenter til virkelig verdi	Note 31	Avsetning for andre forpliktelser
Note 9	Andre inntekter	Note 32	Ansvarlig lånekapital
Note 10	Andre driftskostnader	Note 33	Egenkapital
Note 11	Godtgjørelser	Note 34	Klassifisering av finansielle instrumenter
Note 12	Pensjoner	Note 35	Eiendeler og gjeld til virkelig verdi
Note 13	Skatt	Note 36	Betingede forpliktelser og operasjonelle leieavtaler
Note 14	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	Note 37	Hendelser etter balansedagen
Note 15	Utlån til kunder	Note 38	Transaksjoner med nærstående parter
Note 16	Engasjementer fordelt på kundegrupper og geografisk	Note 39	Fortjeneste per egenkapitalbevis
Note 17	Utlån med motregningsrett mot innskudd	Note 40	Egenkapitalbeviskapital og egenkapitalbevisiere
Note 18	Nedskrivninger og tap på utlån	Note 41	Kapitalstyring
Note 19	Sertifikater og obligasjoner	Note 42	Risikostyring
Note 20	Aksjer	Note 43	Kredittrisiko
Note 21	Investerings eiendommer	Note 44	Likviditetsrisiko
Note 22	Immaterielle eiendeler	Note 45	Markedsrisiko – rente
Note 23	Anleggsmidler	Note 46	Markedsrisiko – valuta

1

GENERELL INFORMASJON

Sandnes Sparebank er en egenkapitalbevisbank notert på Oslo Børs. Banken har hovedkontor på Forus, med besøksadresse Vestre Svanholmen 4.

Konsernregnskapet for 2009 ble godkjent av styret 16. mars 2010.

Alle beløp i regnskap og noter er oppgitt i tusen kroner dersom ikke annet er spesifikt angitt.

2

REGNSKAPSPRINSIPPER

GENERELT

Konsernregnskapet for Sandnes Sparebank er utarbeidet i samsvar med International Financial Reporting Standards (IFRS) som er godkjent av EU. Regnskapet er avlagt basert på IFRS-standarder og fortolkninger obligatoriske for årsregnskap som avlegges per 31.12.2009. Videre er kravene til tilleggsmasjion i gjeldende lover og forskrifter for banker ivarettatt.

Målegrunnlaget for regnskapet er historisk kost, unntatt finansielle derivater og de finansielle eiendeler og gjeld som er regnskapsført til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet.

For konsernregnskapet er prinsippene som omtales her anvendt konsistent for alle rapporterte perioder. Det samme gjelder for morselskapet, med presiseringer som angitt nedenfor.

IFRS og IFRIC FORTOLKNINGER SOM ENDA IKKE HAR BLITT TATT I BRUK

Det er kun medtatt standarder og fortolkninger som anses relevante for konsernet.

IFRS 3 (revidert) - Virksomhetssammenslutninger

I forhold til gjeldende IFRS 3 medfører den reviderte standarden enkelte endringer og presiseringer som gjelder anvendelsen av oppkjøpsmetoden. Konkrete forhold som berøres er blant annet goodwill ved trinnvis oppkjøp, minoritetsinteresser, betingede vederlag og oppkjøpsutgifter. Ikrafttredelsestidspunktet for IFRS 3 (R) er satt til 1. juli 2009. Konsernet planlegger å anvende IFRS 3 (R) fra og med 1. januar 2010.

IFRS 9 Financial instruments

IFRS 9 erstatter klassifikasjons- og målereglene i IAS 39 Finansielle instrumenter – innregning og måling for finansielle instrumenter. Etter IFRS 9 skal finansielle

eiendeler som inneholder vanlige lånevilkår regnskapsføres til amortisert kost, med mindre en velger å føre dem til virkelig verdi, mens andre finansielle eiendeler skal regnskapsføres til virkelig verdi. Ikrafttredelsestidspunktet for IFRS 9 er satt til 1. januar 2013, men standarden er fortsatt ikke godkjent av EU. Konsernet forventer å anvende standarden fra og med 1. januar 2013.

IAS 24 (revidert) Opplysninger om nærstående parter

I forhold til gjeldende IAS 24 har den reviderte standarden en klargjøring og forenkling av definisjonen av nærstående parter. Ikrafttredelsestidspunktet er satt til 1. januar 2011, men endringen er fortsatt ikke godkjent av EU. Konsernet forventer å anvende revidert IAS 24 fra og med 1. januar 2011.

IAS 27 (revidert) Konsernregnskap og separat finansregnskap

I forhold til gjeldende IAS 27 gir den reviderte standarden mer veiledning knyttet til regnskapsføring av endret eierandel i datterforetak og utgang datterforetak. Innføringen av den reviderte standarden innebærer at når konsernet mister kontroll med et datterforetak skal den eventuelle gjenværende eierandel i det tidligere datterforetaket måles til virkelig verdi og gevinsten eller tapet innregnes i resultatregnskapet. Videre endres dagens regler knyttet til fordeling av tap mellom majoritet og minoritet slik at underskudd skal belastes ikke-kontrollerende eierinteresser (minoritetsinteresser) selv om balanseført verdi av minoritetsinteressen blir negativ. Ikrafttredelsestidspunktet er 1. juli 2009. Konsernet planlegger å anvende IAS 27 (R) fra og med 1. januar 2010.

Endring til IAS 39 Finansielle instrumenter – innregning og måling – sikring

Endringene i IAS 39 innebærer en klargjøring av reglene når et finansielt instrument (sikringsobjekt) er sikret med henhold til utvalgte risikoer eller komponenter av kontantstrømmer. De vedtatte endringene gir i første rekke ytterligere retningslinjer for sikring av ensidig risiko (sikring med opsjoner) og sikring av inflasjonsrisiko, men klargjør også retningslinjene om at de utpekte risikoene og kontantstrømmene må være identifiserbare og pålitelig målbare. Ikrafttredelsesdato er 1. juli 2009. Konsernet planlegger å anvende endringen i IAS 39 fra og med 1. januar 2010.

Endring til IFRIC 14 IAS 19 – begrensninger av en netto ytelsesbasert pensjonseiendel, minstekrav til finansiering og samspillet mellom dem

Endringen innebærer at foretak som har minimumskrav til funding av en pensjonsordning vil ha anledning til å behandle forskuddsbetaling av premiekrav i en ytelsesbasert pensjonsordning som en økonomisk fordel. Etter endringen vil slike forskuddsbetalinger kvalifisere for balanseføring. Endringen til IFRIC 14 har ikrafttredelsestidspunkt 1. januar 2011, men er fortsatt ikke godkjent av EU. Konsernet forventer å anvende endringen fra 1. januar 2011.

IASB's årlige forbedringsprosjekt

Gjennom sitt årlige forbedringsprosjekt har IASB vedtatt endringer i en rekke standarder. Disse endringene trer i kraft med virkning for regnskapsåret 2010. Endringene er fortsatt ikke godkjent av EU.

- IFRS 5 Anleggsmidler holdt for salg og avviklet virksomhet: Det tas inn presisering om at det kun er opplysningskravene i IFRS 5 som gjelder for anleggsmidler holdt for salg og avviklet virksomhet. Opplysningskrav i andre standarder gjelder ikke med mindre det fremgår særlig at de også gjelder for eiendeler og virksomheter som inngår i virksområdet til IFRS 5.
- IFRS 8 Driftssegmenter: Det tas inn presisering om at det bare er segment-eiendeler og gjeld som rapporteres særlig for interne beslutningsformål som det må opplyses om i segmentinformasjonen.
- IAS 1 Presentasjon av finansregnskap: Det tas inn en presisering om at dersom långiver til enhver tid har rett til å konvertere et konvertibelt lån til egenkapital, påvirker det ikke klassifiseringen av lånet.
- IAS 7 Kontantstrømoppstillingen: Det tas inn en presisering om at bare utgifter som balanseføres skal inngå i kontantstrøm fra investeringsaktiviteter.
- IAS 18 Driftsinntekter: Det tas inn mer veiledning til vurdering av om et selskap er agent eller selger på egen regning og risiko som prinsipal.
- IAS 36 Verdifall på eiendeler: Det tas inn en presisering om at driftssegment er det høyeste nivået en kan allokere goodwill til i en virksomhetssammenslutning.
- IAS 38 Immaterielle eiendeler: Det tas inn en presisering om at dersom en immateriell eiendel kun er identifiserbar sammen med en annen immateriell eiendel, kan de to presenteres som én eiendel forutsatt at brukstiden er tilnærmet lik.
- IAS 39 Finansielle instrumenter – innregning og måling:
 - Det tas inn en presisering om at en forskuddsbetalingsopsjon anses å være nært knyttet til vertskontrakten når utøvelsesprisen er tilnærmet lik nåverdien av gjenstående rentebetalinger i vertskontrakten.
 - Det tas inn en presisering om at unntaket for avtaler mellom overtaker og overdrager i virksomhetssammenslutninger som vedrører fremtidige overdragelser av eiendeler i målselskapet, kun gjelder terminkontrakter.
 - Det tas inn en presisering om at gevinster og tap på instrumenter i kontantstrømsikringer der den forventede fremtidige kontantstrømmen vil lede til balanseføring av et finansielt instrument, først skal resultatføres når de sikrede fremtidige kontantstrømmene påvirker resultatet.

Det forventes ikke at implementering av endringene listet opp ovenfor vil få vesentlig effekt på konsernregnskapet på implementeringstidspunktene.

KONSOLIDERING

Det konsoliderte regnskapet omfatter morbanken Sandnes Sparebank og dets datterselskaper som vist i note 38. Som datterselskap regnes alle foretak hvor banken har bestemmende innflytelse og kontroll til å styre et selskaps finansielle og driftsmessige prinsippene i den hensikt å oppnå fordeler av selskapets aktiviteter. Datterselskaper er konsolidert fra det tidspunkt banken har overtatt kontroll, og det tas ut av konsolideringen fra det tidspunkt banken gir fra seg kontroll.

Ved overtakelse av kontroll i et selskap anvendes oppkjøpsmetoden. Alle identifiserbare eiendeler og forpliktelser blir oppført til virkelig verdi i samsvar med IFRS 3. En positiv differanse mellom virkelig verdi av kjøpsvederlaget og virkelig verdi av identifiserbare eiendeler og forpliktelser oppføres som goodwill, mens en eventuell negativ differanse inntektsføres ved kjøpet. Ved oppkjøp av mindre enn 100 % av eierandelene balanseføres 100 % av merverdier med unntak av goodwill, som bare medtas for Sandnes Sparebanks andel.

Selskaper hvor banken eier mellom 20 % og 50 % av den stemmeberettigede kapitalen og har betydelig innflytelse, benevnes tilknyttede selskaper, og behandles etter egenkapitalmetoden. Investeringen innregnes til anskaffelseskost på kjøpstidspunktet og justeres for etterfølgende endringer i konsernets andel av egenkapitalen i det tilknyttede selskapet.

Konserninterne transaksjoner og saldoer mellom de konsoliderte selskapene er eliminert. Urealiserte tap er eliminert med mindre tapet skyldes verdifall.

BALANSEFØRING AV EIENDELER OG FORPLIKTELSE

Konsernet balansefører eiendeler på det tidspunktet konsernet oppnår reell kontroll over rettigheten til eiendelene. Likeledes balanseføres forpliktelser når konsernet påtar seg reelle forpliktelser.

Eiendeler føres ut av balansen på det tidspunkt reell risiko vedrørende eiendelene er overført og kontroll over rettighetene til eiendelene er bortfalt eller utløpt.

FINANSIELLE INSTRUMENTER

Klassifisering av finansielle instrumenter

Klassifisering av finansielle instrumenter foretas på grunnlag av formålet med anskaffelsen og instrumentets karakteristika.

Finansielle eiendeler klassifiseres i gruppene:

- Finansielle eiendeler til virkelig verdi med verdiendringer over resultatregnskapet
- Uttån og fordringer
- Finansielle instrumenter tilgjengelig for salg vurdert til virkelig verdi

Finansiell gjeld klassifiseres som:

- Finansielle forpliktelser til virkelig verdi med verdiendringer over resultatregnskapet
- Andre finansielle forpliktelser målt til amortisert kost

Finansielle eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi med verdiendringer over resultatregnskapet har følgende underkategorier:

- Holdt for handelsformål, herunder finansielle derivater og kortsiktige poster holdt for salg
- Eiendeler bestemt verdsatt til virkelig verdi (FVO)
- Forpliktelser bestemt verdsatt til virkelig verdi (FVO)

Eiendeler/forpliktelser klassifiseres i henhold til FVO når dette eliminerer eller i vesentlig grad reduserer inkonsistens i målingene eller innregningen som ellers ville oppstå, eller dersom en gruppe forvaltes og inntjening vurderes på grunnlag av virkelig verdi i samsvar med konsernets risikohåndterings- eller investeringsstrategi.

Verdivurdering

Første gangs regnskapsføring

Alle finansielle instrumenter måles til virkelig verdi på handelsdagen ved første gangs regnskapsføring. Transaksjonskostnader som er direkte henførbare til etableringen av eiendelen/forpliktelsen medtas i kostprisen for alle finansielle instrumenter som ikke er klassifisert til virkelig verdi med verdiendringer over resultatregnskapet.

Etterfølgende verdimåling

Verdimåling til virkelig verdi

For alle finansielle instrumenter som omsettes i et aktivt marked benyttes den noterte prisen innhentet enten fra en børs, megler eller et prissettingsbyrå. Finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked verdsettes etter ulike verdsettelsesteknikker, som til dels er gjennomført av profesjonelle byråer. Alle endringer i virkelig verdi innregnes direkte i resultatregnskapet med mindre eiendelen er klassifisert som tilgjengelig for salg med verdiendring mot egenkapitalen.

Banken har vurdert virkelig verdi av utlån med flytende rente til å samsvare med nominelt pålydende, justert med den tilhørende nedskrivning. Dette begrunnes med at slike lån reprises tilnærmet kontinuerlig, og at et eventuelt avvik fra nominell verdi i en armlengdes transaksjon mellom informerte og vilige parter vurderes å være uvesentlig.

Verdimåling til amortisert kost

Finansielle instrumenter som ikke måles til virkelig verdi, verdsettes til amortisert kost og inntektene/kostnadene beregnes etter effektiv rentes metode. Den effektive renten fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid. Amortisert kost er nåverdien av kontantstrømmene neddiskontert med den effektive renten.

Sikringsbokføring

Konsernet benytter sikringsbokføring for sin virkelig verdisikring av enkelte fastrente innlån (obligasjonslån, ansvarlig lån og fondsobligasjon). Derivater knyttet til disse innlånene øremerkes til sikringsformål. Sikringseffektiviteten vurderes og dokumenteres både ved første gangs klassifisering og ved hver regnskapsavslutning. Ved virkelig verdisikring blir sikringsinstrumentet regnskapsført til virkelig verdi og verdien på sikringsobjektet blir justert for verdiendringen knyttet til sikret risiko. Endringer i disse verdiene fra inngående balanse blir resultatført. På denne måten blir regnskapspresentasjonen for disse instrumentene i samsvar med konsernets rentestyring og reelle økonomiske utvikling. Dersom sikringsforholdet avbrytes eller tilstrekkelig sikringseffektivitet ikke kan verifiseres, amortiseres verdiendring tilknyttet sikringsobjektet over gjenværende løpetid.

Nedskrivning av finansielle eiendeler

På hver balansedag vurderes om det foreligger objektive bevis for at finansielle eiendeler har vært utsatt for verdifall. Dersom det er objektive indikasjoner på verdifall blir den finansielle eiendel nedskrevet, og nedskrivningen blir resultatført der den etter sin art hører hjemme.

Individuelle nedskrivninger på utlån og garantier

På hver balansedag vurderes om det eksisterer objektive bevis for at verdien på individuelt vurderte utlån er redusert. Verdifallet må være et resultat av en eller flere hendelser inntruffet etter førstegangs balanseføring (en tapshendelse) og resultatet av tapshendelsen (eller hendelsene) må i tillegg kunne måles pålitelig. Eksempler på slike hendelser er vesentlige finansielle problemer hos debitor, betalingsmislighold eller andre kontraktsbrudd. Dersom det foreligger objektive bevis på at en verdireduksjon har inntruffet, beregnes størrelsen på tapet. For utlån regnskapsført til amortisert kost beregnes tapet som forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer diskontert med utlånets opprinnelige effektive rentesats. Periodens endringer i vurdert verdi for utlån resultatføres under "nedskrivninger og tap på utlån og garantier". For utlån regnskapsført til virkelig verdi representerer verdiendringen forskjellen mellom balanseført verdi og virkelig verdi på balansedagen. Endringen i virkelig verdi for disse lånene er ført i resultatregnskapet i posten "verdiendring på finansielle instrumenter til virkelig verdi".

Tap anses som konstatert ved stadfestet akkord eller konkurs, ved at utleggsforretninger ikke har ført fram, ved rettskraftig dom, eller for øvrig ved at konsernet har gitt avkall på hele eller deler av engasjementet, eller at engasjementet vurderes som tapt av konsernet.

Gruppenedskrivninger på utlån

Utlån som ikke er individuelt nedskrevet for verdifall vurderes samlet i grupper. Nedskrivning vurderes basert på utvikling i kundenes risikoklassifisering (som beskrevet i note 42) samt tapserfaring for de respektive kundegrupper. Nedskrivninger innregnes i den perioden de oppstår og inkluderes i "nedskrivninger og tap på utlån og garantier" i resultatregnskapet.

Nedskrivninger på aksjer i datterselskap og tilknyttet selskap

I morselskapet vurderes aksjer i datterselskap og aksjer i tilknyttet selskap til anskaffelseskost redusert for nedskrivninger. Behovet for nedskrivninger vurderes årlig på samme måte som for øvrige langsiktige eiendeler.

Nærmere om enkelte typer finansielle instrumenter

Utlån og fordringer

Utlån og fordringer er finansielle eiendeler som ikke noteres i markedet. Utlån med flytende rente samt fastrente utlån formidlet av eksterne distributør verdies vurderes til amortisert kost etter effektiv rentemetode. Øvrige fastrenteutlån bokføres til virkelig verdi med verdiendring over resultatregnskapet (FVO). Renterisikoen i fastrenteutlånene styres med rentebytteavtaler som bokføres til virkelig verdi. Det er konsernets oppfatning at vurdering av fastrenteutlån til virkelig verdi gir mer relevant informasjon om verdiene i balansen.

Aksjer, Certifikater og obligasjoner

Aksjer og andeler i handelsporteføljen samt sertifikater og obligasjoner verdies vurderes til virkelig verdi.

Realisert og urealisert gevinst og tap som oppstår som følge av endringer i virkelig verdi er inkludert i resultatregnskapet i den perioden hvor de oppstår. Verdiendringen inngår i "netto verdiendring på finansielle instrumenter til virkelig verdi".

Finansielle derivater

Derivater verdsettes til virkelig verdi med verdiendringer over resultatregnskapet. Virkelig verdi vurderes med utgangspunkt i noterte markedspriser i et aktivt marked, inkludert nylige markedstransaksjoner samt ulike verdsettelsesteknikker. Alle derivater bokføres som eiendeler dersom virkelig verdi er positiv og som forpliktelser dersom virkelig verdi er negativ.

Visse derivater integrert i andre finansielle instrumenter behandles som separate derivater og måles til virkelig verdi og endring i virkelig verdi bokføres over resultatregnskapet, jf. omtale nedenfor.

Finansielle instrumenter tilgjengelig for salg

Urealisert verdiøkning i porteføljen tilgjengelig for salg føres som annen inntekt og spesifiseres som "tilgjengelig for salg reserve" i egenkapitaloppstillingen. Ved verdireduksjon, utover verdiøkning inkludert i "tilgjengelig for salg reserve", som forventes å vedvare, føres nedskrivningen over resultatet. Se note 24 for en beskrivelse av investeringer som er klassifisert i denne gruppen og verdsettelsen av disse.

Innlån og andre finansielle forpliktelser

Fastrente innskudd fra kunder og bankinnskudd knyttet til egne strukturerte produkter verdsettes til virkelig verdi med verdiendringer over resultatregnskapet.

Øvrig finansiell gjeld, inklusive strukturerte bankinnskudd formidlet via ekstern distributør, måles til amortisert kost hvor forskjeller mellom mottatt beløp fratrasket transaksjonskostnader og innløsningsverdi fordeles over låneperioden ved bruk av effektiv rentemethode. Renter fra annen finansiell gjeld føres som "rentekostnader" i resultatregnskapet.

Sammensatte finansielle instrumenter

Sammensatte finansielle instrumenter er kontrakter som inneholder en vertsavtale og et avledet derivat. Slike kombinasjoner oppstår hovedsakelig i forbindelse med utstedelser av strukturerte gjeldsinstrumenter som indekserte bankinnskudd/obligasjoner.

Indekserte bankinnskudd/obligasjoner som konsernet utsteder, betraktes som del av fundingen. De avledede derivatene i disse instrumentene skilles fra vertsavtalen og føres som et eget derivat til virkelig verdi hvis de økonomiske egenskapene og risikoene i det avledede derivatet ikke er nært knyttet til de økonomiske egenskapene og risikoene i vertsavtalen, og det avledede derivatet er i henhold til definisjonen av derivater. Endringer i virkelig verdi innregnes direkte i resultatregnskapet som "Netto verdiendring på finansielle instrumenter til virkelig verdi".

IFRS tillater ikke umiddelbar inntektsføring av "dag 1-gevinst". Slike gevinster kalkuleres for hver individuell transaksjon og amortiseres som hovedregel over transaksjonens løpetid dersom ikke annen observerbar markedsdata eller lignende klart underbygger en annen profil på resultatføringen.

Utlån og innskudd knyttet til strukturerte produkter nettopresenteres i balansen når motregningsrett foreligger og det i tillegg foreligger en klar intensjon om å gjennomføre et nettooppgjør med den enkelte kunde på forfallsdato.

GOODWILL

Goodwill fremkommer som differansen mellom anskaffelseskost og balanseførte verdier i oppkjøpt virksomhet etter at mer- og mindreverdier er henført til materielle og immaterielle eiendeler og forpliktelser og betingende forpliktelser på ervervstidspunktet. Goodwill ved kjøp av datterselskap er regnskapsført som immaterielle eiendeler. De enkelte goodwillposter og immaterielle eiendeler i konsernets balanse er allokert til vurderingsenheter med henblikk på hvilke virksomheter som nyter godt av den kjøpte eiendelen. Valg av vurderingsenhet er gjort ut fra hensyn til hvor det er mulig å identifisere og skille ut kontantstrømmer knyttet til virksomheten. Goodwill testes årlig for nedskrivning og bokføres til kostpris redusert for akkumulerte nedskrivninger. Ved vurderingen benyttes historiske resultater samt godkjente budsjetter og ledelsens prognoser. Avkastningskravet er basert på en vurdering av hva som er markedets avkastningskrav til den type virksomhet som inngår i vurderingsenheten.

IMMATERIELLE EIENDELER

Kostnader direkte forbundet med større programvareinvesteringer som forventes å gi vesentlige økonomiske fordeler over tid, innregnes som immaterielle eiendeler. Kostnader til kjøpte lisenser kapitaliseres og avskrives lineært over den utnyttbare levetiden, vanligvis 5 år. Kostnader til vedlikehold av software innregnes som kostnader når de oppstår.

På hver balansedag vurderes alle immaterielle eiendeler med sikte på eventuelle indikasjoner på verdifall. Dersom det er indikasjoner på verdifall, foretas det en analyse hvor det vurderes om regnskapsført verdi av de immaterielle eiendelene

kan fullt ut gjenvinnes. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgspris og bruksverdi. Bruksverdi beregnes ved å diskontere forventede fremtidige kontantstrømmer til nåverdi ved å benytte diskonteringsrente etter skatt, som reflekterer markedets prissetting av tidsverdien av penger og den risiko som er knyttet til den spesifikke eiendelen. For eiendeler som ikke hovedsakelig genererer uavhengige kontantstrømmer, fastsettes gjenvinnbart beløp for den kontantstrømsgenererende enhet som eiendelen tilhører. Dersom gjenvinningsbeløpet er lavere enn regnskapsført verdi, nedskrives verdien til gjenvinningsbeløpet.

INVESTERINGSEIENDOMMER

Investeringseiendommer er eiendommer i konsernets eie som ikke er anskaffet for eget bruk. Investeringseiendommer er regnskapsført til anskaffelseskost fratrasket akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger. Således avskrives og nedskrives investeringseiendommer som beskrevet nedenfor under anleggsmidler.

ANLEGGSMIDLER

Anleggsmidler omfatter bygninger og driftsløsøre. Bygninger og driftsløsøre er regnskapsført til anskaffelseskost fratrasket akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger. Kostpris inkluderer alle direkte henførbare kostnader knyttet til kjøpet av eiendelen. Det er benyttet lineære avskrivninger for å allokere kostpris fratrasket eventuell restverdi over eiendelenes estimerte levetid. På hver balansedag blir materielle eiendeler gjennomgått med tanke på verdifall. Dersom indikasjoner på verdifall foreligger, beregnes eiendelens gjenvinnbare beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av bruksverdien og virkelig verdi med fratrekk av salgskostnader. Eiendelen nedskrives umiddelbart til gjenvinnbart beløp dersom dette er lavere enn balanseført verdi. Videre vurderes utnyttbar levetid og avskrivninger justeres for restlevetiden dersom endringer.

EIENDELER HOLDT FOR SALG

Eiendeler og grupper av eiendeler og gjeld er klassifisert som holdt for salg hvis deres balanseførte verdi vil bli gjenvunnet gjennom en salgstransaksjon i stedet for via fortsatt bruk. Dette er ansett oppfylt bare når salg er høyst sannsynlig og anleggsmidlet (eller grupper av anleggsmidler og gjeld) er tilgjengelig for umiddelbart salg i dets nåværende form. Ledelsen må ha forpliktet seg til et salg og salget må være forventet gjennomført innen ett år fra dato for klassifiseringen.

Anleggsmidler og grupper av anleggsmidler og gjeld klassifisert som holdt for salg måles til den laveste verdien av tidligere balanseført verdi og virkelig verdi fratrasket salgskostnader. Eventuelle nedskrivninger føres over resultatet på linjen for av- og nedskrivninger. Se note 25 for en spesifikasjon over hvilke poster som inngår i denne gruppen.

PENSJONER

Selskapene i konsernet har ulike pensjonsordninger. Pensjonsordningene er i hovedsak finansiert gjennom innbetalinger til forsikringsselskaper. Konsernet har både innskuddsplaner og ytelsesplaner. En innskuddsplan er en pensjonsordning hvor konsernet betaler faste bidrag til en juridisk enhet som investerer midlene på vegne av medlemmene i ordningen. Innskuddene regnskapsføres som lønnskostnad når de forfaller.

En ytelsesplan er en pensjonsordning som definerer en pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjonering. Pensjonsutbetalingen er normalt avhengig av en eller flere faktorer slik som alder, antall år i selskapet og lønn. Den balanseførte forpliktelsen knyttet til ytelsesplaner er nåverdien av de definerte ytelsene på balansedatoen minus virkelig verdi av pensjonsmidlene,

justert for ikke resultatførte estimatavvik og ikke resultatførte kostnader knyttet til tidligere perioders pensjonsopptjening. Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av en uavhengig aktuar ved bruk av en lineær opptjeningsmetode. Diskonteringsrenten er en beregnet norsk statsobligasjonsrente. Beregningen er basert på swap-rentens yieldkurve med fradrag av marginen på statsobligasjoner med tilsvarende løpetid som varigheten av pensjonsforpliktelsen. Andre parametere, som eksempelvis lønnsreguleringer, inflasjon og pensjonsøkninger, fastsettes på grunnlag av forventet langsiktig utvikling i parametrene. Fastsettelsen av forventet avkastning på pensjonsmidlene tar hensyn til eien- delenes sammensetning, og er basert på langsiktig forventning til avkastningen i de ulike klassene.

Endringer i pensjonsplanens ytelser kostnadsføres eller inntektsføres løpende i resultatregnskapet.

Estimatavvik blir ført i resultatregnskapet over en periode som tilsvarer arbeids- takernes forventede gjennomsnittlige resterende opptjeningstid i den utstrekning aviket overstiger det høyeste av 10 % av verdien av pensjonsmidlene eller 10 % av pensjonsforpliktelsene.

Periodens netto pensjonskostnad er inkludert i lønninger og sosiale kostnader og består av periodens pensjonsopptjening, rentekostnad på den beregnede pensjonsforpliktelsen, forventet avkastning av pensjonsmidlene, resultatført virkning av endringer i estimer og pensjonsplaner, resultatført virkning av avvik mellom faktisk og forventet avkastning samt periodisert arbeidsgiveravgift. Pensjonskostnaden er basert på forutsetninger fastsatt ved periodens begynnelse.

ØVRIGE FORPLIKTELSE

Avsetning til forpliktelser blir foretatt når konsernet har en forpliktelse basert på en tidligere hendelse, det er sannsynlig at forpliktelsen vil bli oppgjort finansielt og forpliktelsen kan estimeres pålitelig. Forpliktelser er spesifisert i note 36.

INNTEKTSKATT

Resultatført skatt består av betalbar skatt og utsatt skatt. Betalbar skatt er beregnet skatt på årets skattepliktige resultat. Utsatt skatt regnskapsføres etter gjeldsmetoden i samsvar med IAS 12. Det beregnes forpliktelse eller eiendel ved utsatt skatt på midlertidige forskjeller, som er differansen mellom balanseført verdi og skattemessig verdi på eiendeler og forpliktelser. Det beregnes imidlertid ikke forpliktelse eller eiendel ved utsatt skatt på goodwill som ikke gir skattemessige fradrag, og heller ikke på førstegangsinnregnede poster som verken påvirker regnskapsmessig eller skattepliktig resultat. Det beregnes en eiendel ved utsatt skatt på fremførbare skattemessige under- skudd. Utsatt skattefordel blir balanseført i den utstrekning det er sannsynlig at den vil kunne benyttes mot fremtidig skattepliktig inntekt.

RENTEINTEKTER OG -KOSTNADER

Renteinntekter og -kostnader bokføres i resultatregnskapet ved bruk av effektiv rentes metode. Effektiv rentes metode er en metode for å beregne amortisert kost for utlån og innskudd, samt fordele renteinntekt eller rentekostnad over forventet løpetid. Den effektive renten fastsettes ved diskontering av kontrakts- festede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid. Dersom et utlån er nedskrevet som følge av verditap, bokføres renteinntektene ved å benytte opprinnelig effektiv rente.

GEBYRER, PROVISJONER OG UTBYTTE

Gebyrer knyttet til rentebærende instrumenter inngår i beregningen av effektiv rente og resultatføres tilsvarende. Honorarer for rådgivning opptjenes i samsvar med inngått rådgivningsavtale, som oftest etter hvert som tjenesten ytes. Honorar og gebyr ved omsetning eller formidling av finansielle instrumenter, eiendom eller andre investeringsobjekter som ikke genererer balanseposter i bankens regnskap, resultatføres når transaksjonen sluttføres. Provisjonsinntekter og -kostnader blir generelt periodisert i takt med at en tjeneste blir ytt og klassifi- seres henholdsvis som "Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester" og "Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester".

Utbytte av aksjer og egenkapitalbevis inntektsføres det året det mottas.

ANDRE INNTEKTER

Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet. Tjenester inn- tektsføres i takt med utførselen. Andelen av salgsinntekter som knytter seg til fremtidige serviceytelser balanseføres som uopptjent inntekt ved salget, og inntektsføres deretter etter hvert som levering skjer.

VALUTA

Presentasjonsvaluta er norske kroner som også er funksjonell valuta for alle selskapene i konsernet. Transaksjoner i utenlandsk valuta er omregnet til funk- sjonell valuta etter kursene på transaksjonstidspunktet. Valutatap og -gevinst som oppstår på slike transaksjoner, samt på omregning av pengeposter i utenlandsk valuta per 31.12., er regnskapsført over resultatregnskapet.

RESULTAT PER EGENKAPITALBEVIS

Resultat per egenkapitalbevis beregnes ved å dividere resultatet som tilfaller eierne av egenkapitalbevisene med veid gjennomsnittlig antall utestående egenkapitalbevis.

UTBYTTE

Utbytte på egenkapitalbevis bokføres som egenkapital i perioden frem til det er vedtatt av bankens forstanderskap.

SEGMENTER

Segmentrapporteringen er basert på intern ledelsesrapportering. Resultat- og balanseoppstillingen for segmentene følger av en sammenstilling av intern finansiell rapportering for avdelinger, i henhold til konsernets styringsmodell. For øvrig vises til note 5 vedrørende forutsetninger og fordelingsprinsipper.

KONTANTSTRØM

Kontantstrømoppstillingene viser kontantstrømmene gruppert etter kilder og anvendelsesområder. Likvider omfatter kontanter og fordringer på Norges Bank.

3

ANVENDELSE AV ESTIMATER OG SKJØNNSMESSIGE VURDERINGER

Utarbeidelse av regnskap i overensstemmelse med generelt aksepterte regnskapsprinsipper krever at ledelsen i en del tilfeller tar forutsetninger og må anvende estimater og skjønnsmessige vurderinger. Estimater og skjønnsmessige vurderinger evalueres løpende, og er basert på historiske erfaringer og forutsetninger om fremtidige hendelser som ansees sannsynlige på balansetidspunktet. Det er knyttet usikkerhet til de forutsetninger og forventninger som ligger til grunn for anvendte estimater og skjønnsmessige vurderinger. Faktiske resultater kan avvike fra estimatene og forutsetningene.

Nedskrivning på utlån og garantier

For individuelt vurderte utlån og for grupper av utlån som er identifisert som usikre, foretas det en beregning for å fastslå en verdi på utlånet eller på grupper av utlån. Beregningen forutsetter at det benyttes størrelser som er basert på vurderinger, og disse påvirker godheten i den beregnede verdi. Se note 42 og note 43 for flere detaljer.

Individuelle nedskrivninger

Dersom det foreligger objektive bevis på at en verdireduksjon har inntruffet for utlån vurdert til amortisert kost beregnes tapet som forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer diskontert med utlånets opprinnelige effektive rentesats. Estimering av fremtidig kontantstrøm gjøres på grunnlag av erfaringsdata og skjønn relatert til sannsynlige utfall for blant annet markedsutvikling og konkrete forhold for det enkelte engasjement, herunder erfaringsdata for debitors evne til å håndtere en presset økonomisk situasjon. Ved verddivurderingen av nedskrivning på utlån hefter det usikkerhet ved identifiseringen av utlån som skal nedskrives, estimering av tidspunkt og beløp for fremtidige kontantstrømmer, og verddivurdering av sikkerheter.

Gruppenedskrivninger

Engasjementer som ikke er individuelt nedskrevet inngår i beregning av gruppenedskrivning på utlån. Nedskrivning beregnes på grunnlag av en vurdering av utviklingen i kundenes risikoklassifisering (som beskrevet i note 42) samt taps-erfaring for de respektive kunde grupper. I tillegg tillegges konjunktur- og markedsutvikling som enda ikke har fått effekt på den nevnte risikoklassifisering vekt ved vurdering av nedskrivningsbehov på kunde grupper totalt.

Estimert verdifall på goodwill

Konsernet gjennomfører årlig tester for å vurdere verdifall på goodwill. Gjenvinnbart beløp fra kontantstrømgenererende enheter er fastsatt ved beregning av neddiskonterte fremtidige kontantstrømmer. Kontantstrømmene er basert på godkjente budsjetter og ledelsens prognoser. Både budsjetter og prognoser er beheftet med stor grad av usikkerhet. Dersom de faktiske økonomiske forhold avviker fra de forutsetningene som er lagt til grunn i budsjetter og planer vil nedskrivningstestene kunne gi et annet resultat. Videre avhenger nedskrivningstestene av det benyttede avkastningskrav. Avkastningskravet er skjønnsmessig fastsatt på grunnlag av tilgjengelig informasjon på balansedagen.

Virkelig verdi for finansielle instrumenter

Virkelig verdi på finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked, fastsettes ved å bruke ulike verdsettelsesteknikker. I disse vurderingene søker konsernet i størst mulig grad å basere seg på markedsforholdene på balansedagen. Dersom det ikke er observerbare markedsdata gjøres antagelser om hvordan markedet vil prise instrumentet, for eksempel basert på prising av tilsvarende instrumenter. I verdsettelsene kreves det utstrakt bruk av skjønn, blant annet ved vurdering av kreditt risiko, likviditetsrisiko og volatilitet. En endring i en eller flere av disse faktorene kan påvirke fastsatt verdi for instrumentet. Virkelig verdi for finansielle instrumenter fremgår av note 35.

Pensjonsforpliktelser

Netto pensjonsforpliktelser og årets pensjonskostnad er basert på en rekke estimater herunder: avkastning på pensjonsmidlene, fremtidig rente- og inflasjonsnivå, lønnsutvikling, utvikling i Folketrygdens Grunnbeløp (G), utviklingen i antall uføretrygdde og levealder. Forutsetningene er fastsatt i samsvar med veiledning om pensjonsforutsetninger fra Norsk Regnskapsstiftelse. Enhver endring i disse forutsetningene påvirker balanseført beløp for pensjonsforpliktelser og pensjonskostnaden.

4

OPPKJØP, SALG OG SELSKAPSETABLERINGER

SSB Boligkreditt

SSB Boligkreditt ble etablert av morbank i februar 2009. Selskapet ble etablert for å være bankens foretak for utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett. SSB Boligkreditt AS tilbyr lån med pant i bolig innenfor 75 % av boligens verdi.

M2 Eiendomsmegling

I forbindelse med oppkjøpet av 91 % av aksjene i M2 Eiendomsmegling i 2006 påtok konsernet seg en forpliktelse på kjøp av minoritetsandelene til samme pris som ved oppkjøpet med tillegg av en avkastning tilsvarende særvilkårsrente i banken. Denne forpliktelsen har siden oppkjøpet vært bokført under "Avsetning for andre forpliktelser", se note 31. Salgsopsjonen ble utøvd i juli 2009.

Finanshuset

Ved oppkjøpet av 55 % av aksjene i Finanshuset ASA i 2007 påtok konsernet seg en forpliktelse på kjøp av resterende 45 % av aksjene til en verdi per aksje som var avhengig av resultatene i årene før opsjonen ble gjort gjeldende. Denne forpliktelsen har siden oppkjøpet vært bokført under "Avsetning for andre forpliktelser", se note 31. Etter opprinnelig avtale kunne opsjonen opsjonene først gjøres gjeldende i 2012. Partene ble imidlertid enig om utøvelse i mai 2009. Transaksjonen ble foretatt til minoritetens andel av konsolidert egenkapital.

SSB Securities

SSB Securities ble etablert av morbank i januar 2007. Konsernets aktiviteter innenfor segmentet Corporate Finance har blitt ivarettatt av dette selskapet fra oktober 2007. SSB Securities ble solgt til Wunderlich Investment Company i august 2009. Selskapet ble verdsatt til regnskapsførte verdier i selskapsregnskapet på salgstidspunktet. 75 % av salgssummen ble oppgjort ved utstedelse av selgerkreditt. Denne kreditten forfaller til betaling i august 2014.

SSB Næringseiendom 12

SSB Næringseiendom 12 ble etablert av morbank i april 2007. I april 2008 kjøpte selskapet Svane Halsen Eiendom, et selskap som nettopp hadde begynt byggingen av en eiendom som var planlagt ferdigstilt ved årsskiftet 2008/2009. Planen var å syndikere eiendommen så fort den ble ferdigstilt, og denne investeringen ble således opprinnelig klassifisert som hold for salg. Imidlertid ble investeringshorisonten for banken lenger enn først planlagt, og derfor ble selskapene reklassifisert bort fra eiendeler holdt for salg i fjerde kvartal 2008.

Regnskapsførte verdier ved oppkjøpstidspunktet og verdjustert balanse på samme tidspunkt er vist i tabellen nedenfor. I endelig oppkjøpanalyse ble det identifisert merverdier knyttet til eiendommen tilsvarende kr 50 millioner. Overtakende selskaps andel av resultatet fra 2008 etter oppkjøpsdato (underskudd kr 4,3 millioner) er inkludert i konsernets resultat for 2008. Dersom oppkjøpet hadde skjedd per 1.1.2008 ville konsernets inntekter vært uendret og resultat for året vært kr -89,3 millioner.

SSB Næringseiendom 9

SSB Næringseiendom 9 ble etablert av morbank i april 2007. I november 2007 kjøpte selskapet Solasplitten II AS, eier av en nylig ferdigstilt eiendom. Planen var å syndikere eiendommen, og denne investeringen ble således klassifisert som eiendeler holdt for salg i årsregnskapet for 2007.

Syndikering ble foretatt i juni 2008, og banken ble eier av 82,75 % av aksjene. Siden det i etterkant av syndikeringen ikke har vært et aktivt annenhåndsmarked for denne type investeringer ble investeringen reklassifisert til investeringseiendom i fjerde kvartal 2008.

Regnskapsførte verdier ved oppkjøpstidspunktet og verdjustert balanse på samme tidspunkt er vist i tabellen nedenfor. I oppkjøpanalysen ble det identifisert merverdier knyttet til eiendommen tilsvarende kr 60,1 millioner. Overtakende selskaps andel av resultatet fra 2007 etter oppkjøpsdato (underskudd kr 0,4 millioner) er inkludert i konsernets resultat for 2008. Dersom oppkjøpet hadde skjedd per 1.1.2007 ville konsernets inntekter og resultat for året vært tilnærmet upåvirket siden eiendommen ble overtatt ved ferdigstillelse.

SSB Private Equity II

SSB Private Equity II ble etablert i desember 2006. I juni 2007 ble det foretatt emisjon og innkalling av kapital til selskapet, som har som formål å investere i fondet Pareto Growth. Morbanken har eid 60,1 % av dette selskapet siden emisjonen. På grunn av utviklingen i finansmarkedene har det ikke vært transaksjoner i denne aksjen, og investeringen er blitt konsolidert siden fjerde kvartal 2008.

SSB Global Eiendom

SSB Global Eiendom ble etablert i oktober 2007. Selskapet er et "fond i fond", som har til formål å investere i eiendomsfond i ulike vekstøkonomier. I desember 2007 ble det foretatt emisjon og innkalling av kapital til selskapet. Morbanken eide etter ny emisjon i juni 2008 77,5 %, og selskapet ble konsolidert fra fjerde kvartal 2008. I juni 2009 ble resterende aksjer kjøpt, og selskapet er etter dette 100 % eid av morbanken.

	SSB Næringseiendom 9		SSB Næringseiendom 12	
	Verdijustert balanse på oppkjøps-tidspunktet	Regnskapsført på oppkjøps-tidspunktet	Verdijustert balanse på oppkjøps-tidspunktet	Regnskapsført på oppkjøps-tidspunktet
Omløpsmidler	2 722	2 722	4 640	4 640
Investerings eiendom	144 922	84 812	172 000	122 000
Sum eiendeler	147 644	87 534	176 640	126 640
Kortsiktig gjeld	17 207	17 207	3 727	3 727
Langsiktig gjeld	70 194	70 194	123 080	123 080
Netto eiendeler	60 243	133	49 832	-168
Oppkjøpsverdi	60 243		48 832	
Kontanter mottatt	61		4 640	
Netto kontantutlegg	60 182		44 192	

5

SEGMENTER

Konsernet har fire segment, Privatmarked (PM), Næringsliv (NL), Eiendom og Corporate Finance. Privatmarked og Næringsliv er bankvirksomhet fordelt på to hovedkundegrupper. Her inngår også generell investeringsrådgivning overfor bankens kunder.

Eiendomssegmentet består av datterselskapene Sandnes Eiendom og M2 Eiendomsmegling samt M2 Boligutleie frem til dette selskapet ble solgt 3. mars 2008. Segmentet har eiendomsmegling som sin virksomhet.

Corporate Finance inkluderer virksomhet knyttet til rådgivning innenfor området kapitalmarked og alternative investeringer. Segmentets virksomhet har vært ivaretatt av datterselskapet SSB Securities frem til dette selskapet ble solgt i august 2009. Konsernet har ikke hatt noen aktivitet i dette segmentet etter dette salget.

Øvrig virksomhet inkluderer investeringseiendommene som eies gjennom SSB Næringseiendom 12 og SSB Næringseiendom 9 samt selskapene SSB Private Equity II og SSB Global Eiendom.

Regnskapsprinsippene som brukes for utarbeidelse av segmentinformasjon er de samme som de prinsipper som er beskrevet i note 1, regnskapsprinsipper. Konsernet fordeler ikke skatt eller ikke-gjentagende gevinster og tap på segmentene. Konsernet regnskapsfører selskapsinterne transaksjoner på armlengde basis. Fundingkostnader er fordelt i henhold til kapitalbehov for henholdsvis PM og NL. Netto provisjonsinntekter er fordelt etter salgsvolum og felleskostnader etter en fordelingsnøkkel for kostnader.

Konsernet har kun virksomhet i Norge.

Konsern

Rapportering per segment 31.12.2009	PM	NL	Eiendom	Corporate Finance	Øvrig	Totalt
Netto eksterne renteinntekter	227 270	129 875	-334		1 762	358 574
Netto interne renteinntekter	2 891	8 012	764	215	-11 881	0
Netto renteinntekter	230 161	137 887	430	215	-10 118	358 574
Netto provisjonsinntekter	34 599	17 364				51 963
Inntekt verdipapirer			300		52 351	52 651
Andre driftsinntekter	768	768	29 223	1 420	20 213	52 393
Sum andre driftsinntekter	35 367	18 132	29 523	1 420	72 564	157 007
Avskrivning/nedskrivning	5 997	4 843	774	43	12 837	24 495
Resultat før tap	78 926	23 521	735	-2 564	39 093	139 711
Nedskrivninger og tap på utlån og garantier	5 127	8 106				13 233
Resultat for segmentet	73 799	15 415	735	-2 564	39 093	126 477

Netto utlån til kunder	14 060 827	10 257 489			59 625	24 377 940
Øvrige eiendeler	227 517	14 622	20 621		3 608 615	3 871 375
Eiendeler totalt	14 288 343	10 272 111	20 621	0	3 668 240	28 249 315

Innskudd fra kunder	6 876 196	3 713 212			1 129 350	11 718 758
Øvrige forpliktelser	924 580	643	9 262		13 882 827	14 817 312
Gjeld og forpliktelser	7 800 776	3 713 855	9 262	0	15 012 177	26 536 070

Rapportering per segment 31.12.2008	PM	NL	Eiendom	Corporate Finance	Øvrig	Totalt
Netto eksterne renteinntekter	223 609	217 478	127		-6 119	435 095
Netto interne renteinntekter	100	7 517	276	772	-8 665	0
Netto renteinntekter	223 709	224 995	403	772	-14 784	435 095
Netto provisjonsinntekter	53 454	25 885				79 339
Inntekt verdipapirer			256		-38 291	-38 035
Andre driftsinntekter	3 518	5 801	25 883	6 223	10 135	51 560
Sum andre driftsinntekter	56 972	31 686	26 139	6 223	-28 156	92 864
Avskrivning/nedskrivning	8 063	8 322	1 830	112	81 399	99 726
Resultat før tap	86 317	139 853	-8 155	320	-143 153	75 182
Nedskrivninger og tap på utlån og garantier	22 030	140 097				162 127
Resultat for segmentet	64 287	-244	-8 155	320	-143 153	-86 945

Netto utlån til kunder	16 277 285	10 214 562				26 491 846
Øvrige eiendeler	31 672	32 196	18 984	14 644	5 115 350	5 212 846
Eiendeler totalt	16 308 956	10 246 758	18 984	14 644	5 115 350	31 704 692

Innskudd fra kunder	7 731 368	3 923 645			32 191	11 687 204
Øvrige forpliktelser	908	15 080	10 041	2 196	18 343 425	18 371 650
Gjeld og forpliktelser	7 732 276	3 938 725	10 041	2 196	18 375 616	30 058 854

Året 2009

Om banken

Styrets beretning

Årsregnskap

Resultatregnskap

Balanse

Endring i egenkapital

Kontantstrømoppstilling

Noter

49 / 104 forts

Morbank

Rapportering per segment 31.12.2009	PM	NL	Eiendom	Corporate Finance	Øvrig	Totalt
Netto renteinntekter	209 554	137 764				347 318
Netto provisjonsinntekter	45 565	17 364				62 929
Inntekt verdipapirer					60 823	60 823
Sum andre driftsinntekter	45 565	17 364	0	0	60 823	123 752
Avskrivning/nedskrivning	5 373	4 759			17 658	27 790
Resultat før tap	75 011	26 000	0	0	29 757	130 768
Nedskrivninger og tap på utlån og garantier	5 127	8 106				13 233
Resultat for segmentet	69 884	17 894	0	0	29 757	117 534

Netto utlån til kunder	10 139 788	10 545 164				20 684 951
Øvrige eiendeler	37 986	16 280			7 720 089	7 774 354
Eiendeler totalt	10 177 774	10 561 443	0	0	7 720 089	28 459 305

Innskudd fra kunder	6 876 361	3 764 476			1 325 843	11 966 680
Øvrige forpliktelser					14 801 992	14 801 992
Gjeld og forpliktelser	6 876 361	3 764 476	0	0	16 127 836	26 768 673

Rapportering per segment 31.12.2008	PM	NL	Eiendom	Corporate Finance	Øvrig	Totalt
Netto renteinntekter	223 591	230 330				453 921
Netto provisjonsinntekter	53 455	25 885				79 339
Inntekt verdipapirer					-32 729	-32 729
Andre driftsinntekter					-491	-491
Sum andre driftsinntekter	53 455	25 885	0	0	-33 220	46 119
Avskrivning/nedskrivning	4 254	4 058			70 432	78 743
Resultat før tap	90 787	148 610	0	0	-113 338	126 059
Nedskrivninger og tap på utlån og garantier	22 030	162 747				184 778
Resultat for segmentet	68 757	-14 137	0	0	-113 338	-58 719

Netto utlån til kunder	16 277 265	10 487 490				26 764 755
Øvrige eiendeler	28 722	12 309			4 935 716	4 976 747
Eiendeler totalt	16 305 987	10 499 799	0	0	4 935 716	31 741 502

Innskudd fra kunder	7 732 484	4 028 056			32 742	11 793 282
Øvrige forpliktelser					18 333 056	18 333 056
Gjeld og forpliktelser	7 732 484	4 028 056	0	0	18 365 798	30 126 338

6

NETTO RENTEINNTEKTER

Konsern

Morbank

2009	2008	Netto renteinntekter	2009	2008
49 889	102 405	Renteinntekter av utlån til kredittinstitusjoner, vurdert til amortisert kost	49 889	102 405
636 536	689 322	Renteinntekter av utlån til kunder, vurdert til virkelig verdi	636 536	689 322
1 085 738	1 910 456	Renteinntekter av utlån til kunder, vurdert til amortisert kost	1 079 304	1 933 162
17 617	1 128	Renter av nedskrevne engasjementer	17 614	1 128
97 099	68 070	Renter av verdipapirer, vurdert til virkelig verdi	97 099	68 070
136	273	Andre renteinntekter, vurdert til amortisert kost	136	273
1 887 014	2 771 654	Renteinntekter	1 880 580	2 794 360
1 153 380	2 014 262	Herav renteinntekter til amortisert kost	1 146 946	2 036 968
245 468	380 803	Rentekostnader på gjeld til kredittinstitusjoner, vurdert til amortisert kost	245 468	380 803
735 959	705 814	Rentekostnader på innskudd fra kunder, vurdert til virkelig verdi	735 959	705 814
232 446	549 634	Rentekostnader på innskudd fra kunder, vurdert til amortisert kost	237 268	553 523
259 643	629 879	Rentekostnader på utstedte verdipapirer, vurdert til amortisert kost, inkl. sikrede poster	259 643	629 879
33 833	55 975	Rentekostnader på ansvarlig lånekapital, vurdert til amortisert kost, inkl. sikrede poster	33 833	55 975
21 092	14 455	Andre rentekostnader, vurdert til amortisert kost	21 092	14 445
1 528 441	2 336 559	Rentekostnader	1 533 262	2 340 439
792 482	1 630 746	Herav rentekostnader til amortisert kost	797 304	1 634 625
358 573	435 095	Netto renteinntekter	347 318	453 921

7

NETTO PROVISJONSINNTEKTER OG INNTEKTER FRA BANKTJENEST

Konsern

Morbank

2009	2008	Netto provisjonsinntekter	2009	2008
8 461	7 707	Garantiprovisjon	8 461	7 707
8 828	29 637	Verdipapirformidling og forvaltning	8 828	29 637
28 565	30 752	Betalingsformidling	28 555	30 752
3 804	3 462	Forsikring	3 804	3 462
1 355	6 339	Inntekter finansielle investeringsprodukter	1 355	6 339
10 999	11 832	Andre gebyrer	21 975	11 832
62 012	89 729	Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	72 977	89 729
-10 049	-10 390	Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	-10 049	-10 390
72 061	100 119	Netto provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	83 026	100 119

8

NETTO VERDIENDRING PÅ FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL VIRKELIG VERDI

Konsern

Morbank

2009	2008	Netto verdiendring på finansielle instrumenter til virkelig verdi	2009	2008
7 475	36 109	Netto verdiendring på valuta og finansielle derivater	7 476	36 109
7 475	36 109	Netto verdiendring på finansielle instrumenter, trading	7 476	36 109
-24 114	63 158	Netto verdiendring på utlån til virkelig verdi	-24 218	63 158
52 190	-58 488	Netto verdiendring på sertifikater og obligasjoner	52 190	-58 488
-10 443	-14 548	Netto verdiendring på aksjer	-1 868	-8 986
23 573	-70 872	Netto verdiendring på finansiell gjeld	23 573	-70 872
41 206	-80 750	Netto verdiendring på finansielle instrumenter, bestemt regnskapsført til virkelig verdi	49 678	-75 188
0	1 202	Tilgjengelig for salg - realisert gevinst/tap	0	1 202
16 660	29 681	Netto verdiendring på finansielle derivater, sikring	16 660	29 681
-16 660	-29 681	Netto verdiendring på sikret finansiell gjeld	-16 660	-29 681
0	0	Netto verdiendring sikrede poster *	0	0
48 682	-43 439	Netto verdiendring på finansielle instrumenter til virkelig verdi	57 154	-37 877

* Banken benytter sikringsbokføring for lange innlån. Se note 29.

9

ANDRE INNTEKTER

Konsern

Morbank

2009	2008	Andre inntekter	2009	2008
23 314	29 299	Meglerhonorar		
20 213	10 446	Utleie fast eiendom		2
8 866	12 308	Andre inntekter		
	-493	Resultat fra tilknyttet selskap		-493
52 393	51 560	Andre inntekter	0	-491

10

ANDRE DRIFTSKOSTNADER

Konsern

2009	2008	Driftskostnader	2009	2008
114 871	117 183	Lønn	91 440	91 742
24 974	21 359	Pensjoner	23 828	19 399
27 056	21 785	Sosiale kostnader	24 450	18 656
86 029	96 737	Administrasjonskostnader	84 805	95 743
252 930	257 064	Lønn og generelle administrasjonskostnader	224 523	225 540
1 999	1 939	Revisjonshonorar	1 587	1 300
411	126	Andre revisjonsrelaterte tjenester	154	53
	66	Skattemessig bistand		66
1 389	4 042	Annen bistand	1 168	4 027
3 799	6 173	Sum honorar til revisor	2 909	5 446
3 195	2 978	Driftskostnader faste eiendommer	3 195	2 802
18 325	14 418	Husleie*	15 547	13 272
7 906	11 136	Øvrige operasjonelle leieavtaler *	7 906	9 260
18 778	11 264	Konsulenthonorar	13 303	10 267
46 441	50 018	Øvrige driftskostnader	45 129	28 651
98 444	95 987	Sum andre driftskostnader	87 989	69 698
15 674	11 800	Avskrivninger	10 133	8 312
	293	Nedskrivninger anleggsmidler		
5 050	23 993	Nedskrivninger immaterielle eiendeler		4 420
	41 207	Nedskrivninger investeringseiendommer		
3 771	22 433	Nedskrivning aksjer **	17 657	66 011
24 495	99 726	Av- og nedskrivninger totalt	27 790	78 743
375 869	452 777	Sum driftskostnader	340 302	373 981

* Se note 36 vedrørende operasjonelle leieavtaler.

** Se note 38 vedrørende nedskrivning av aksjer i datterselskaper og tilknyttet selskap, og note 24 vedrørende nedskrivning finansielle instrumenter tilgjengelig for salg.

Konsern

2009	2008	Antall ansatte / årsverk	2009	2008
217	231	Antall ansatte per 31.12	194	186
208	222	Antall årsverk per 31.12	185	177
226	234	Gjennomsnittlig antall ansatte	191	188
217	227	Gjennomsnittlig antall årsverk	182	182

Morbank

11

GODTGJØRELSE

Etter allmennaksjeloven § 6-16a skal styret utarbeide en særskilt erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte. Slik erklæring ble vedtatt av forstanderskapsmøtet i mars 2009. Erklæringen har følgende hovedpunkter:

- Formålet med Sandnes Sparebank sin kompensasjonspolicy er å trekke til seg medarbeidere med den kompetansen banken trenger, videreutvikle og beholde nøkkelkompetanse, samt motivere til langsiktighet og kontinuerlig utvikling, for å nå Sandnes Sparebank sine forretningsmessige mål.
- Kompensasjonen kan bestå av følgende elementer:
- Fast grunnlønn. Det er bankens siktemål å tilby markedslønn. Fast grunnlønn justeres på denne bakgrunn årlig, basert på resultatoppnåelse innen den enkelte leder sitt arbeids- og ansvarsområde. Administrerende direktør fastsetter endring i grunnlønn med virkning fra 1. juli hvert år for medlemmene i bankens ledergruppe. Styret ved styreformann fastsetter administrerende direktør sin faste grunnlønn og den årlige justeringen av denne.
- Naturallytelser som omfatter telefon/mobiltelefon, avis/tidsskrift, hjemmekontorordning og unntaksvis bilordning. For øvrig ytes lån og banktjenester til egne betingelser etter samme regelverk som øvrige ansatte.
- Bonuser. Bankens ledende ansatte inngår i bankens til enhver tid gjeldende bonus ordning på linje med andre ansatte. Utover dette vil ledende ansatte basert på individuelle avtaler kunne ha bonus ordninger direkte knyttet opp mot måloppnåelse. Administrerende direktør omfattes av bankens generelle bonus ordning, men har ikke egen bonuslønn utover dette.
- Pensjonsordning. Ledende ansatte har ytelsesbasert pensjon eller innskuddsbasert pensjon for inntekt opp til 12G, etter de til enhver tid gjeldende ordninger for bankens ansatte. For lønn over 12G har banken etablert en driftspensjonsordning for alderspensjon. Risiko elementene, uføre/ektefelle/barn, er forsikret. Pensjonsalder for bankens ledende ansatte er 67 år, med mulighet for AFP ordning etter de til enhver tid gjeldende ordninger i finans sektoren. Administrerende direktør har etter nærmere beskrevne retningslinjer mulighet til å fratre ved 60/62 år med egen pensjonsordning som løper fram til 67 år.

Administrerende direktør Jon Ledaal vil benytte seg av retten til å fratre ved fylte 60 år i juni 2010. Ny administrerende direktør er tilsatt og vil tiltre på samme tidspunkt. Samlede utgifter til lønn, pensjon og annen godtgjørelse for bankens ledergruppe, styret, kontrollkomiteen og forstanderskapet utgjør følgende:

2009		Lønn	Herav bonus	Herav andre ytelser	Pensjons-kostnad	Nåverdi av pensjons-avtale	Utlån per 31.12	Eier antall egenkapital-bevis per 31.12
Konsernledelsen								
Administrerende direktør	Jon Ledaal	2 176		164	441	11 208	9 138	23 886
Viseadministrerende direktør	Vidar Torsøe	1 678		275	400	2 256	734	4 000
Finansdirektør (CFO)	Terje Fraffjord	1 090		36	244	435	1 326	
Direktør kreditt & juridisk	Atle Fylling	1 219		103	325	5 206	5 174	5 046
Kommunikasjonsdirektør	Ingrid O. Fure Schøpp	937		34	177	3 939	930	
Direktør personmarked	Arve Vestvik (sep-des)	1 219		89	438	3 468	3 914	3 565
Direktør personmarked	Kari Solheim Larsen (jan-aug)	1 094		74	277	2 986	3 575	
Direktør næringsliv	Marianne Sevaldsen	1 464		191	401	581	2 852	1 000
Direktør storkunde, næringsliv	Rolf Inge Knutsen	1 070		68	260	4 036	2 548	4 293
Direktør investeringstjenester	Rune Svindland	919		66	76	461	2 546	

2008		Lønn	Herav bonus	Herav andre ytelser	Pensjons-kostnad	Nåverdi av pensjons-avtale	Utlån per 31.12	Eier antall egenkapital-bevis per 31.12
Konsernledelsen								
Administrerende direktør	Jon Ledaal	2 492	375	112	1 324	19 644	10 626	23 866
Direktør	Vidar Torsøe	1 702	220	330	322	1 632	2 555	
Finansdirektør (CFO)	Terje Fraffjord	892		27	35	47	1 419	
Direktør forretningsutvikling og støtte	Arve Vestvik	1 410	204	59	379	2 620	4 077	565
Direktør kreditt & juridisk	Atle Fylling	1 368	210	70	360	5 398	5 671	5 046
Kommunikasjonsdirektør	Ingrid O. Fure Schøpp	1 076	170	28	173	3 681	572	
Direktør personmarked	Kari Solheim Larsen	1 243	192	58	249	3 320	3 686	650
Direktør næringsliv	Marianne Sevaldsen (mai-des)	1 148		84	352	232	1 342	1 000
Direktør næringsliv, konstituert	Rolf Inge Knutsen (jan-apr)	1 209	190	57	75	1 089	2 885	4 293
Direktør investeringstjenester	Rune Svindland	1 080	180	46	53	271	2 117	

Året 2009

Om banken

Styrets beretning

Årsregnskap

Resultatregnskap

Balanse

Endring i egenkapital

Kontantstrømoppstilling

Noter

54 / 104 forts

Styret, kontrollkomiteen og forstanderskapet		Styrehonorar		Utlån per 31.12		Eier antall egenkapitalbevis 31.12	
		2009	2008	2009	2008	2009	2008
Styret							
Styreleder	Eimund Nygaard	250	250	5 037	5 298		
Nestleder / Styremedlem	Magne Morken	185	185			105 647	105 647
Styremedlem	Nils Birkeland	125	125		933		
Styremedlem	Audun Berg	125	125	4 180	4 195		
Styremedlem	Håvard Ånestad *	125	125	1 654	1 891	3 165	3 165
Styremedlem	Trine Lise Bjørvik	125	125				
Styremedlem	Marion Svihus	125	125				
Kontrollkomiteen							
Leder	Per Asle Ousdal	75	75	13 226	14 451		
Nestleder	Sverre Berge	65	65				
Medlem	Sigrun Sagedal	50	50	1 621	1 752		
Forstanderskapet							
Leder	Erling Kleiberg	75	75				
Medlem	Vigdis Alvsaker *		1				
Medlem	Johanne Hedvig Anda	3	3			6 876	6 876
Medlem	Ingvald Anfinnsen		1				
Medlem	Jan Erik Anfinnsen	7	3	1 816	1 794	2 432	2 432
Medlem	Kjell Aurenes	7		221		904	904
Medlem	Odd Sverre Arnøy		3	7 737	4 649	200	200
Medlem	Gro Iren Bolstad *	4	3	2 845	2 898		
Medlem	Solveig Marlen Borgersen	3	3				
Medlem	Bruvik Sissel *	7	1	2 832			
Medlem	Rannveig Bærheim	3		145		5 303	
Medlem	Ernst Eik	7				10 914	10 914
Medlem	Nina Eltervåg		1	2	5		
Medlem	Reidun Marie Enge	7	3				
Medlem	Ruth Elise Eskeland *	7	3	3 896	3 875		
Medlem	Joar Fandrem *	8	1	2 501	2 472	4 800	4 800
Medlem	Sigbjørn Flørli	1	3				
Medlem	Eli Frafjord *	7	7	3 542	3 091	3 000	3 000
Medlem	Magne Torbjørn Frøyland	11	1	751	1 181	1 038	1 038
Medlem	John Sverre Frøyland	7	3			8 000	8 000
Medlem	Thor Erik Gilje*	7		1 859			
Medlem	Ørjan Gjerde	7	6				
Medlem	Holger Wilhelm Haagensen			4 000	7 000		
Medlem	Trygve Haga	6				12 500	
Medlem	Olav Hagland	3				17 996	17 996
Medlem	Dag Halvorsen	7	3	3 385	4 425	5 234	5 234
Medlem	Harald Hauge	7	1			121 054	118 854
Medlem	Bjarne Hellestø	7		10 217	12 318		
Medlem	Reinert Hetland	7	3			2 373	2 373
Medlem	Venke Houge *	8		995	1 272	688	688
Medlem	Berit Helene Jaatun		4	502	504		
Medlem	Tove Jerstad	12	12				

Året 2009

Om banken

Styrets beretning

Årsregnskap

Resultatregnskap

Balanse

Endring i egenkapital

Kontantstrømoppstilling

Noter

55 / 104 forts

Styret, kontrollkomiteen og forstanderskapet		Styrehonorar		Utlån per 31.12		Eier antall egenkapitalbevis 31.12	
		2009	2008	2009	2008	2009	2008
Medlem	Berit Jaatun	8					
Medlem	Erling Kleiberg					1 000	1 000
Medlem	Jan Klingsheim *	7	3	3 046	3 232		
Medlem	Odd S. Kristoffersen			27 341		11 722	11 722
Medlem	Sissel Karin Langva *	7	1	1 316	1 549	508	508
Medlem	Henning Løland		1				
Medlem	Kjell Madland			35 225	56 700	178 068	178 068
Medlem	Lisbeth Nordhagen *	6	3	1 286	1 326		
Medlem	Ellen Nordtun		6				
Medlem	Hilde Enger Nybø *		1	2 946		123	123
Medlem	Per Asle Ousdal	7	3	7 641	8 844		
Medlem	Torleiv Robberstad	4	1				
Medlem	Kjell Rommetvedt	4					
Medlem	Ivar Rusdal	8	7			11 869	11 869
Medlem	Kari Seim Bolstad *	3	1	1 336		979	979
Medlem	Aage Seldal		3				19 322
Medlem	Ragnhild Skadberg	1	7				
Medlem	Aud Skjørestad	7	1				
Medlem	Odd Magnor Soldal	4	3			14 749	14 749
Medlem	Arild Skårland	4	3	608	650		6 371
Medlem	Jan Olav Steensland	4		381		125 126	125 126
Medlem	Aase Sveinsvoll *		1				
Medlem	Marlyn Seldal Tandrevoll *	7	3	2 699	2 952	2 330	2 330
Medlem	Gunn Karin Tingvik	7	3				
Medlem	Arne Vasshus	1	3				3 600
Medlem	Solveig Vatne *		3			2 260	2 420
Medlem	Jørg Weidemann	7		151	148	728	728
Medlem	Trond Wikstøl	7	3	1 690			
* ansattrepresentant							

For de egenkapitalbevisiere som er nevnt over er også egenkapitalbevis eiet av ektefelle, mindreårige barn eller selskap hvor vedkommende har bestemmende innflytelse som nevnt i aksjeloven §1-32 medregnet.

12

PENSJONER

Sandnes Sparebank og Sandnes Eiendom har pensjonsordninger som gir rett til definerte fremtidige pensjonsytelser. Det samme gjaldt for SSB Securities. Pensjonsytelsene er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår og lønnsnivå ved nådd pensjonsalder. Disse pensjonsavtalene er finansiert gjennom en kollektiv forsikringsordning i et livselskap. Sandnes Sparebank har fra 1.1.07 tilbudt innskuddspensjon for nyansatte. I forbindelse med omleggingen gikk også en del personer ansatt før 1.1.07 over fra ytelsesordningen til den nye innskuddsordningen. Morsselskap har AFP-ordning. De av bankens ansatte som har lønn utover 12G er dekket av egen tilleggsordning. Denne er fra og med 2007 finansiert over driften. I tillegg har morbanken en førtidspensjonsavtale for administrerende direktør som finansieres ved kjøp av andeler i et obligasjonsfond. Pensjonsavtalen for administrerende direktør kan gjøres gjeldende når han er 60/62 år og vil være effektiv til han er 67 år. Pensjonen utgjør 68 % eller 70 % av lønnen avhengig av fratredestidspunktet. Avtalen har standard årlig regulering. Regnskapsmessig er sistnevnte pensjonsavtale ført brutto i regnskapet.

Øvrige datterselskap har tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Selskapenes ordninger er innskuddsbaserte ordninger som tilfredsstiller lovens krav.

Beregningen av pensjonsforpliktelsen utføres av ekstern aktuar og er basert på aktuarielle forutsetninger som gjelder alle pensjonsordninger. Følgende økonomiske og aktuarmessige forutsetninger er lagt til grunn både i morselskap og datterselskap:

Forutsetninger	2009	2008
Diskonteringsrente	4,50 %	3,80 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler	5,70 %	5,80 %
Årlig forventet lønnsvekst	4,50 %	4,00 %
G-regulering	4,25 %	3,75 %
Regulering av løpende pensjon	4,25 %	3,75 %
Dødelighetstabell	K2005	K2005
AFP-uttak	50,00 %	50,00 %
Forventet frivillig avgang før pensjonsalder	Fra 8 % til 0 %	Fra 8 % til 0 %
Uførhetstabell	IR02	IR02

Konsern

2009	2008	Netto pensjonskostnader ytelsesplaner	2009	2008
13 087	12 059	Nåverdi av årets pensjonsopptjening	12 885	10 949
4 874	4 811	Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelser	4 834	4 624
-2 690	-2 445	Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-2 647	-2 348
3 428	2 139	Amortisering av estimatavvik	3 451	2 050
591	360	Administrasjonskostnader	545	287
19 289	16 924	Netto pensjonskostnader	19 068	15 561
2 237	2 085	Arbeidsgiveravgift	2 202	1 905
21 526	19 008	Totale pensjonskostnader	21 270	17 467

Morbank

Kostnader knyttet til innskuddsordninger utgjør henholdsvis kr 3,4 millioner for konsern og kr 2,6 millioner for morbank for 2009. Tilsvarende for 2008 var kr 2,4 millioner for konsern og kr 1,9 millioner morbank. Total pensjonsbetaling for 2010 er estimert til å bli kr 11,1 millioner.

Konsern

	2009			2008		
Netto pensjonsforpliktelse	Sikret	Usikret	Sum	Sikret	Usikret	Sum
Opptjente pensjonsrettigheter	117 960	17 520	135 480	104 272	23 276	127 548
Pensjonsmidler	-48 777		-48 777	-44 296		-44 296
Beregnet pensjonsforpliktelse	69 183	17 520	86 703	59 976	23 276	83 252
Ikke resultatført estimatavvik	-33 883	-6 758	-40 641	-33 519	-14 915	-48 435
Arbeidsgiveravgift av netto forpliktelse	9 755	2 470	12 225	8 457	3 282	11 739
Netto pensjonsforpliktelse	45 055	13 232	58 287	34 913	11 643	46 556

Morbank

	2009			2008		
Netto pensjonsforpliktelse	Sikret	Usikret	Sum	Sikret	Usikret	Sum
Opptjente pensjonsrettigheter	116 687	17 520	134 207	101 603	23 276	124 880
Pensjonsmidler	-47 994		-47 994	-42 923		-42 923
Beregnet pensjonsforpliktelse	68 692	17 520	86 213	58 681	23 276	81 957
Ikke resultatført estimatavvik	-34 118	-6 758	-40 876	-33 398	-14 915	-48 313
Arbeidsgiveravgift av netto forpliktelse	9 686	2 470	12 156	8 274	3 282	11 556
Netto pensjonsforpliktelse	44 261	13 232	57 493	33 557	11 643	45 200

Konsernets forsikrede ordninger er underfinansierte. Netto pensjonsforpliktelse er ført opp som langsiktig gjeld i balansen.

Konsern

2009	2008	Avstemming brutto pensjonsforpliktelser	2009	2008
125 937	102 006	Inngående balanse	124 880	98 813
13 087	12 059	Årets opptjening	12 885	10 949
4 874	4 811	Årets rentekostnad	4 834	4 624
-1 877	-49	Utbetaling til pensjonister	-1 877	-856
-6 541	8 721	Ikke resultatført estimatavvik	-6 515	11 349
135 480	127 548	Utgående balanse	134 207	124 880

Morbank

Konsern

2009	2008	Avstemming brutto pensjonsmidler	2009	2008
43 590	38 172	Inngående balanse	42 923	37 417
2 145	2 158	Forventet avkastning	2 103	2 062
7 093	9 079	Innbetaling premier	6 917	7 716
-926	-283	Utbetaling pensjoner	-926	-582
-3 125	-4 829	Ikke resultatført estimatavvik	-3 022	-3 689
48 777	44 296	Utgående balanse	47 994	42 923

Morbank

Avkastning på pensjonsmidlene for konsernet var kr 1,5 millioner (3,6 %) for 2008 og kr 2,3 millioner (6,3 %) for 2007. Tilsvarende for mor var kr 1,4 millioner (3,6 %) for 2008 og kr 2,2 millioner (6,3 %) for 2007. Estimert avkastning for 2009 er 5,5 %.

Konsern

2009	2008	Plassering av pensjonsmidlene	2009	2008
9,9 %	3,8 %	Aksjer	9,9 %	3,8 %
55,4 %	58,7 %	Obligasjoner	55,4 %	58,7 %
16,3 %	14,0 %	Pengemarkedsfond	16,3 %	14,0 %
17,1 %	16,8 %	Eiendom	17,1 %	16,8 %
1,3 %	6,7 %	Annet	1,3 %	6,7 %
100,0 %	100,0 %	Sum	100,0 %	100,0 %

Morbank

Året 2009

Om banken

Styrets beretning

Årsregnskap

Resultatregnskap

Balanse

Endring i egenkapital

Kontantstrømoppstilling

Noter

58 / 104 forts

Konsern

Historisk utvikling	2009	2008	2007	2006	2005
Brutto pensjonsforpliktelser	135 480	127 548	102 006	100 491	66 052
Brutto pensjonsmidler	-48 777	-44 296	-38 172	-38 531	-32 638
Ikke-balanseførte forpliktelser	-28 416	-36 696	-26 883	-35 964	-9 364
Netto balanseførte pensjonsforpliktelser	58 287	46 556	36 952	25 996	24 050

Morbank

Historisk utvikling	2009	2008	2007	2006	2005
Brutto pensjonsforpliktelser	134 207	124 880	98 813	98 559	64 769
Brutto pensjonsmidler	-47 994	-42 923	-37 417	-37 396	-31 733
Ikke-balanseførte forpliktelser	-28 720	-36 757	-25 235	-35 512	-9 234
Netto balanseførte pensjonsforpliktelser	57 493	45 200	36 162	25 651	23 802

13

SKATT

Konsern

2009	2008	Skattekostnad ordinært resultat	2009	Morbank 2008
		Betalbar skatt		
72 993	1 538	Årets skattekostnad	70 609	
1 635	4 682	Korrigerings av tidligere års skattekost	1 635	5 281
		Utsatt skatt		
-28 324	-3 901	Endring i midlertidige forskjeller	-30 220	4 203
46 303	2 319	Sum skatt på ordinært resultat	42 024	9 484
2009	2008	Avstemming av skattekostnad mot resultat før skatt	2009	2008
126 477	-86 933	Resultat før skatt	117 534	-58 718
35 414	-24 341	28 % av resultat før skatt	32 910	-16 441
9 422	20 529	Permanente forskjeller	7 479	20 644
-167	961	Ikke balanseført utsatt skattefordel		
1 635	5 171	Korrigerings av skatt tidligere år	1 635	5 281
46 303	2 319	Sum skatt på ordinært resultat	42 024	9 484
37 %	-3 %	Effektiv skattesats	36 %	-16 %

Konsern			Morbank	
2009	2008	Avstemning av utsatt skattefordel / utsatt skatt	2009	2008
3 225	7 615	Utsatt skattefordel/(utsatt skatt) per 1.1.	11 793	8 079
-28 324	-3 901	Endring ført mot resultatet	-30 220	4 203
915	-489	For lite avsatt tidligere år ført mot resultat	915	-489
6 978		Tilbakebetalt skatteverdi av underskudd fra 2008	5 600	
-17 206	3 225	Utsatt skattefordel/utsatt skatt per 31.12.	-11 913	11 793

Utsatt skattefordel og utsatt skatt i balansen splittet på midlertidige forskjeller

Konsern			Morbank	
2009	2008	Utsatt skattefordel	2009	2008
3 999	165	Anlegg og driftsmidler	3 817	
-188	-72	Gevinst og tapskonto	-130	
16 320	207	Pensjon	16 098	
36	91	Regnskapsmessig avsetning		
-6 453	2 035	Finansielle instrumenter	-7 872	
6	14	Omløpsmidler		
13 720	2 440	Sum	11 913	0
5 014	6 853	Underskudd til fremføring		
18 735	9 293	Sum utsatt skattefordel	11 913	0

2009	2008	Utsatt skatt	2009	2008
3 332	-2 276	Anlegg og driftsmidler		-5 425
	150	Gevinst og tapskonto		162
	-12 656	Pensjon		-12 656
	3 005	Oppløsning uspesifisert tapsavsetning		3 005
-406	106 330	Finansielle instrumenter		107 534
2 926	94 553	Sum	0	92 620
-1 397	-82 035	Underskudd til fremføring		-80 828
1 529	12 518	Sum utsatt skatt	0	11 793

Utsatt skatt og utsatt skattefordel er utlignet på selskapsnivå. Akkumulert ikke balanseført underskudd til fremføring utgjør kr 4,1 millioner per 31.12.2009 og kr 3,4 millioner per 31.12.2008.

14

UTLÅN TIL OG FORDRINGER PÅ KREDITTINSTITUSJONER

Konsern			Morbank	
2009	2008	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	2009	2008
99 361	170 602	Utlån og fordringer uten avtalt løpetid eller oppsigelse	97 226	170 602
4 133	4 050	Utlån og fordringer med avtalt løpetid eller oppsigelse	4 133	4 050
103 494	174 652	Sum utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	101 359	174 652

15

UTLÅN TIL KUNDER

Konsern			Morbank	
2009	2008	Utlån til kunder	2009	2008
1 319 751	1 147 011	Utlån til kunder, til virkelig verdi	1 146 872	1 147 011
23 058 189	25 344 835	Utlån til kunder, til amortisert kost	19 538 079	25 617 744
24 377 940	26 491 846	Sum utlån til kunder	20 684 952	26 764 755

2009	2008	Garantier	2009	2008
247 405	240 397	Betalingsgarantier	277 405	250 397
320 246	516 400	Kontraktsgarantier	320 246	516 400
9 500	1 430	Skattetrekksgarantier	9 500	1 430
13 938	24 858	Andre garantier	13 938	24 858
139 618	186 886	Ubenyttet garantiramme	139 618	186 886
730 707	969 971	Sum garantier	760 707	979 971

16

ENGASJEMENTER FORDELT PÅ KUNDEGRUPPER OG GEOGRAFISK

Konsern

Fordelt på kundegrupper	Utlån		Garantier		Ubenyttede trekkfasiliteter	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Jord- og skogbruk	248 166	128 614	2 775	1 167	18 970	25 314
Fiske og fangst	3 796	166 361			1 918	3 260
Bygge- og anleggsvirksomhet	785 141	127 628	270 639	225 493	201 848	97 634
Industri	353 511	696 788	17 420	21 310	71 556	212 537
Olje og energi	190 389		2 934		10 311	
Varehandel	292 350	424 534	69 958	55 534	203 763	139 901
Hotell- og restaurantdrift	18 578	26 318	720	2 216	2 966	2 273
Transport og lagring	103 806	773 883	9 806	10 467	21 595	624 102
Offentlig og privat tjenesteyting	1 319 613	865 073	77 602	104 025	550 859	548 007
Eiendomsdrift	6 484 677	6 998 375	174 230	444 406	421 475	1 060 986
Andre kundegrupper	122 429	71 481	1 084	2 398	14 691	7 090
Personkunder	14 525 559	16 268 697	103 540	102 954	2 525 155	2 954 324
Sum kunder etter individuelle nedskrivninger	24 448 016	26 547 752	730 707	969 971	4 045 109	5 675 428
Gruppenedskrivninger	70 076	55 906				
Sum utlån til kunder	24 377 940	26 491 846				

Geografisk fordeling	Utlån		Garantier		Ubenyttede trekkfasiliteter	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Rogaland	18 938 241	20 092 407	614 646	796 617	3 285 668	4 570 649
Oslo/Akershus	2 673 110	2 988 724	49 586	21 536	453 162	585 234
Andre fylker	2 738 237	3 405 137	66 475	151 818	295 043	513 107
Utlandet	98 428	61 484			11 235	6 438
Sum kunder etter individuelle nedskrivninger	24 448 016	26 547 752	730 707	969 971	4 045 109	5 675 428

Morbank

Fordelt på kundegrupper	Utlån		Garantier		Ubenyttede trekkfasiliteter	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Jord- og skogbruk	248 166	128 614	2 775	1 167	18 970	25 314
Fiske og fangst	3 796	166 361			1 918	3 260
Bygge- og anleggsvirksomhet	785 141	127 628	270 639	225 493	201 848	97 634
Industri	353 511	696 788	17 420	21 310	71 556	212 537
Olje og energi	190 389		2 934		10 311	
Varehandel	292 350	424 534	69 958	55 534	203 763	139 901
Hotell- og restaurantdrift	18 578	26 318	720	2 216	2 966	2 273
Transport og lagring	103 806	773 883	9 806	10 467	21 595	624 102
Offentlig og privat tjenesteyting	1 319 613	865 073	77 602	104 025	550 859	548 007
Eiendomsdrift	6 734 546	7 254 363	204 230	454 406	424 490	1 060 986
Andre kundegrupper	122 429	71 481	1 084	2 398	14 691	7 090
Personkunder	10 579 313	16 285 619	103 540	102 954	1 828 066	2 954 324
Sum kunder etter individuelle nedskrivninger	20 751 639	26 820 662	760 707	979 971	3 351 034	5 675 428
Gruppenedskrivninger	66 687	55 906				
Sum utlån til kunder	20 684 952	26 764 756				

Geografisk fordeling	Utlån		Garantier		Ubenyttede trekkfasiliteter	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Rogaland	15 956 167	20 362 540	644 646	806 617	2 713 146	4 570 649
Oslo/Akershus	2 166 183	2 988 724	49 586	21 536	360 543	585 234
Andre fylker	2 549 078	3 407 914	66 475	151 818	270 585	513 107
Utlandet	80 211	61 484			6 761	6 438
Sum kunder etter individuelle nedskrivninger	20 751 639	26 820 662	760 707	979 971	3 351 034	5 675 428

17

UTLÅN MED MOTREGNINGSRETT MOT INNSKUDD

Generelt har banken lagt til rette for at kunder lånefinansierer sine kjøp av strukturerte produkter mot at banken tilbys pant i det underliggende innskudd eller obligasjon. I utgangspunktet vil kjøp og lånefinansiering av produktet være to separate transaksjoner. I de tilfeller hvor banken har en juridisk motregningsrett, og det er en klar intensjon om å gjennomføre et motregningsoppgjør med den enkelte kunde på forfallsdato, vil disse transaksjonene presenteres netto i balansen. Avsluttede produkter for denne type kategori av strukturerte produkter viser at det er foretatt nettoppgjør med kundene.

Tabellene viser nettoførte balanseposter av disse produktene.

Konsern			Morbank	
2009	2008	Utlån	2009	2008
30 830 984	35 890 928	Sum utlån før uttrekk av utlån med motregningsrett	27 137 996	36 163 837
6 453 044	9 399 082	Utlån med motregningsrett mot innskudd	6 453 044	9 399 082
24 377 940	26 491 846	Sum utlån etter uttrekk av utlån med motregningsrett	20 684 952	26 764 755

		Konsern / Morbank	
Fordelt på kundegrupper		2009	2008
	Jord- og skogbruk	285	535
	Fiske og fangst	40 970	80 270
	Bygge- og anleggsvirksomhet	88 280	33 740
	Industri	2 400	11 650
	Varehandel	63 724	85 929
	Hotell- og restaurantdrift	1 750	1 750
	Transport og lagring	6 320	152 221
	Offentlig og privat tjenesteyting	224 386	124 940
	Eiendomsdrift	143 010	240 981
	Andre kundegrupper	13 895	8 490
	Personkunder	5 868 024	8 658 576
	Sum	6 453 044	9 399 082

		Konsern / Morbank	
Utlån med motregningsrett		2009	2008
Geografisk fordeling		2009	2008
	Rogaland	865 409	1 086 359
	Oslo/Akershus	2 049 723	2 767 571
	Andre fylker	3 520 691	5 518 582
	Utlandet	17 221	26 570
	Sum	6 453 044	9 399 082

18

NEDSKRIVNINGER OG TAP PÅ UTLÅN

Misligholdte og tapsutsatte engasjementer blir vurdert i henhold til lover og Finanstilsynet forskrifter. Et engasjement vurderes som misligholdt når kunden ikke har betalt forfalt termin innen 90 dager etter forfall, eller når overtrekk på rammekreditt ikke er dekket innen 90 dager etter at rammekreditten ble overtrukket. Et tapsutsatt engasjement er engasjement hvor kundens økonomiske situasjon innebærer en sannsynlighet for at tap vil materialisere seg på et senere tidspunkt, uavhengig av misligholdelse eller ei.

Konsern			Morbank	
2009	2008		2009	2008
-6 408	110 339	Periodens endring i individuelle nedskrivninger	-36 986	132 990
14 171	42 058	Periodens endring i gruppenedskrivning	14 171	42 058
	1 604	Konstateringer mot tidligere nedskrivning	30 579	1 604
3 877	10 898	Konstateringer uten tidligere nedskrivning	3 877	10 898
1 593	-2 772	Inngått på tidligere konstaterte tap	1 593	-2 772
13 233	162 127	Tap på utlån og garantier	13 233	184 778

Konsern			Morbank	
2009	2008	Nedskrivninger på utlån	2009	2008
117 941	7 602	Individuelle nedskrivninger per 1.1	148 520	15 530
	1 604	- Konstateringer mot tidligere nedskrivninger	30 579	1 604
17 500		+ Økte individuelle nedskrivninger	17 500	
39 968	114 227	+ Nye individuelle nedskrivninger	39 968	136 878
63 876	2 284	- Tilbakeførte nedskrivninger	63 876	2 284
111 534	117 941	Individuelle nedskrivninger per 31.12	111 534	148 520
55 906	13 848	Gruppenedskrivning per 1.1	55 906	13 848
14 171	42 058	+ Endring i gruppenedskrivning	10 782	42 058
70 077	55 906	Gruppenedskrivning per 31.12	66 688	55 906

Konsern

Fordelt per kundegruppe	Misligholdte engasjement		Tapsutsatte engasjement		Individuelle nedskrivninger	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Bygge- og anleggsvirksomhet		2				
Industri		3 671	53 009	488	2 943	540
Olje og energi			85 534		15 000	
Varehandel	13 645	1 048				
Transport og lagring				68 799		13 145
Offentlig og privat tjenesteyting	1 469	15 809	3 973		3 065	
Eiendomsdrift	5 413	5 560	802 489	1 224 703	88 501	103 000
Andre kundegrupper	7 653					
Personkunder	27 478	41 189	12 996	18 215	2 025	1 256
Sum	55 658	67 279	958 002	1 312 206	111 534	117 941
Brutto mislighold i % av brutto utlån	0,23 %	0,25 %				

Morbank

Fordelt per kundegruppe	Misligholdte engasjement		Tapsutsatte engasjement		Individuelle nedskrivninger	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Bygge- og anleggsvirksomhet		2				
Industri		3 671	53 009	488	2 943	540
Olje og energi			85 534		15 000	
Varehandel	13 645	1 048				
Transport og lagring				68 799		13 145
Offentlig og privat tjenesteyting	1 469	15 809	3 973	58 000	3 065	22 651
Eiendomsdrift	5 413	5 560	802 489	1 224 703	88 501	103 000
Andre kundegrupper	7 653					
Personkunder	27 298	41 189	12 996	26 143	2 025	9 184
Sum	55 479	67 279	958 002	1 378 134	111 534	148 520
Brutto mislighold i % av brutto utlån	0,27 %	0,25 %				

19

SERTIFIKATER OG OBLIGASJONER

Konsern

2009	2008	Sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi	2009	2008
545 784	125 220	Børsnoterte sertifikater	545 784	125 220
10 000	40 058	Ikke børsnoterte sertifikater	10 000	40 058
667 030	757 648	Børsnoterte obligasjoner	667 030	757 648
676 691	443 493	Ikke børsnoterte obligasjoner	3 684 576	451 378
1 899 505	1 366 419	Sum sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi	4 907 390	1 374 304
515 378	0	Herav statsgaranterte sertifikater/obligasjoner	515 378	0
2,87 %	5,85 %	Effektiv rente	2,87 %	5,85 %
1,59	1,98	Durasjon	1,59	1,98

Morbank

Disse eiendelene er klassifisert til virkelig verdi med verdiendring over resultatet på grunn av at de blir styrt og fulgt opp som en portefølje til virkelig verdi. I morselskapets beholdning av obligasjoner inngår obligasjoner med fortrinnsrett kjøpt fra SSB Boligkreditt. Se note 26 og note 38 vedrørende disse.

20

AKSJER

Konsern

2009	2008	Aksjer og fond	2009	2008
	2 063	HitecVision Private Equity III AS		2 063
17 323	21 547	HitecVision Private Equity IV LP	17 323	21 547
5 050		Eiendoms kreditt AS	5 050	
1 133	72	Nordito AS	1 133	72
1 820		Visa Inc	1 820	
27 958	20 088	Pareto Growth AS (via SSB Private Equity 2 AS)		
6 438	9 016	Saffron India Real Estate Fund I (via Global Eiendom AS)		
483	518	Øvrige unoterte	283	318
60 205	53 304	Sum aksjer til virkelig verdi over resultatet	25 609	24 000
7 949	6 821	Andeler i obligasjonsfond	7 949	6 821
68 154	60 125	Sum aksjer og fond	33 558	30 821

Morbank

Disse eiendelene er klassifisert til virkelig verdi med verdiendring over resultatet på grunn av at de inngår i en handelsportefølje. For netto verdiendring av investeringene, se note 8. Uinnkalt kommitert kapital for HVPE IV og Sårkorninvest som inngår i øvrige utgjør henholdsvis USD 1,1 millioner og kr 4,6 millioner ved utgangen av 2009.

21

INVESTERINGSEIENDOMMER

Konsern	2009	2008
Bokført verdi per 1.1	273 800	0
Tilgang	866	317 133
Nedskrivninger		41 207
Avskrivninger	4 085	2 126
Bokført verdi per 31.12	270 581	273 800
Opprinnelig anskaffelseskost	317 999	317 133
Samlede av- og nedskrivninger	47 418	43 333
Bokført verdi per 31.12	270 581	273 800

Investerings eiendommer omfatter eiendommer anskaffet i forbindelse med corporate finance aktiviteten i konsernet. Eiendommene var planlagt syndikert og var således opprinnelig klassifisert som eiendeler holdt for salg. Siden tidshorisonten for avhendelse av eiendommen ble forlenget som følge av markedsutviklingen i 2008 ble eiendommene reklassifisert til investerings eiendommer fra 2008.

Ved reklassifisering ble eiendommene nedskrevet til virkelig verdi basert på gjennomsnitt av takster fra uavhengige meglere. Takstene representerer yield betraktninger basert på opplysninger om inngåtte leieavtaler og forventede driftskostnader. Basert på opplysninger om yield nivåer på balansedagen samt opplysninger om salgskostnader som må påregnes ved et salg vurderes virkelig verdi å samsvare med regnskapsførte verdier per 31.12.2009.

Investerings eiendommer vurderes etter kostmetoden, tilsvarende som for anleggsmidler. Eiendommene avskrives lineært over utnyttbar levetid, 40-50 år.

Resultatposter knyttet til investerings eiendommer	2009	2008
Leieinntekter	20 213	10 444
Driftskostnader knyttet til innteksbringende eiendommer	249	244

For investerings eiendommer er leieavtaler inngått med henholdsvis 10 og 15 års varighet. Minimumsbetalinger for disse kontraktene er som følger:

Fremtidige ikke oppsigelige leieinntekter	2009	2008
Innen et år	20 213	20 213
Mellom et og fem år	80 853	80 853
Over fem år	127 002	147 215
Sum estimat fremtidige leieinntekter	228 068	248 282

22

IMMATERIELLE EIENDELER

Konsern

Goodwill	Andre immaterielle eiendeler	Sum immaterielle eiendeler	Immaterielle eiendeler	Goodwill	Andre immaterielle eiendeler	Sum immaterielle eiendeler
29 050	12 434	41 484	Bokført verdi per 1.1.2008	4 420	9 120	13 540
	9 003	9 003	Tilgang		9 003	9 003
	60	60	Varige driftsmidler reklassifisert til holdt for salg			0
	38	38	Avhendelser		38	38
23 124	869	23 993	Nedskrivninger	4 420		4 420
	3 283	3 283	Avskrivninger		2 902	2 902
5 926	17 187	23 114	Bokført verdi per 31.12.2008	0	15 183	15 183
62 312	49 562	111 874	Opprinnelig anskaffelseskost	27 500	44 733	72 233
56 386	32 375	88 760	Samlede av- og nedskrivninger	27 500	29 550	57 050
5 926	17 187	23 114	Bokført verdi per 1.1.2009	0	15 183	15 183
	6 732	6 732	Tilgang		5 539	5 539
4 250	800	5 050	Nedskrivninger			
	5 178	5 178	Avskrivninger		4 346	4 346
1 676	17 941	19 618	Bokført verdi per 31.12.2009	0	16 376	16 376
62 312	56 294	118 606	Opprinnelig anskaffelseskost	27 500	50 272	77 772
60 636	38 353	98 988	Samlede av- og nedskrivninger	27 500	33 896	61 396
1 676	17 941	19 618	Bokført verdi per 31.12.2009	0	16 376	16 376
	3-5 år		Utnyttbar levetid		3-5 år	

De enkelte goodwillposter og immaterielle eiendeler i konsernets balanse er allokert til vurderingsenheter med henblikk på hvilke virksomheter som nyter godt av den kjøpte eiendelen. Valg av vurderingsenhet er gjort ut fra hensyn til hvor det er mulig å identifisere og skille ut kontantstrømmer knyttet til virksomheten. Goodwill i konsernet fordeles på følgende kontantstrømgenererende enheter:

Balanseført goodwill	2009	2008
Finanshuset		4 251
Sandnes Eiendom	1 676	1 676
Sum goodwill	1 676	5 927

Goodwill knyttet til Finanshuset relaterte seg til oppkjøpet av selskapet i 2007. I 2009 er resterende goodwill for Finanshuset nedskrevet i forbindelse med at morselskapet har kjøpt innmaten i selskapet, og aktivert immateriell eiendel knyttet til dette kjøpet med kr 1,75 millioner. Reduksjonen i verdien fra 2008 for øvrig skyldes i hovedsak markedsutviklingen for selskapets tjenester. Nedskrivningen er inkludert under av- og nedskrivninger i resultatregnskapet.

Goodwill knyttet til Sandnes Eiendom oppstod i 2005 da konsernet økte sin eierandel i selskapet fra 50 % til 100 %. Nedskrivningstesting av balanseførte verdier foretas ved en neddiskontering av forventet fremtidig kontantstrøm fra virksomheten. Nedskrivningstest gjennomføres årlig, og gir ikke grunnlag for nedskrivning for 2009.

Goodwill knyttet til Sandnes Eiendom er rapportert under segmentet Eiendomsmedling. Goodwill knyttet til Finanshuset er fordelt på privat- og næringslivs-segmentene basert på kundegrupper.

Tilgang immaterielle eiendeler gjelder utvikling og kjøp av IT applikasjoner særlig relatert til dataanalyse og risikovurdering. Implementerte systemer blir avskrevet lineært over 5 år.

Året 2009

Om banken

Styrets beretning

Årsregnskap

Resultatregnskap

Balanse

Endring i egenkapital

Kontantstrømoppstilling

Noter

69 / 104 forts

23

ANLEGGSMIDLER

Konsern

Morbank

Maskiner, inventar etc.	Tomt og fast eiendom	Sum anleggsmidler	Anleggsmidler	Maskiner, inventar etc.	Tomt og fast eiendom	Sum anleggsmidler
12 204	22 327	34 531	Bokført verdi per 1.1.2008	10 854	5 954	16 808
11 994		11 994	Tilgang	10 711		10 711
6		6	Varige driftsmidler reklassifisert til holdt for salg			0
185		185	Avhendelser	92		92
293		293	Nedskrivninger			0
5 884	507	6 391	Avskrivninger	5 283	127	5 410
17 831	21 820	39 651	Bokført verdi per 31.12.2008	16 190	5 827	22 017
61 753	26 379	88 132	Opprinnelig anskaffelseskost	43 934	6 380	50 314
43 923	4 559	48 482	Samlede av- og nedskrivninger	27 744	553	28 297
17 831	21 820	39 651	Bokført verdi per 1.1.2009	16 190	5 827	22 017
9 852		9 852	Tilgang	9 746		9 746
402	15 993	16 395	Avhendelser			
			Nedskrivninger			
6 283	128	6 411	Avskrivninger	5 659	128	5 787
20 998	5 699	26 697	Bokført verdi per 31.12.2009	20 277	5 699	25 976
71 605	26 379	97 984	Opprinnelig anskaffelseskost	53 680	6 380	60 060
50 608	20 680	71 288	Samlede av- og nedskrivninger	33 403	681	34 084
20 998	5 699	26 697	Bokført verdi per 31.12.2009	20 277	5 699	25 976
3-5 år	50 år		Utnyttbar levetid	3-5 år	50 år	

Aktiverte investeringer knyttet til leide lokaler avskrives over resterende leieperiode.

24

FINANSIELLE INSTRUMENTER TILGJENGELIG FOR SALG

Konsern

2009	2008	Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	2009	2008
15 450	16 300	Boligeiendom Berlin AS	15 450	16 300
11 786	13 240	Slovakia Estates 1 IS	11 786	13 240
27 236	29 540	Sum finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	27 236	29 540

Morbank

I forbindelse med noen av prosjektene som er ble lansert innenfor Corporate Finance i 2007 tegnet morbanken seg for en del andeler som var planlagt solgt i annenhåndsmarkedet i løpet av 2008. Markedsutviklingen medførte imidlertid at en del av disse andelene fortsatt eies av banken.

Boligeiendom Berlin er vedsatt på grunnlag av ekstern verdivurdering av selskapet. Denne verdivurdering er gjort på grunnlag av regnskap for 2008, forventet resultat for 2009 samt generell markedsutvikling i Berlin og verdivurdering av selskapets portefølje. Andelen er nedskrevet med kr 0,9 millioner i 2009. Nedskrivningen inngår i posten av- og nedskrivninger i resultatregnskapet.

Slovakia Estates er verdsatt på grunnlag av ekstern verdivurdering av selskapet. Denne verdivurdering er gjort på grunnlag av regnskap for 2008, forventet resultat for 2009 og vurdering av selskapets prosjekt i Bratislava. Andelen er nedskrevet med kr 1,5 millioner i 2009 og kr 12,4 millioner i 2008. Nedskrivningen inngår i posten av- og nedskrivninger i resultatregnskapet. Uinnkalt kommitert kapital utgjør kr 74,3 millioner.

25

EIENDELER HOLDT FOR SALG

Konsern

2009	2008	Eiendeler holdt for salg	2009	2008
	33 323	SSB Energivest ASA		34 353
0	33 323	Sum eiendeler holdt for salg	0	34 353

Morbank

SSB Energivest sitt formål er å investere i private equity fond eller tilsvarende med fokus på verdikjedene som relateres til energi og fornybar energi. Investeringen ble delvis solgt i 2008, men på grunn av markedssituasjonen har resterende investering ikke blitt solgt i løpet av 2009, og er således klassifisert som tilknyttet selskap fra 2009.

26

GJELD TIL KREDITTINSTITUSJONER

Konsem / Morbank

Gjeld til kredittinstitusjoner	2009	2008
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid	7 036	80 055
F-lån sentralbanken	1 151 054	951 362
Andre lån staten	2 236 047	
Bilaterale lån (gj.sn.rente 3,05 %)	749 623	1 294 387
Syndikerte lån (gj.sn.rente 2,16 %)	3 899 207	5 878 334
Sum gjeld til kredittinstitusjoner med avtalt løpetid	8 035 931	8 124 083
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	8 042 967	8 204 138
Spesifisert per valuta		
NOK	3 955 698	1 617 834
EUR	4 087 269	6 586 301
USD		43 141
Øvrige	2 628	9 780
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	8 042 967	8 204 138

Obligasjoner og sertifikater som er verdsatt til kr 1907,4 millioner i morbanken er stillet som sikkerhet for inntil kr 1700,7 millioner D-lån/ F-lån i Norges Bank. I 2008 var obligasjoner og sertifikater til bokført verdi i morbanken på kr 1366,4 millioner stillet til sikkerhet for inntil kr 1 098,8 millioner D-lån/F-lån i Norges Bank.

Andre lån staten er relatert til inngått gjenkjøpsavtale med staten i henhold til ordningen med bytte av statskasseveksler mot obligasjoner med fortrinnsrett som Stortinget innførte i oktober 2008. SSB har kjøpt obligasjoner med fortrinnsrett (OMF-er) fra SSB Boligkreditt som er benyttet som sikkerhet for inngåtte bytteavtaler med Norges Bank. Banken er forpliktet til å kjøpe OMF-ene tilbake fra Norges Bank til samme pris som de ble verdsatt til i bytteavtalen. I henhold til bytteavtalen beholder banken både risiko og avkastning knyttet til OMF-ene i bytteperioden, og kravet til fraregning er således ikke tilfredsstilt. OMF-en er i sin helhet innregnet (i morselskapet) med motpost finansiell forpliktelse overfor staten for det mottatte vederlaget. Andre lån staten representerer amortisert kost verdi av det vederlag som ble mottatt ved bytte av OMF-er.

27

INNSKUDD FRA KUNDER

Konsern

2009	2008	Innskudd fra kunder	2009	2008
10 814 802	7 339 560	Innskudd fra kunder uten avtalt løpetid	11 062 724	7 445 638
903 956	4 347 644	Innskudd fra kunder med avtalt løpetid	903 956	4 347 644
11 718 758	11 687 204	Sum innskudd kunder	11 966 680	11 793 282

Morbank

Konsern

2009	2008	Kundeinnskudd fordelt på kundegrupper	2009	2008
91 816	92 413	Jord- og skogbruk	91 816	92 413
5 364	10 797	Fiske og fangst	5 364	10 797
422 177	313 750	Bygge- og anleggsvirksomhet	422 177	313 750
137 721	281 273	Industri	137 721	281 273
22 862		Olje og energi	22 862	
334 416	421 240	Varehandel	334 416	421 240
18 267	17 789	Hotell- og restaurantdrift	18 267	17 789
47 345	599 669	Transport og lagring	47 345	599 669
1 639 110	1 103 369	Offentlig og privat tjenesteyting	1 846 743	1 138 392
1 118 945	1 161 308	Eiendomsdrift	1 159 234	1 232 363
73 058	18 343	Andre kundegrupper	73 058	18 343
7 807 677	7 667 253	Personkunder	7 807 677	7 667 253
11 718 758	11 687 204	Sum innskudd kunder	11 966 680	11 793 282

Morbank

Gjennomsnittlig rente på innskudd er beregnet på grunnlag av gjennomsnittlig saldo i året. For innskudd fra kunder uten avtalt løpetid var gjennomsnittlig rente 2,86 % for 2009 og 5,41 % for 2008. For innskudd fra kunder med avtalt løpetid utgjør gjennomsnittlig rente 5,49 % for 2009 og 5,14 % for 2008.

28

GJELD STIFTET VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIR

		Konsern / Morbank	
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapir		2009	2008
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak			1 203 786
Obligasjonslån, fratrullet underkurs		5 414 186	7 638 832
Obligasjonslån, egenbeholdning		-207 500	-315 000
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapir		5 206 686	8 527 618
Gjennomsnittlig rente sertifikater og andre kortsiktige låneopptak		6,52 %	6,38 %
Gjennomsnittlig rente obligasjonslån		3,69 %	6,37 %
Obligasjoner		Pålydende	Endelig forfall
NO0010254980		750 000	23.02.2012
NO0010280878		535 000	24.08.2012
NO0010301336		330 000	30.02.2016
NO0010333172		900 000	19.09.2011
NO0010340862		125 000	03.11.2010
NO0010346745		45 000	22.03.2010
NO0010346927		195 000	24.01.2011
NO0010355951		650 000	19.02.2013
NO0010373491		130 500	21.06.2010
NO0010406218		220 000	04.03.2013
NO0010418874		280 000	28.02.2012
NO0010425671		50 000	15.04.2011
NO0010438724		100 000	23.05.2014
NO0010471238		400 000	04.11.2013
NO0010504239		700 000	14.08.2013
Sum pålydende		5 410 500	

Obligasjonslånene regnskapsføres til amortisert kost.

29

FINANSIELLE DERIVATER

Konsernet benytter i stor grad finansielle instrumenter til å balansere bankens valuta-, rente-, og aksjerisiko. Valuta-, og renterelaterte instrumenter benyttes for å minimere valuta- og renterisiko på bankens utlån til kunder og innlån fra kapitalmarkedet. I tillegg ble opsjonsavtaler benyttet i forbindelse med bankens salg av strukturerede produkter.

Konsernet benytter sikringsbokføring for sin virkelige verdisikring av enkelte fastrente innlån (sertifikatlån, obligasjonslån, ansvarlig lån og fondsobligasjon). Hver enkelt sikring er dokumentert med en henvisning til konsernets risikostyringsstrategi, en entydig identifikasjon av sikringsobjekt og sikringsinstrument, en entydig beskrivelse av den sikrede risikoen, en beskrivelse av hvorfor sikringen er forventet å være svært effektiv og en beskrivelse av når og hvordan konsernet skal dokumentere at sikringen har vært effektiv i regnskapsperioden og forventes å være effektiv i neste regnskapsperiode. Konsernet har definert den sikrede risikoen som verdiendringer knyttet til NIBOR komponenten av innlånene. Sikringseffektiviteten vurderes og dokumenteres både ved første gangs klassifisering og ved hver regnskapsavslutning. Ved virkelig verdisikring blir sikringsinstrumentet regnskapsført til virkelig verdi og verdien på sikringsobjektet blir justert for verdiendringen knyttet til sikret risiko. Endringer i disse verdiene fra inngående balanse blir resultatført. På denne måten blir regnskapspresentasjonen for disse instrumentene i samsvar med konsernets rentestyring og reelle økonomiske utvikling. Se note 8 for resultatførte beløp.

Styret har vedtatt rammer for hvor stor eksponering banken kan ha mot hver motpart for å redusere oppgjørsmotparten knyttet til bruken av finansielle instrumenter. Motparter skal ha en uoffisiell rating på "investment grade" fra to uavhengige anerkjente aktører. For utenlandske utstedere kreves det at rating er gitt av et anerkjent ratingbyrå og at utsteder er godkjent av investeringskomiteen. Rating skal være BBB+ eller bedre.

	2009	Virkelig verdi per 31.12.2009		2008	Virkelig verdi per 31.12.2008	
	Kontrakts- beløp	Positiv markedsverdi	Negativ markedsverdi	Kontrakts- beløp	Positiv markedsverdi	Negativ markedsverdi
Renteavtaler *	8 238 172	63 139	60 893	4 850 198	78 335	77 282
Valutaavtaler	12 371 258	50 717	62 837	26 060 293	789 244	408 537
Egenkapitalrelaterte instrumenter	4 604 638	20 458	17 017	5 453 617	87 495	81 864
Andre varerelaterte instrumenter	490 103			551 815	1 097	1 097
Sum finansielle derivater	25 704 171	134 314	140 747	36 915 923	956 171	568 780
* Herav anvendt som sikringsformål	1 564 000	31 911	15 251	2 464 000	47 612	17 931

30

ANNEN GJELD

Konsern

2009	2008	Annen gjeld	2009	2008
8 871	9 743	Bankremisser	8 871	9 743
25 067	25 704	Interimskontoer	25 067	25 704
7 493	50 325	Annen gjeld	1 907	29 962
41 433	85 772	Sum annen gjeld	35 846	65 409

Morbank

31

AVSETNING ANDRE FORPLIKTELSE

Konsern

Morbank

2009	2008	Avsetning andre forpliktelser	2009	2008
58 287	46 556	Pensjonsforpliktelser	57 493	45 200
	5 406	Andre Avsetninger		2 455
58 287	51 962	Sum avsetning andre forpliktelser	57 493	47 655

For pensjonsforpliktelser vises til note 12.

Andre avsetninger inkluderer forpliktelse for kjøp av minoritetsandeler på henholdsvis 9 % i M2 og 45 % i Finanshuset AS. Minoriteteierne i M2 hadde rett til å selge resterende aksjer til Sandnes Sparebank til samme pris som ved oppkjøpet i 2006 med tillegg av en avkastning tilsvarende særvilkårsrente i banken. Salgsopsjonen ble utøvd i juli 2009.

I henhold til oppkjøpsavtalen hadde minoriteteierne i Finanshuset rett til å selge og Sandnes Sparebank hadde plikt til å kjøpe resterende aksjer i Finanshuset til en verdi per aksje som var avhengig av resultatene i årene frem til opsjonen ble gjort gjeldene. Opsjonene kunne i utgangspunktet først bli gjort gjeldende i 2012, men endringsavtale ble inngått i begynnelsen av 2009, og opsjonene ble utøvd i mai 2009.

32

ANSVARLIG LÅNEKAPITAL

Konsern / Morbank

	2009	2008
Ansvarlig lånekapital, nominell verdi	510 000	510 000
Fondsobligasjonlån, nominell verdi	650 000	200 000
Verdijusteringer	4 644	6 678
Sum ansvarlig lånekapital	1 164 644	716 678

Opptaksår	Betingelser	Forfall	Første forfall	Balanseført verdi
Ansvarlig lån, tidsbegrenset				
2008	3 mnd NIBOR + 2,25 %	30.08.2018	30.08.2013	100 000
2007	3 mnd NIBOR + 1,60 %	19.12.2017	19.12.2012	110 000
2007	3 mnd NIBOR + 0,45 %	06.06.2017	06.06.2012	200 000
2006	3 mnd NIBOR + 0,40 %	16.06.2016	16.06.2011	100 000
Sum nominell verdi ansvarlig lån				510 000
Fondsobligasjon, tidsbegrenset				
2004	3 mnd NIBOR + 2,50 %	30.06.2014	30.06.2014	55 500
Sum nominell verdi tidsbegrenset fondsobligasjon				55 500
Fondsobligasjon, evigvarende				
2009	3 mnd NIBOR + 6,00 %	IA	30 dgr varsel	450 000
2004	7,64 % p.a.	IA	30.06.2014	144 500
Sum nominell verdi evigvarende fondsobligasjon				594 500

Fondsobligasjon kr 450 millioner er etter avtale mellom Statens finansfond og Sandnes Sparebank om kapitalinnskudd ved tegning av fondsobligasjoner. Denne avtalen setter begrensninger for hvor mye som kan utdeles i utbytte og gaver samt angir maksimalgrenser for lønn og godtgjørelser til ledende ansatte. Lånekostnader amortiseres over lånenes løpetid.

33

EGENKAPITAL

Egenkapitabeholdningens andel av egenkapitalen består av egenkapitalbeviskapital, overkursfond og utjevningsfond. Utjevningsfondet er akkumulert overskudd som kan benyttes til fremtidig kontantutbytte eller fondsemissjon. Øvrig egenkapital er sparebankens fond, gavefond og annen egenkapital. Annen egenkapital inkluderer fond for urealiserte gevinster med kr 4,2 millioner per 31.12.2009 og kr 5,4 millioner per 31.12.2008.

Utbytte utbetalt i 2008 var kr 105,5 millioner, herav ble kr 46,7 millioner utdelt i form av nye egenkapitalbevis. Tegningskurs for utbytteemissjonen ble fastsatt av styret 9. april 2008 til 115 kroner per egenkapitalbevis. Tegningen ble avsluttet 24. april 2008 med 46 % deltagelse, og 405.811 egenkapitalbevis ble utstedt med oppgjør 9. mai 2008. Emissionskostnader på kr 0,9 millioner ble ført mot overkursfondet.

Det er ikke utbetalt utbytte i 2009. Underskudd for 2008 ble i henhold til egenkapitalbevisforskriften fordelt forholdsmessig mot sparebankens fond, utjevningsfondet og gavefondet.

For å styrke bankens soliditet foreslår styret overfor forstandskapet at det ikke betales utbytte for 2009.

34

KLASSIFISERING AV FINANSIELLE INSTRUMENTER

Konsern 2009

	Fin. eiendeler og gjeld vurderet til amortisert kost	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet				Sum
		Handelsportefølje	Bestemt regnskapsført til virkelig verdi	Finansielle derivater som sikringsinstr.	Finansielle eiendeler tilgj. for salg	
Eiendeler						
Konter og fordringer på sentralbanker	1 193 572					1 193 572
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	103 494					103 494
Utlån til kunder	23 058 189		1 319 751			24 377 940
Sertifikater og obligasjoner			1 899 505			1 899 505
Aksjer		68 155				68 155
Finansielle derivater		102 485		31 911		134 396
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente inntekter	72 240					72 240
Finansielle instrumenter for salg					27 236	27 236
Sum eiendeler	24 427 495	170 640	3 219 256	31 911	27 236	27 876 539
Forpliktelser						
Gjeld til kredittinstitusjoner	8 042 967					8 042 967
Innskudd fra kunder	10 996 092		722 667			11 718 758
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	5 206 686					5 206 686
Finansielle derivater		125 518		15 251		140 769
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	87 815					87 815
Ansvarlig lånekapital	1 164 644					1 164 644
Annen gjeld	116 143					116 143
Sum forpliktelser	25 614 347	125 518	722 667	15 251	0	26 477 783

Konsern 2008

Eiendeler	Fin. eiendeler og gjeld vurderet til amortisert kost	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet				Sum
		Handels- portefølje	Bestemt regnskapsført til virkelig verdi	Finansielle derivater som sikringsinstr.	Finansielle eiendeler tilgj. for salg	
Kontanter og fordringer på sentralbanker	2 125 266					2 125 266
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	174 652					174 652
Utlån til kunder	25 344 835		1 147 011			26 491 846
Sertifikater og obligasjoner			1 366 419			1 366 419
Aksjer		60 125				60 125
Finansielle derivater		908 559		47 612		956 171
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente inntekter	98 681					98 681
Finansielle instrumenter for salg					29 540	29 540
Sum eiendeler	27 743 434	968 684	2 513 430	47 612	29 540	31 302 700
Forpliktelser						
Gjeld til kredittinstitusjoner	8 204 138					8 204 138
Innskudd fra kunder	7 196 405		4 490 799			11 687 204
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	8 527 618					8 527 618
Finansielle derivater		550 849		17 931		568 780
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	203 814					203 814
Ansvarlig lånekapital	716 678					716 678
Annen gjeld	98 660					98 660
Sum forpliktelser	24 947 313	550 849	4 490 799	17 931	0	30 006 892

[Året 2009](#)
[Om banken](#)
[Styrets beretning](#)
[Årsregnskap](#)
[Resultatregnskap](#)
[Balanse](#)
[Endring i egenkapital](#)
[Kontantstrømoppstilling](#)
[Noter](#)

79 / 104 forts

Morbank 2009

Eiendeler	Fin. eiendeler og gjeld vurderet til amortisert kost	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet				Sum
		Handels- portefølje	Bestemt regnskapsført til virkelig verdi	Finansielle derivater som sikringsinstr.	Finansielle eiendeler tilgj. for salg	
Konter og fordringer på sentralbanker	1 193 572					1 193 572
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	101 359					101 359
Utlån til kunder	19 538 079		1 146 872			20 684 952
Sertifikater og obligasjoner			4 907 390			4 907 390
Aksjer		33 559				33 559
Finansielle derivater		102 403		31 911		134 314
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente inntekter	71 578					71 578
Finansielle instrumenter for salg					27 236	27 236
Sum eiendeler	20 904 588	135 961	6 054 262	31 911	27 236	27 153 959
Forpliktelser						
Gjeld til kredittinstitusjoner	8 042 967					8 042 967
Innskudd fra kunder	11 244 014		722 667			11 966 680
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	5 206 686					5 206 686
Finansielle derivater		125 496		15 251		140 747
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	83 955					83 955
Ansvarlig lånekapital	1 164 644					1 164 644
Annen gjeld	105 502					105 502
Sum forpliktelser	25 847 767	125 496	722 667	15 251	0	26 711 180

Morbank 2008

Eiendeler	Fin. eiendeler og gjeld vurderet til amortisert kost	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet				Sum
		Handels- portefølje	Bestemt regnskapsført til virkelig verdi	Finansielle derivater som sikringsinstr.	Finansielle eiendeler tilgj. for salg	
Kontanter og fordringer på sentralbanker	2 118 842					2 118 842
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	174 652					174 652
Utlån til kunder	25 617 744		1 147 011			26 764 755
Sertifikater og obligasjoner			1 374 304			1 374 304
Aksjer		30 821				30 821
Finansielle derivater		908 559		47 612		956 171
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente inntekter	98 746					98 746
Finansielle instrumenter for salg					29 540	29 540
Sum eiendeler	28 009 984	939 380	2 521 315	47 612	29 540	31 547 831
Forpliktelser						
Gjeld til kredittinstitusjoner	8 204 138					8 204 138
Innskudd fra kunder	7 302 483		4 490 799			11 793 282
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	8 527 618					8 527 618
Finansielle derivater		550 849		17 931		568 780
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	190 929					190 929
Ansvarlig lånekapital	716 678					716 678
Annen gjeld	77 258					77 258
Sum finansielle forpliktelser	25 019 104	550 849	4 490 799	17 931	0	30 078 683

35

VIRKELIG VERDI PÅ FINANSIELLE INSTRUMENTER

Virkelig verdi på finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost

Konsern

		2009		2008
	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Balanseført verdi	Virkelig verdi
Eiendeler				
Kontanter og fordringer på sentralbanker	1 193 572	1 193 572	2 125 266	2 125 266
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	103 494	103 494	174 652	174 652
Utlån til kunder	24 377 940	24 147 683	26 491 846	25 791 134
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente inntekter	72 240	72 240	98 681	98 681
Sum eiendeler	25 747 246	25 516 989	28 890 445	28 189 733
Gjeld til kredittinstitusjoner	8 042 967	8 034 792	8 204 138	7 997 176
Innskudd fra og gjeld til kunder	11 718 758	11 531 955	11 687 204	11 223 773
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	5 206 686	5 244 053	8 527 618	8 315 595
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	87 815	87 815	203 814	203 814
Ansvarlig lånekapital	1 164 644	1 120 273	716 678	564 596
Sum forpliktelser	26 220 870	26 018 888	29 339 452	28 304 954

Morbank

		2009		2008
	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Balanseført verdi	Virkelig verdi
Finansielle eiendeler				
Kontanter og fordringer på sentralbanker	1 193 572	1 193 572	2 118 842	2 118 842
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	101 359	101 359	174 652	174 652
Utlån til kunder	20 684 952	20 454 694	26 764 755	26 064 043
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente inntekter	71 578	71 578	98 746	98 746
Sum eiendeler	22 051 461	21 821 203	29 156 995	28 456 283
Gjeld til kredittinstitusjoner	8 042 967	8 034 792	8 204 138	7 997 176
Innskudd fra og gjeld til kunder	11 966 680	11 779 877	11 793 282	11 223 773
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	5 206 686	5 244 053	8 527 618	8 315 595
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	83 955	83 955	190 929	190 929
Ansvarlig lånekapital	1 164 644	1 120 273	716 678	564 596
Sum forpliktelser	26 464 932	26 015 028	29 432 645	28 292 068

For finansielle instrumenter med kort løpetid (mindre enn tre måneder) forutsettes bokført verdi å representere virkelig verdi. Denne forutsetning er også benyttet for innskudd og sparekontoer uten bestemt løpetid.

Utlån til / innskudd fra kunder verdsatt til amortisert kost inkluderer utlån og innskudd med flytende rente og fastrenteutlån og - innskudd formidlet av eksterne distributør. Utlån og innskudd med flytende rente blir justert ved renteendringer i markedet samt ved endring av kredittrisiko. Konsernet vurderer derfor virkelig verdi på slike produkter til å være tilnærmet lik balanseført verdi. Utlån som ikke tilfredsstiller denne løpende repriseringsforutsetningen, blir individuelt verdsatt til virkelig verdi per balansedagen. Eventuelle mer- eller mindreverdier som vil oppstå innenfor en eventuell renteendringsperiode anses ikke å utgjøre signifikant verdi for konsernet.

Finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi

Konsernet benytter følgende verdsettelseshieraki ved beregning av virkelig verdi for finansielle instrumenter:

Nivå 1 – Noterte priser i et aktivt marked for gjeldende eiendel eller forpliktelse

Nivå 2 – Noterte priser i et aktivt marked for lignende eiendeler eller forpliktelser, eller annen verdsettelsesmetode hvor all vesentlig input er basert på observerbar markedsdata.

Nivå 3 – Verdsettelsesteknikker som i hovedsak ikke er basert på observerbare markedsdata.

Konsern

Virkelig verdi verdsettelse ved utgangen av perioden etter verdsettelseshierakiet

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt per 31.12.2009
Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet				
Utlån til kunder			1 319 751	1 319 751
Sertifikater og obligasjoner		1 899 505		1 899 505
Aksjer	1 820	66 335		68 155
Finansielle derivater		102 486		102 486
Finansielle derivater, sikringsinstrument		31 911		31 911
Finansielle instrumenter tilgjengelig for salg				
Aksjer			27 236	27 236
Sum	1 820	2 100 237	1 346 987	3 449 044
Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet				
Innskudd fra kunder		729 376	-6 709	722 667
Finansielle derivater		125 519		125 519
Finansielle derivater, sikringsinstrument		15 251		15 251
Sum	0	870 145	-6 709	863 436

Konsern

Virkelig verdi verdsettelse ved utgangen av perioden etter verdsettelseshierakiet

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt per 31.12.2008
Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet				
Utlån til kunder			1 147 011	1 147 011
Sertifikater og obligasjoner		1 366 419		1 366 419
Aksjer		60 125		60 125
Finansielle derivater		908 559		908 559
Finansielle derivater, sikringsinstrument		47 612		47 612
Finansielle instrumenter tilgjengelig for salg				
Aksjer			29 540	29 540
Sum	0	2 382 715	1 176 551	3 559 266
Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet				
Innskudd fra kunder		4 495 678	-4 879	4 490 799
Finansielle derivater		550 849		550 849
Finansielle derivater, sikringsinstrument		17 931		17 931
Sum	0	5 064 458	-4 879	5 059 579

Året 2009

Om banken

Styrets beretning

Årsregnskap

Resultatregnskap

Balanse

Endring i egenkapital

Kontantstrømoppstilling

Noter

83 / 104 forts

Morbank

Virkelig verdi verdsettelse ved utgangen av perioden etter verdsettelseshierakiet

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt per 31.12.2009
Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet				
Utlån til kunder			1 146 872	1 146 872
Sertifikater og obligasjoner		4 907 390		4 907 390
Aksjer	1 820	31 739		33 559
Finansielle derivater		102 403		102 403
Finansielle derivater, sikringsinstrument		31 911		31 911
Finansielle instrumenter tilgjengelig for salg				
Aksjer			27 236	27 236
Sum	1 820	5 073 443	1 174 108	6 249 371

Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet				
Innskudd fra kunder		729 376	-6 709	722 667
Finansielle derivater		125 496		125 496
Finansielle derivater, sikringsinstrument		15 251		15 251
Sum	0	870 123	-6 709	863 414

Morbank

Virkelig verdi verdsettelse ved utgangen av perioden etter verdsettelseshierakiet

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt per 31.12.2008
Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet				
Utlån til kunder			1 147 011	1 147 011
Sertifikater og obligasjoner		1 374 304		1 374 304
Aksjer		30 821		30 821
Finansielle derivater		908 559		908 559
Finansielle derivater, sikringsinstrument		47 612		47 612
Finansielle instrumenter tilgjengelig for salg				
Aksjer			29 540	29 540
Sum	0	2 361 296	1 176 551	3 537 847

Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet				
Innskudd fra kunder		4 495 678	-4 879	4 490 799
Finansielle derivater		550 849		550 849
Finansielle derivater, sikringsinstrument		17 931		17 931
Sum	0	5 064 458	-4 879	5 059 579

Nedenfor følger en beskrivelse av hvordan virkelig verdi er beregnet for de finansielle instrumenter i nivå 2 og 3, dvs. hvor det er benyttet en verdsettelsesteknikk.

Finansielle instrumenter klassifisert i nivå 2

Sertifikater og obligasjoner

Sertifikater og obligasjoner er verdsatt til markedsverdi verdi basert på innhentet informasjon fra meglere av obligasjoner i markedet. Verdiansettelse av obligasjoner og sertifikater blir beregnet utifra meglerens beste skjønn med hensyn til omsetningskurs på balansedagen.

Finansielle derivater

Finansielle derivater er verdsatt til markedsverdi basert på innhentet informasjon fra selger av det finansielle derivatet. Markedsverdien blir beregnet med grunnlag i den midtpris det enkelte meglerforetaket fastsetter basert på aktuelle kurser i markedet på rapporteringstidspunktet.

Innskudd fra kunder

Innskudd fra kunder med fast rente < 1 år er vurdert basert på avtalt kontantstrøm på innskuddet neddiskontert med effektiv rente. Effektiv rente er basert på gjeldende markedsbetingelser for fastrenteinnskudd på balansedagen.

Finansielle instrumenter klassifisert i nivå 3

Utlån

Utlån til kunder med fast rente er vurdert på grunnlag av avtalt kontantstrøm for lånene neddiskontert med effektiv rente. Effektiv rente er basert på rådende markedsbetingelser for tilsvarende fastrentelån.

Utlån til kunder som er gjenstand for nedskrivning er vurdert med utgangspunkt i sannsynlig kontantstrøm for lånene neddiskontert med effektiv rente justert for markedsvilkår for tilsvarende ikke nedskrevne lån.

Aksjer – tilgjengelig for salg

For aksjer klassifisert som tilgjengelig for salg er verdsettelsen basert på vurderinger gjort på grunnlag av historisk informasjon og generell markedsutvikling for aktuelle bransjer.

Innskudd fra kunder

Innskudd fra kunder med fast rente > 1 år er vurdert basert på avtalt kontantstrøm på innskuddet neddiskontert med effektiv rente. Effektiv rente er basert på observerbart rentenivå i markedet og det generelle fundingnivået for konsernet.

Avstemming av bevegelser for Nivå 3 fra 31.12.2008 til 31.12.2009

Konsern	Utlån	Tilgjengelig for salg	Innskudd	Totalt
Balanse per 31.12.2008	1 147 011	29 540	-4 879	1 171 672
Resultatført gevinst/tap i årets resultat	672	-2 304	-2 397	-4 029
Kjøp	-2 625			-2 625
Oppgjør	174 693		567	175 260
Balanse per 31.12.2009	1 319 751	27 236	-6 709	1 340 278

Morbank	Utlån	Tilgjengelig for salg	Innskudd	Totalt
Balanse per 31.12.2008	1 147 011	29 540	-4 879	1 171 672
Resultatført gevinst/tap i årets resultat	672	-2 304	-2 397	-4 029
Kjøp	-2 955			-2 955
Oppgjør	2 144		567	2 711
Balanse per 31.12.2009	1 146 872	27 236	-6 709	1 167 399

36

BETINGEDE FORPLIKTELSE OG OPERASJONELLE LEIEAVTALER

Betingede forpliktelser

Konsernet opplyste for 2008 om mottatt varsel for mulig utbedringssak/erstatningssak, estimert til kr 11 millioner. Saken er i fjerde kvartal 2009 endelig avgjort i bankens favør.

Operasjonelle leieavtaler

Konsernet har inngått operasjonelle leieavtaler når det gjelder kontorer, IT systemer, biler og noen mindre leieavtaler knyttet til datamaskiner og kontorutstyr.

Konsernet har flere leieavtaler for kontorlokaler hvor det er tilknyttet resterende leieavtaler på minimum 2 -10 år samt opsjon på ytterligere 5 år. Øvrige mindre leide lokaler (filialer og minibanker) har en resterende leieperiode på mellom 1 og 10 år.

Konsern			Morbank	
2009	2008	Fremtidige ikke oppsigelige leiekostnader	2009	2008
25 286	27 317	Innen et år	24 023	25 822
96 317	100 360	Mellom et og fem år	91 517	100 234
85 909	116 119	Over fem år	85 909	116 119
207 512	243 796	Sum estimat fremtidige leiekostnader	201 449	242 175

37

HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Det er ingen spesielle hendelser etter balansedagen som påvirker regnskapet per 31.12.2009.

38

TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE PARTER

Selskaper i konsernet	Adresse	Sted	Selskaps- kapital	Eierandel (%)	Antall aksjer	Pålydende	Bokført verdi
Aksjer i datterselskap							
Sandnes Eiendom AS	Langgt 64	Sandnes	2 651	100	1 960	1 000	4 068
SSB Boligkreditt AS	V. Svanholmen 4	Sandnes	210 100	100	1 401 000	100	210 130
M2 Eiendomsmegling AS	Bygdøy allé 63	Oslo	8 527	100	2 764	3 085	3 868
M2 Næringsmegling AS**				100			
Finanshuset ASA	Haakon VII's gt 6	Oslo	1 000	100	1 000	1 000	3 252
SSB Næringseiendom 12	V. Svanholmen 4	Sandnes	48 100	100	289 000	100	25 464
Svaneheisen Eiendom AS**				100			
SSB Næringseiendom 9	Luramyrvæien 1	Sandnes	29 410	79	3 154	5 000	8 661
Solasplitten II AS**				79			
SSB Global Eiendom AS	V. Svanholmen 4	Sandnes	12 250	100	646 337	10	13 280
SSB Private Equity 2 AS	V. Svanholmen 4	Sandnes	44 553	60	300 500	1	23 439
Bank Direkte AS*	V. Svanholmen 4	Sandnes	100	100	1 000	100	100
Luramyrvæien 12 AS*	V. Svanholmen 4	Sandnes	100	100	1 000	100	106
SSB Global Eiendom I AS *	V. Svanholmen 4	Sandnes	100	100	1 000	100	115
SSB Energivest AS *	V. Svanholmen 4	Sandnes	100	100	1 000	100	115
Bokført verdi 31.12.2009							292 598
Tilknyttede selskaper							
Slovakia Estates I AS	Hoffsveien 1C	Oslo	6 375	20	12 750	100	609
Slovakia Estates Hovedmannen AS	Hospitalsgata 4	Stavanger	100	39	388	100	0
SSB Energivest ASA	Hospitalsgata 4	Stavanger	8 719	39	343 369	100	34 353
Bokført verdi 31.12.2009							34 962

* Ingen aktivitet i selskapet

** Indirekte eierskap

Transaksjoner mellom mor og datterselskap er kun relatert til ordinære banktjenester. Tjenestene er gitt til forretningsmessige vilkår og er eliminert i konsernregnskapet.

Statens tiltakspakke for sikring av bankenes likviditet

I oktober 2008 fikk besluttet Stortinget å iverksette en ordning der staten og banken bytter statskasseveksler mot obligasjoner med fortrinnsrett, OMF. For å kunne benytte denne ordningen etablerte SSB i februar 2009 et eget kredittforetak, kalt SSB Boligkreditt. Det er i perioden frem til 31.12.2009 overført kr 3,9 milliarder i utlån, hvorav kr 3 milliarder er finansiert ved utstedelse av OMF-er, og kr 0,9 milliarder er finansiert med kortsiktig kreditt fra SSB. Alle utstedte OMF-er er kjøpt av SSB. Forvaltningshonorar for overførte utlån til kunder er belastet SSB med kr 11,2 millioner.

Nedskrivning av aksjer i datterselskaper (i morselskap)

Aksjer i Finanshuset er nedskrevet med kr 5 millioner da det ikke lenger er inntektsgivende aktivitet i dette selskapet.

Aksjer i SSB Private Equity 2 AS er nedskrevet med kr 3,3 millioner og aksjene i SSB Global Eiendom er nedskrevet med kr 5,7 millioner. Virkelig verdi er bestemt utfra selskapenes verdjusterte egenkapital per utgangen av året. Ved verdjusteringen er det gjort forutsetninger om påvirkning av bransje/markedsutvikling for selskapenes investeringer i forhold til rapporterte verdier per tredje kvartal. Disse forutsetningene er beheftet med usikkerhet.

Øvrige nedskrivninger summerer seg til kr 1,4 millioner.

Nedskrivning av aksjer i tilknyttede selskaper

Investeringen i eiendomsfondet Slovakia Estates I AS (hovedmann for fondet Slovakia Estates) er nedskrevet med kr 0,2 millioner. Verdsattelsen er basert på verdien av hovedmannens investering i Slovakia Estates fondet. Bokført verdi per 31.12.2009 er kr 0,6 millioner. Uinnkalt kommitert beløp utgjør kr 3,7 millioner.

Oppsummert finansiell informasjon tilknyttede selskaper

Tilknyttet selskap	Eiendeler	Gjeld	Inntekter	Resultat
Slovakia Estates I AS	61 185	1 211	10 445	-202
Slovakia Estates Hovedmannen AS	123	22	0	0
SSB Energivest ASA	85 862	13	4 225	2 047

Regnskapsdata for SSB Energivest ASA er per 30. september 2009 da selskapets årsregnskap ikke er tilgjengelig ved avleggelsen av konsernregnskapet. SSB Energivest ble reklassifisert fra holdt for salg til tilknyttet selskap i 2009.

For Slovakia Estates I AS og Slovakia Estates Hovedmannen AS er regnskapsdata per 31.12.2008 da selskapene ikke har rapportert delårsresultater og heller ikke har ferdigstilt rapporteringen for 2009 på tidspunkt for avleggelse av konsernregnskapet.

Lån til ansatte og tillitsvalgte

Konsern			Morbank	
2009	2008	Lån og garantier til ansatte og tillitsvalgte	2009	2008
12 854	16 509	Samlet lån og garantier til styret inklusiv nærstående	12 854	16 509
17 014	19 406	Samlet lån og garantier til kontrollkomiteen inklusiv nærstående	17 014	19 406
132 909	120 885	Samlet lån og garantier forstanderskapet	132 909	120 885
424 451	474 141	Samlet lån (inkludert trekk på kassekreditt) til ansatte	384 686	383 743
587 229	630 941	Sum lån og garantier til ansatte og tillitsvalgte	547 463	540 543

Lån inkludert trekk på kassekreditter til administrerende direktør utgjorde kr 9,1 millioner. Lånet er fordelt på valutalån i CHF med kr 8,2 millioner og trekksalitet/kassekreditt kr 0,9 millioner. Valutalånet har kvartalsvis fornyelse. Renten på kassekreditten er p.t. 1,3 % og på valutalånet 0,52 %.

Øvrig informasjon om godtgjørelser fremgår av note 11.

39

FORTJENESTE PER EGENKAPITALBEVIS

Konsern			Morbank	
2009	2008	Fortjeneste per egenkapitalbevis	2009	2008
6,41	-3,50	Fortjeneste per egenkapitalbevis	6,04	-0,48
6,41	-3,50	Utvannet fortjeneste per egenkapitalbevis	6,04	-0,48
Grunnlag for beregningen				
45 539	-24 382	Resultat henførbart til egenkapitalbevisiere	42 890	-3 321
7 106	6 962	Gjennomsnittlig antall utestående egenkapitalbevis	7 106	6 962
2009	2008	Gjennomsnittlig antall utestående egenkapitalbevis	2009	2008
7 105 811	6 700 000	Utestående per 1/1	7 105 811	6 700 000
	405 811	Emisjon i året		405 811
	9/5-2008	Emisjonsdato		9/5-2008
7 105 811	6 961 670	Gjennomsnittlig antall utestående egenkapitalbevis	7 105 811	6 961 670

Egenkapitalbevisbrøken, 56,8 %, er benyttet også ved beregning av fortjeneste per egenkapitalbevis for konsern.

40

EGENKAPITALBEVISKAPITAL OG EGENKAPITALBEVISEIERE

Egenkapitalbeviskapital	2009	2008
Egenkapitalbeviskapital, bokført verdi	710 581	710 581
Antall egenkapitalbevis	7 106	7 106
Overkursfond, bokført verdi	168 232	168 232
Utbyttereguleringsfond	78 881	35 364

20 største egenkapitalbevisiere per 31.12.09	Antall egenkapitalbevis	Andel i %
Protector Eiendom AS	371 375	5,23 %
Frank Mohn A/S Aksjer	244 925	3,45 %
Helland A/S	209 130	2,94 %
Clipper A/S	203 478	2,86 %
Madland, Kjell	178 068	2,51 %
MP Pensjon	163 927	2,31 %
Skagenkaien Holding AS	90 434	1,27 %
Aske Investering AS	87 400	1,23 %
Nordhaug Invest AS	80 376	1,13 %
Sparebankstiftelsen DNB NOR	73 252	1,03 %
Tirna Holding AS	68 150	0,96 %
Victory Life & Pension O Ltd.	62 253	0,88 %
Solvang Shipping A/S	62 173	0,87 %
Skretting Marit	51 527	0,73 %
Aske Jan Sigurd	48 001	0,68 %
Solvang ASA	43 317	0,61 %
Kirksæter Per	41 973	0,59 %
Marin Elektro Holding AS	41 000	0,58 %
Horten Hus Eiendom AS	40 035	0,56 %
Inge Steenslands Stiftelse	37 304	0,52 %
20 største eiere	2 198 098	30,93 %
Øvrige eiere	4 907 713	69,07 %
Totale egenkapitalbevis	7 105 811	100,00 %

Egenkapitalbevisene er pålydende kr 100. Per 31.12.2009 var det 3.613 egenkapitalbevisiere.

41

KAPITALSTYRING

Bankens hovedmål er å ha en konkurransedyktig egenkapitalavkastning over tid og maksimere egenkapitalbeveiseiernes avkastning. Samtidig skal banken opprettholde en solid kapitaldekning og et fornuftig forhold mellom innskudd og utlån. Konsernet forvalter kapitalen med tanke på svingninger i økonomiske forhold. For å opprettholde kapitalstrukturen kan endringer i utbytte eller utstedelse av nye egenkapitalbevis være aktuelt.

Per 31.12.2009 utgjør konsernets forvaltningskapital kr 28,2 milliarder. Dette er en reduksjon på kr 3,5 milliarder fra 2008, noe som tilsvarer en reduksjon på 10,9 %. Netto utlån er redusert med 7,9 % gjennom 2009, mens innskudd fra kunder har gått opp med 0,3 %. Banken vil også i fremtiden satse på å øke kunde-innskudd samtidig som utlånsveksten balanseres i forhold til dette.

Konsernets kapitaldekning per utgangen av 2009 var 15,1 % mot 11,0 % per 31.12.2008. Egenkapitalrentabilitet etter skatt var 4,8 % for 2009 mot -5,3 % for 2008.

Konsern

Morbank

2009	2008	Kapitaldekning	2009	2008
710 581	710 581	Egenkapitalbeviskapital	710 581	710 581
700 527	667 412	Sparebankens fond	700 527	667 412
302 137	267 845	Øvrig egenkapital	279 525	237 171
1 713 245	1 645 838	Egenkapital	1 690 633	1 615 164
655 256	207 507	Fondsobligasjon	655 256	207 507
-38 352	-23 114	Fradrag for goodwill og andre immaterielle eiendeler	-28 289	-15 183
	2 230	Tillegg for nullstilte uamortiserte estimatavvik		2 230
2 330 149	1 832 461	Sum kjernekapital	2 317 600	1 809 718
509 388	509 171	Ansvarlig lånekapital	509 388	509 171
2 839 537	2 341 632	Ansvarlig kapital	2 826 988	2 318 889
Risikovektet kapital				
17 964 946	20 324 650	Kreditrisiko - standardmetode	16 475 630	20 324 650
1 018 975	970 475	Operasjonell risiko	1 005 938	970 475
-70 077	-55 906	Fradrag	-66 688	-55 906
18 913 844	21 239 219	Beregningsgrunnlag	17 414 880	21 239 219
15,0	11,0	Kapitaldekning	16,2	10,9
12,3	8,6	Kjernekapitaldekning	13,3	8,5

Det ble innført nye kapitaldekningsregler i Norge fra 1. januar 2007, (Basel II – EUs nye direktiv for kapitaldekning). Valget av metode for beregning av minimumskapital etter sparebankloven § 2-9 a vil i stor grad påvirke omfanget av total kapitalvurderingsopplegget. (Se nærmere beskrivelse i note 42–ICAAP). Sandnes Sparebank rapporterer og styrer etter standardmetode i henhold til disse reglene.

42

RISIKOSTYRING

Sandnes Sparebank har som mål å opprettholde en lav til moderat risikoprofil, samt å ha en høy kvalitet i sin risikooppfølging. Løpende oppfølging av risiko skal redusere sannsynligheten for at enkelthendelser i alvorlig grad skal kunne skade banken økonomisk. Bankens risikoprofil er kvantifisert blant annet gjennom forventet tap (EL – expected loss), nødvendig økonomisk kapital og regulatorisk kapitaldekning, sammensetning av utlånsporteføljen, krav til fremmedfinansiering og likviditet, samt rapportering av uønskede hendelser.

Konsernets risikostyringspolicy fastsetter prinsippene for risikostyring. Styret i konsernet fastsetter de langsiktige målene for bankens risikoprofil, og er dermed også ansvarlig for konsernets risikostyring. I forbindelse med risikostyring legges det vekt på identifisering, måling, styring og oppfølging av sentrale risikoer. Risikoprofilen operasjonaliseres gjennom rammer, rutiner, retningslinjer og fullmakter. Alle disse vurderes kontinuerlig, men skal minst en gang i året godkjennes av konsernets styre. Rutiner og retningslinjer gjenspeiler de rammer som styret har gitt administrasjonen. Risikorammene vurderes minst årlig. Rutineverket er under kontinuerlig vurdering av administrasjonen og vurderes av styret årlig. Det foreligger fullmakter for bevilgninger og posisjons- og handlerammer på alle vesentlige finansielle områder. Alle fullmakter er personlige. Fullmakter og overordnede rammer beslutes i styret og kan delegeres i organisasjonen, men enhver videre delegering skal godkjennes og følges opp av nærmeste overordnede leder.

Risikostyring i konsernet skal støtte opp under konsernets strategiske utvikling og måloppnåelse.

Finansiell virksomhet innebærer behov for styring og forvaltning av risiko. God risikostyring er strategisk viktig for konsernets verdiskapning. Risikostyring og intern kontroll skal bidra til å sikre effektiv drift, håndtere betydelige risikoer, sikre intern og ekstern rapportering av høy kvalitet samt sikre at konsernet opererer i samsvar med relevante lover, forskrifter og interne retningslinjer for virksomheten, herunder konsernets verdigrunnlag og etiske rammeverk.

ORGANISERING OG FULLMAKTSSTRUKTUR

Styret

Styret i Sandnes Sparebank er konsernets øverste ansvarlige organ for forretningsdriften, inkludert løpende styring av risiko og kontroll. Ansvar for å påse at konsernet har en egenkapital som er forsvarlig ut fra risikoen ved og omfanget av virksomheten, samt for å sørge for at kapitalkrav som følger av lover og forskrifter blir overholdt, ligger også hos konsernets styre.

Styret fastsetter de overordnede målsetningene som risikoprofil, avkastningsmål og hvordan kapitalen skal fordeles på de ulike forretningsområdene. Videre fastlegger styret overordnede rammer og fullmakter innen de ulike risikoområdene. Retningslinjer for risikostyring i konsernet, samt alle vesentlige aspekter ved risikostyringsmodellene og beslutningsprosessene er også styrets ansvar.

Administrerende direktør og ledergruppen

Administrerende direktør har det daglige ansvaret for risikostyring. Dette innebærer at administrerende direktør er ansvarlig for implementering av effektive risikostyringssystemer, og at risikoeksponeringen overvåkes og rapporteres på en tilfredsstillende måte.

Konsernets ledermøter er administrerende direktørs forum for overordnet ledelse. Alle vesentlige beslutninger som gjelder risiko og kapitalstyring vil normalt fattes i samråd med ledergruppen.

Det er etablert flere rådgivende organ som skal bistå administrerende direktør med beslutningsgrunnlag, oppfølging og kontroll innenfor de ulike risikoområdene. Balansestyringsgruppen behandler saker knyttet til styring av markeds- og finansieringsrisiko, likviditetsrisiko og kapitalstruktur. Kredittutvalget gir råd til ledergruppen ved behandling av større enkeltengasjement og andre kredittsaker av spesiell karakter.

Revisjon

Både ekstern revisjon og intern revisjon er to viktige elementer innen risikostyring. Uavhengig og effektiv revisjon bidrar til hensiktsmessig intern kontroll og pålitelighet i den finansielle rapporteringen.

Intern revisjon har sin instruks fra styret, og det er også styret som godkjenner revisjonens årlige planer. Ekstern revisor foretar i tillegg til årsoppgjørsrevisjon også begrenset revisjon ved utgangen av andre kvartal.

Styret har utnevnt et eget revisjonsutvalg. Dette utvalget skal føre tilsyn med regnskapsavleggelsen, gjennomgå utkast til regnskapsrapportering og se etter at konsernets interne kontroll, herunder intern revisjon og risikostyringssystemer, fungerer effektivt. Revisjonsutvalget rapporterer til styret i konsernet.

Risikostyring

For å sikre uavhengighet i risikostyringen har konsernet en egen risikoavdeling. Avdelingen er uavhengig av konsernets øvrige avdelinger, og rapporterer direkte til administrerende direktør. Avdelingen utarbeider også månedlige risikorapporter til bankens styre og kontrollkomité.

Risikorapportene til styret og kontrollkomité omfatter både vurderinger av bankspesifikke risikoer samt løpende vurderinger av andre risikoer i bankens omgivelser. For å vurdere risiko i omgivelsene vurderer banken trender i indikatorer som antas å kunne påvirke både betalingsevne og sikkerhetsverdier til konsernets kunder samt informasjon fra eksterne aktører.

Avdelingen har også ansvaret for konsernets risikomodeller og for videreutviklingen av effektive risikostyringssystemer. Banken har utviklet scoremodeller for både sine PM kunder og sine NL kunder. Modellene er nærmere omtalt under kredittrisiko.

GJENNOMFØRING AV RISIKOSTYRING OG OPPFØLGING AV RISIKO

En sentral del i bankens risikostyring er konsernets vurdering av total kapitalbehov (ICAAP – Internal Capital Adequacy Assessment Process). I denne prosessen foretas det vurderinger av risikoer banken er eksponert mot med tilhørende vurdering av styring og kontroll. Basert på denne vurderingen foretas det en beregning av kapitalbehovet for å "dekke" opp disse risikoene. ICAAP er en kontinuerlig prosess som omfatter alle konsernets avdelinger.

Det utarbeides kvartalsmessige ICAAP rapporter, og en gang i året rapporteres total kapitalbehovet til Finanstilsynet. I forbindelse med den årlige rapporteringen til Finanstilsynet blir det også foretatt en uavhengig gjennomgang av hele prosessen for vurdering av kapitalbehovet.

I forhold til den daglige risikostyringen skal den enkelte leder i konsernet sørge for å ha kunnskap om vesentlig risiko innenfor eget ansvarsområde, slik at denne kan forvaltes på en økonomisk og administrativt forsvarlig måte. Administrerende direktør har gitt nærmere retningslinjer for gjennomføringen av overordnet kredittpolitikk og kreditstrategier. Hvert enkelt forretningsområde styrer sine egne kredittprosesser etter gitte retningslinjer.

Alle forretningsområdene i konsernet foretar årlig en risikogjennomgang som omfatter:

- Kommentarer til eget arbeid med internkontroll
- Risikovurderinger
- Vurdering av egen etterlevelse av eksternt og internt regelverk
- Planlagte forbedringstiltak

Rapportering skjer på avdelingsnivå og danner grunnlaget for samlede rapporter for forretningsområder og støtteområder som inngår i administrerende direktørs rapportering til styret.

Styret gjennomgår i forbindelse med ICAAP konsernets viktigste risikoområder og intern kontroll. Gjennomgangen tar sikte på å få dokumentert kvaliteten på arbeidet innen de vesentligste risikoområdene. Gjennomgangen skal sikre at endringer i risikobildet identifiseres slik at nødvendige forbedringstiltak kan iverksettes.

Det gis informasjon om konsernets risikosituasjon til markedet, egenkapitalbeveiere og myndigheter gjennom kvartalsvis rapportering.

Risikokategorier

For risikostyringsformål skiller Sandnes Sparebank mellom følgende risikokategorier:

Kreditrisiko

Kreditrisiko inkluderer kreditrisiko, motpartsrisiko og oppgjørsrisiko. Kreditrisiko defineres som risiko for tap som følge av at kunder eller andre motparter ikke kan gjøre opp for seg til avtalt tid og i henhold til skrevne avtaler, og at mottatte sikkerheter ikke dekker utestående krav.

Motpartsrisiko defineres som risiko for at en motpart i en transaksjon ikke klarer å gjøre opp for seg. Motpartsrisiko består av likviditetsrisiko (her som risiko for tap knyttet til at en motpart ikke gjør opp sine forpliktelser til rett tid), og av kreditrisiko (her som risiko for tap knyttet til at en motpart ikke gjør opp sin forpliktelse verken til rett tid eller på et senere tidspunkt).

Opgjørsrisiko knytter seg til handel med verdipapirer, nærmere bestemt risikoen ved oppgjør av handelen dersom en av aktørene i markedet ikke klarer å gjøre opp sine forpliktelser. Oppgjørsrisiko oppstår også som en del av betalingsformidlingssystemet mellom bankene og andre involverte aktører. Oppgjørsrisikoen knyttet til verdipapirer vil være avhengig av motpartene banken handler med og om handlene går via en oppgjørssentral eller ikke. Bilaterale avtaler kan ha en høyere oppgjørsrisiko dersom motparten har en lav kredittverdighet. Konsernet foretar ikke en egen vurdering av oppgjørsrisiko ettersom vi anser dette å være dekket gjennom vurdering av motpartsrisiko.

Utlån til kunder

Konsernets kreditrisiko består i hovedsak av netto utlån til kunder, kontanter og fordringer på sentralbanker samt finansielle instrumenter. Kreditrisiko for utlån, garantier og trekkfasiliteter er viktigst både ut fra volum og risikonivå generelt. Denne risikoen omtales således detaljert nedenfor. Det er begrenset kreditrisiko i forbindelse med øvrig eksponering.

For å redusere kredittrisikoen benyttes sikkerheter. Sikkerhet kan for eksempel være fysisk sikkerhet, garantier eller kontantdepot. Fysisk sikkerhet skal som hovedregel være forsikret og kan for eksempel være bygninger, boliger eller varelager. Ved vurdering av sikkerhetenes verdi legges til grunn en forutsetning om fortsatt drift. Unntak fra dette gjelder i situasjoner hvor det er foretatt nedskrivning. Det tas videre hensyn til forhold som kan påvirke sikkerhetenes verdi, for eksempel konsesjonsbetingelser. Ved vurdering av sikkerheter i form av verdipapirer og ved vurdering av motpartsrisiko tas det hensyn til estimert effekt av tvangssalg og salgskostnader.

En forutsetning for en effektiv og strukturert kredittoppfølging er at banken kjenner sin egen portefølje. Et hjelpemiddel for å oppnå dette er en systematisering av kundeinformasjon. Banken har et godt CRM system. Det gjennomføres intern opplæring og stadige oppdateringer av systemet for å sikre kvalitet på kundeinformasjon.

Som et ledd i kvantifisering av kreditrisiko er det etablert bruk av scoremodeller for både PM og NL. I scoremodellene beregnes kundens sannsynlighet for mislighold (PD – Probability of Default) neste 12 mnd.

Banken har utviklet og testet modellene på eget datagrunnlag. Innenfor PM har banken nå to modeller. Det er utviklet både en statistisk søknadsmodell og en statistisk adferdsmodell. Begge modellene bruker både interne og eksterne variabler for å vurdere PD, men enkelte av variablene er noe forskjellige i de to ulike modellene. Søknadsscore brukes kun når en kunde søker om lån i banken. Risikoklassifisering ved hjelp av adferdsscore blir gjort månedlig, og benyttes for oppfølging av etablerte kunder. Månedlig klassifisering gjør det mulig å følge utviklingen i porteføljekvalitet, samt å identifisere kunder som faller i risikoklasse på et tidlig tidspunkt, slik at det kan iverksettes tiltak før kunden går i mislighold.

Det er også tatt i bruk en PD-modell til bruk på bankens næringslivs kunder. Denne modellen er en hybridmodell, noe som innebærer at den er utviklet både basert på statistiske egenskaper til de ulike variablene som inngår i modellen og basert på ekspertvurderinger fra ulike aktører internt i banken. Modellen er bygget opp av variabler som fanger opp utvikling i kundenes regnskapstall og bruken av banken. For noen organisasjonsformer, hvor regnskapsinformasjon ikke er gjort offentlige i søkbare registre, brukes score fra Lindorff som grunnlag for risikoklassifisering. Samtlige av bankens næringslivs-engasjement risikoklassifiseres månedlig.

Både PM og NL kunder scores månedlig, og klassifiseres i en av 11 klasser (A-K) ut fra sannsynlighet for mislighold. Klasse K er misligholdte lån, og engasjement med individuell nedskrivning.

For NL porteføljen skjer scoring per i dag på selskapsnivå, ikke på konsernnivå.

Tabellen under viser intervaller for de ulike risikoklassene basert på mislighold.

Misligholdsklasse	PD nedre grense	PD øvre grense
A	0,00 %	0,10 %
B	0,10 %	0,25 %
C	0,25 %	0,50 %
D	0,50 %	0,75 %
E	0,75 %	1,25 %
F	1,25 %	2,00 %
G	2,00 %	3,00 %
H	3,00 %	5,00 %
I	5,00 %	8,00 %
J	8,00 %	100 %
Misligholdte og nedskrevne	100 %	100 %

Ved hjelp av disse modellene blir alle kredittengasjementene risikoklassifisert månedlig i risikoklassene A – K. I tillegg til sannsynlighet for mislighold klassifiseres også verdien på sikkerheten til kundene. Sikkerhetene blir klassifisert i seks grupper, som danner grunnlag for tapsgrad ved mislighold.

Det forventede tapet for hvert engasjement er gitt ved en kombinasjon av misligholdssannsynlighet, tapsgrad gitt mislighold og eksponering. Det forventede tapet til et engasjement gir grunnlag for å kategorisere i fem ulike risikogrupper (eksklusive nedskrevne og misligholdte engasjementer)

Risikogruppe	Forventet tap nedre grense	Forventet tap øvre grense
Laveste	0,00 %	0,05 %
Lav	0,05 %	0,35 %
Middels	0,35 %	1,50 %
Høy	1,50 %	2,50 %
Høyeste	2,50 %	100,00 %

Som et ledd i vedlikehold av modellene blir det foretatt årlig validering av modellene. I valideringsarbeidet vurderes hvor godt modellen predikerer mislighold opp mot observert mislighold i perioden. Denne typen validering kalles Backtesting og gir en god pekepinn på hvor godt modellen fungerer. Det gir også indikasjoner på mulige justeringer som bør gjennomføres ved videreutvikling av modellene. Validering av PM modellen blir gjennomført av Sandnes Sparebank alene, mens validering av NL modellen gjøres i samarbeid med Sparebanken Sør, Sparebanken Sogn & Fjordane og Helgeland Sparebank. I forbindelse med validering har et eksternt konsultantselskap bidratt med faglig kompetanse.

Beholdning av obligasjoner og sertifikater

Konsernet pådrar seg også kredittrisiko gjennom plassering av overskuddslikviditet i obligasjons- og sertifikatmarkedet. Konsernet har strenge kriterier for hvilke papirer det kan kjøpe, blant annet er det krav til både rating og størrelse på transjene.

Likviditets- og oppgjørskriso

Likviditetsrisiko defineres som risikoen for at banken ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser og/eller finansiere økninger i eiendelene uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, eller i form av ekstra dyr finansiering.

Banken har per i dag ingen fullgod modell for måling og styring av likviditetsrisiko, men måler og styrer likviditetsrisikoen gjennom styrefastsatte rammer. Det er etablert rammer for å styre likviditetsrisikoen innen følgende områder:

- Stresstest (ramme for drift uten likviditetstilførsel)
- Fremmedfinansiering (krav til likviditetsbeholdning målt i forhold til forfall på fremmedfinansiering)
- Innskudd (mål om 60 % innskuddsdekning)
- Valuta (krav til valuta som likviditet)
- Avista utlån (begrensinger på løpetid og omfang).

Stresstest

Det utføres stresstester som viser konsernets behov for likviditetsreserve med utgangspunkt i fremtidsscenarier knyttet til lavkonjunktur. Konsernet har definert rammer for hvor lang tid banken skal driftes uten tilførsel av kapital gitt definerte stresssituasjoner, med en definert minimumsbeholdning av likviditet. Likviditet stresses ut fra tre stress-scenarier:

- Utfordrende – markedsspesifikk – likviditeten for banker påvirkes i negativ grad
- Meget alvorlig – bankspesifikk – likviditet svekkes signifikant
- Ekstremt scenario – både markedsspesifikke og bankspesifikke forhold

Fremmedfinansiering

Bruk av kapitalmarkedets ulike lånetyper bidrar til å redusere den ekstra finansieringsrisiko som oppstår når bankens utlånsaktivitet ikke dekkes 100 % gjennom innskudd. Banken har som styringsmål å holde en balansert forfallsstruktur på sin innlånsportefølje fra kapitalmarkedet. Forfall på innlån varierer, og banken refinansierer disse i god tid før forfall for å redusere likviditetsrisikoen.

Likviditetsrisikoen styres også gjennom spredning av innlånene på ulike markeder, innlånskilder, instrumenter og løpetider

Innskudd

For å være mindre avhengig av fremmedfinansiering er det satt måltall for innskuddsdekning (60 %) for morbank.

Valuta

Konsernet har rammer som tilsier at kun en meget begrenset andel av konsernets tilgjengelige likviditet kan plasseres i valuta.

Avista utlån

Konsernet har begrensinger med hensyn til både størrelse og løpetid på deltakelse i avista.

Andre forhold

Oppgjørskriser, som oppstår blant annet i forbindelse med betalingsformidling som et resultat av at ikke alle transaksjoner skjer i samtid og i forbindelse med derivathandler, medfører også motpartsrisiko. Sandnes Sparebank har International Swap Dealer Association (ISDA) avtaler med sine største motparter i derivathandler. Slike avtaler gir reduksjon av oppgjørskrisen i forbindelse med derivathandler.

Banken har etablert en egen Balansestyringsgruppe for å følge opp bankens likviditetsrisiko. Medlemmer i denne gruppen representerer lederne i ulike forretningsområder som vil påvirke, eller ha innflytelse på bankens likviditetssituasjon. Balansestyringsgruppen har jevnlig møter.

Det er utarbeidet egen likviditetsstrategi som styret behandler årlig. Her fastsettes rammer som tar hensyn til fremtidig likviditetsbehov. Etterlevelse av rammer overvåkes av Risikostyring, og status rapporteres månedlig til bankens styre.

Banken har utarbeidet en egen beredskapsplan i forbindelse med eventuelle likviditetskriser. Beredskapsplanene godkjennes av styret minst en gang i året. Likviditetskrise innebærer at banken kommer i en situasjon hvor det ikke er tilgjengelig likviditet for å møte bankens løpende forpliktelser eller tilfredsstillende likviditet for å gjennomføre betalingstransaksjoner for sine kunder. Beredskapsplanen skal blant annet sikre informasjonsflyt til bankens ledergruppe og styre, samt gi klare ansvarsområder til de enkelte områdene i banken. Informasjonsflyt og plassering av ansvar skal hjelpe banken til å ta beslutninger for å forsøke å erstatte tapte kontantstrømmer på et korrekt og tilstrekkelig informasjonsgrunnlag.

Markedsrisiko

Markedsrisiko defineres som risiko for tap i markedsverdier knyttet til porteføljer av finansielle instrumenter som følge av svingninger i aksjekurser, valutakurser, renter og råvarepriser.

Renterisiko

Renterisiko er risikoen for tap som oppstår ved endringer i rentenivået. Risikoen oppstår hovedsakelig fra fastrenteutlån og funding i fastrentepapirer. Konsernet måler renterisiko som resultateffekten ved et parallelt skift i rentekurven. Risikoen for ikke-parallele skift er dekket gjennom begrensinger på maksimal eksponering.

Hovedprinsippet i bankens styring av renterisiko er å nøytralisere renterisikoen ved å matche bankens aktiva- og passivaside. Banken har løpende oversikt over renteeksponeringen. Renteeksponering måles i tidsintervaller på 3 måneder fra 0-10 år.

Banken har som strategi ikke å pådra seg vesentlig renterisiko innenfor den ordinære virksomheten. Ramme for renterisiko er satt til at maksimalt tap ikke skal overstige kr 15 millioner ved 2 % skift i rentekurven. Rammen er vedtatt av bankens styre. Styret mottar rapporter på rammeutnyttelse månedlig, mens CFO og Risk Manager mottar ukentlig rapport på renterisiko.

Valutarisiko

Valutarisiko er risikoen for tap som har bakgrunn i endringer i valutakursene.

Konsernet har utviklet egne retningslinjer knyttet til valutarisiko. Administrerende direktør har delegert de rammene han har fått av styret til Treasury avdelingen. Rammene innebærer at konsernet ikke kan ha nettoposisjoner som overstiger kr 30 millioner. Konsernet måler valutarisikoen ut fra nettoposisjoner i de ulike valutasortene. For å sikre konsernets valuta utlån/innlån brukes terminer og swapper.

Kursrisiko

Kursrisiko på verdipapirer er risikoen for tap som oppstår ved endringer i verdien på obligasjoner, sertifikater og egenkapitalpapirer som konsernet har investert i. Banken har etablert rammer for investeringer. Rammene for investeringer i verdipapirer (utover likviditetsplassering) er strammet inn i løpet av de siste årene. Ved utgangen av 2009 er rammen på kr 130 millioner. I tillegg til rammen skal all endring i eksisterende eksponering godkjennes av bankens styre.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko defineres som risikoen for tap som skyldes utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser, svikt hos mennesker og i systemer eller eksterne hendelser.

Det er utarbeidet retningslinjer for rapportering av uønskede hendelser. Bankens HR avdeling er ansvarlig for oppfølging av slike hendelser. Banken setter av kapital for å dekke tap som følge av operasjonell risiko

Konsentrasjonsrisiko

Konsentrasjonsrisiko er et element av den samlede kredittisikoen. Konsentrasjonsrisiko kan defineres som risiko for tap som følge av overrepresentasjon av:

- Store enkeltkunder
- Enkelte bransjer (næringsgrupper eller volatile bransjer)
- Geografiske områder
- Sikkerhet med samme risikoegenskaper (f.eks. avhengig av eiendomspriser)
- Motparter i interbankoperasjoner eller handel med finansielle derivater.

Eksponering mot volatile bransjer dreier seg om eksponering mot sykliske næringer som eksempelvis skipsfart, fiskeri, oppdrett og bygg- og anleggsbransjen.

Konsentrasjonsrisikoen følges opp og rapporteres av konsernets riskavdeling. For beregning av konsentrasjonsrisiko benyttes blant annet Herfindahl-Hirschman indeks.

Forretningsrisiko / strategisk risiko / renommérisiko

Risiko for uventede inntektssvingninger som skyldes andre forhold enn kreditt- risiko, markedsrisiko og operasjonell risiko inngår i forretningsrisikoen. Risikoen kan oppstå i ulike forretnings- eller produktsegment og kan være knyttet mot konjunktursvingninger og/eller endret adferd hos kundene, for eksempel endring i renommé og strategiske feilvurderinger.

Strategisk risiko knytter seg til de planer, endringer osv. som banken har og/eller legger opp til.

Renommérisiko, eller omdømme risiko, kan defineres som risiko for svikt i inntjening og kapitaltilgang på grunn av sviktende tillit og omdømme i markedet, det vil si hos kunder, motparter, egenkapitalbeveiere og myndigheter.

Banken setter av kapital for å dekke tap som kommer som følge av forretningsrisiko, strategisk risiko og renommérisiko.

43

KREDITTRISIKO

Konsern

2009	2008	Maksimum eksponering til kredittrisiko	2009	2008
1 193 572	2 125 266	Kontanter og fordringer på sentralbanker	1 193 572	2 118 842
103 494	174 652	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	101 359	174 652
24 377 940	26 491 846	Utlån til kunder	20 684 952	26 764 755
1 899 505	1 366 419	Sertifikater og obligasjoner	4 907 390	1 374 304
134 396	956 171	Finansielle derivater	134 314	956 171
3 215	22 151	Andre eiendeler	923 522	13 432
72 240	98 681	Forskuddsbetalte kostnader og opptjente inntekter	71 578	98 746
27 784 362	31 235 186	Sum kredittrisikoeksponering balanseposter	28 016 686	31 500 902
730 707	969 971	Garantiforpliktelser	760 707	979 971
4 045 109	5 675 428	Ubenyttede trekkfasiliteter og lånetilsagn	3 351 034	5 675 428
32 560 178	37 880 585	Total kredittrisikoeksponering	32 128 428	38 156 301

Morbank

Risikoklassifiseringen har betydning for oppfølgingsnivået kunden skal undergis, samt inngår som ett kriterium ved kredittvurdering og kredittbeslutning. I tillegg til risikoklassifisering kommer skjønsmessige forhold som ledelse, marked, lånehistorikk, lønnsomhet m.m.

Data ved utgangen av året som vist nedenfor gir et representativt bilde av bankens kredittrisiko i løpet av regnskapsåret. Vi har ikke sammenlignbare tall for 2008 da risikoklassifiseringsmodellen er betydelig endret.

I risikogruppen for mislighold og nedskrevne engasjementer er hele engasjementet til kunden medtatt i denne gruppen når kunden har misligholdt og/eller nedskrevet minimum et av lånene.

Sum næringslivsengasjement fordelt på risikogrunder per 31.12.2009

Risikogrunder	Utlån til kunder			Garantier	Ubenyttet limit		Totale engasjement	
	Morbank	Konsern	Morbank		Morbank	Konsern	Morbank	Konsern
Laveste	1 119 697	1 119 697	92 017	92 017	159 634	159 634	1 371 348	1 371 348
Lav	3 201 482	3 126 482	376 724	346 724	580 233	578 183	4 158 438	4 051 388
Middels	3 525 187	3 350 353	204 762	204 762	612 060	612 060	4 342 009	4 167 175
Høy	426 616	426 581	13 651	13 651	89 790	88 825	530 056	529 056
Høyeste	492 396	492 396	36 218	36 218	19 614	19 614	548 228	548 228
Misligholdt/nedskrevne	806 966	806 966	25 060	25 060	31 653	31 653	863 678	863 678
Sum	9 572 343	9 322 474	748 431	718 431	1 492 984	1 489 969	11 813 757	11 530 874

Sum privatmarkedsengasjement fordelt på risikogrunder per 31.12.2009

Risikogrunder	Utlån til kunder			Garantier	Ubenyttet limit		Totale engasjement	
	Morbank	Konsern	Morbank		Morbank	Konsern	Morbank	Konsern
Laveste	5 568 414	8 808 802	4 246	4 246	1 297 792	1 953 570	6 870 452	10 766 618
Lav	3 639 350	4 170 780	552	552	376 255	412 540	4 016 156	4 583 872
Middels	1 269 870	1 409 884	7 223	7 223	173 612	178 616	1 450 705	1 595 723
Høy	146 081	161 397	201	201	6 176	6 190	152 458	167 788
Høyeste	450 668	466 197	55	55	4 173	4 181	454 896	470 433
Misligholdt/nedskrevne	38 227	38 406			43	43	38 269	38 449
Sum	11 112 609	15 055 466	12 277	12 277	1 858 051	2 555 140	12 982 936	17 622 882

Banken har forholdsvis stor konsentrasjon omkring engasjement til finansiering av eiendomsinvesteringer. Totalt 58,7 % (61,3 % per 31.12.2008) av bankens næringslivsengasjement har tilknytning til eiendomsinvesteringer. Banken har fokus på å følge opp den konsentrasjonsrisikoen som ligger i eiendomsinvesteringer. I tillegg har banken konsentrasjonsrisiko knyttet til store enkeltengasjementer. Store engasjement er definert som engasjement som overstiger 10 % av ansvarlig kapital. Totalt sett utgjør disse 51 % av bankens næringslivsengasjement. Det er stor overlapp mellom store engasjement og engasjement knyttet til eiendomsinvesteringer. Alle store engasjement følges opp nøye.

Konsernet forventer uendrede rammebetingelser, men et noe høyere rentenivå i 2010.

Konsern

2009	2008	Forfalte, ikke nedskrevne engasjement	2009	2008
12 796	28 105	90-120 dg	12 796	28 105
12 291	16 242	121-180 dg	12 291	16 242
13 776	4 913	181-270 dg	13 776	4 913
16 796	18 018	> 270 dg	16 616	18 018
55 659	67 278	Sum	55 479	67 278

Morselskap

44

LIKVIDITETSRISIKO

Konsernet er avhengig av finansiering fra andre kilder enn innskudd fra kunder, idet konsernets innskuddsdekning er 45,8 % (43,2 % i gjennomsnitt for 2009).

Bruk av kapitalmarkedets ulike lånetyper bidrar til å redusere den ekstra finansieringsrisiko som oppstår når bankens utlånsaktivitet ikke dekkes 100 % gjennom innskudd. Banken har som styringsmål å holde en balansert forfallsstruktur på sin innlånsportefølje fra kapitalmarkedet. Forfall på innlån varierer, og banken refinansierer disse i god tid før forfall for å redusere likviditetsrisikoen. Administrasjonen rapporterer månedlig balansen sammensetning med tilhørende løpetider og rammer til styret.

Konsern

Restløpetid på hovedposter	Inntil 1 mnd	1-3 mnd	3 mnd-1 år	1-5 år	Over 5 år	Uten restløpetid	2009 Totalt
Gjeld til kredittinstitusjoner			2 844 634	5 186 412			8 031 046
Innskudd fra kunder	11 343 176	36 447	346 691		24		11 726 338
Verdipapirgjeld		45 000	185 500	4 642 500	330 000		5 203 000
Øvrig gjeld	259 664						259 664
Ansvarlig lån				650 000	510 000		1 160 000
Finansielle derivater brutto oppgjør	784	63 392	21 254	26 521	28 818		140 769
Kontraktsfestede renteutbetalinger	21 517	113 048	298 537				433 102
Sum utbetalinger	11 625 141	257 887	3 696 616	10 505 433	868 842	0	26 953 919

Restløpetid på hovedposter	Inntil 1 mnd	1-3 mnd	3 mnd-1 år	1-5 år	Over 5 år	Uten restløpetid	2008 Totalt
Gjeld til kredittinstitusjoner	82 387	947 600	281 400	6 286 440	500 000		8 097 827
Innskudd fra kunder	7 771 148	993 020	2 920 101	2 887			11 687 156
Verdipapirgjeld		375 000	5 012 000	2 695 000	430 000		8 512 000
Øvrig gjeld						406 074	406 074
Ansvarlig lån					701 664		701 664
Finansielle derivater brutto oppgjør	149 501	201 246	51 728	106 499	44 747		553 721
Kontraktsfestede renteutbetalinger	11 678	145 772	46 360				203 810
Sum utbetalinger	8 014 714	2 662 638	8 311 589	9 090 826	1 676 411	406 074	30 162 252

Året 2009

Om banken

Styrets beretning

Årsregnskap

Resultatregnskap

Balanse

Endring i egenkapital

Kontantstrømoppstilling

Noter

97 / 104 forts

Morbank

Restløpetid på hovedposter	Inntil 1 mnd	1-3 mnd	3 mnd-1 år	1-5 år	Over 5 år	Uten restløpetid	2009 Totalt
Gjeld til kredittinstitusjoner			2 844 634	5 186 412			8 031 046
Innskudd fra kunder	11 591 098	36 447	346 691		24		11 974 260
Verdipapirgjeld		45 000	185 500	4 642 500	330 000		5 203 000
Øvrig gjeld	247 772						247 772
Ansvarlig lån				650 000	510 000		1 160 000
Finansielle derivater brutto oppgjør	784	63 392	21 254	26 499	28 818		140 747
Kontraktsfestede renteutbetalinger	21 517	135 859	321 461				478 837
Sum utbetalinger	11 861 171	280 698	3 719 540	10 505 411	868 842	0	27 235 662

Restløpetid på hovedposter	Inntil 1 mnd	1-3 mnd	3 mnd-1 år	1-5 år	Over 5 år	Uten restløpetid	2008 Totalt
Gjeld til kredittinstitusjoner	39 387	947 600	281 400	6 286 440	500 000		8 054 827
Innskudd fra kunder	7 876 092	993 020	2 920 101	2 887			11 792 100
Verdipapirgjeld		375 000	5 012 000	2 695 000	430 000		8 512 000
Øvrig gjeld						403 475	403 475
Ansvarlig lån						701 664	701 664
Finansielle derivater brutto oppgjør	149 501	201 246	51 728	106 499	44 747		553 721
Kontraktsfestede renteutbetalinger	11 678	145 772	46 360				203 810
Sum utbetalinger	8 076 658	2 662 638	8 311 589	9 090 826	974 747	1 105 139	30 221 597

45

MARKEDSRISIKO – RENTE

Konsern

Tidspunkt frem til avtalt endring av rentebetingelser	Inntil 1 mnd	1-3 mnd	3 mnd-1 år	1-5 år	Over 5 år	Uten rente-eksponering	2009 Totalt
Kontanter og fordringer på sentralbanker	1 193 572						1 193 572
Utlån til kredittinstitusjoner	103 494						103 494
Utlån til kunder	23 072 976	29 517	53 501	1 059 738	162 208		24 377 940
Sertifikater og obligasjoner	10 492	1 884 387	4 626				1 899 505
Finansielle derivater			1 670	43 315	18 236	71 175	134 396
Øvrige eiendeler						540 407	540 407
Sum eiendeler	24 380 534	1 913 904	59 797	1 103 053	180 444	611 582	28 249 315
Gjeld til kredittinstitusjoner		6 492 056	1 550 911				8 042 967
Innskudd fra kunder	11 335 596	36 447	346 691		24		11 718 758
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	245 000	4 861 686	100 000				5 206 686
Finansielle derivater		747	1 500	29 849	28 818	79 855	140 769
Øvrig gjeld						262 246	262 246
Ansvarlig lån	450 000	570 144	144 500				1 164 644
Egenkapital						1 713 245	1 713 245
Sum gjeld og egenkapital	12 030 596	11 961 080	2 143 602	29 849	28 842	2 055 346	28 249 315
Netto likviditetseksponering balanseposter	12 349 938	-10 047 176	-2 083 805	1 073 204	151 602	-1 443 764	0
Innbetaling/utbetaling ikke balanseførte derivater							0
Netto sum alle poster	12 349 938	-10 047 176	-2 083 805	1 073 204	151 602	-1 443 764	0

Konsern

Tidspunkt frem til avtalt endring av rentebetingelser	Inntil 1 mnd	1-3 mnd	3 mnd-1 år	1-5 år	Over 5 år	Uten rente-eksponering	2008 Totalt
Kontanter og fordringer på sentralbanker	2 125 266						2 125 266
Utlån til kredittinstitusjoner	174 652						174 652
Utlån til kunder	25 595 252	902	105 884	625 557	164 251		26 491 846
Sertifikater og obligasjoner		1 341 517		24 902			1 366 419
Finansielle derivater			4	42 911	35 420	877 836	956 171
Øvrige eiendeler						590 338	590 338
Sum eiendeler	27 895 170	1 342 419	105 888	693 370	199 671	1 468 174	31 704 692
Gjeld til kredittinstitusjoner		7 972 722		151 361		80 055	8 204 138
Innskudd fra kunder	10 896 349	355 659	138 031	288 740	8 425		11 687 204
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	6 143 931	235 141	901 360	813 870	433 316		8 527 618
Finansielle derivater			1 886	37 826	37 570	491 498	568 780
Øvrig gjeld						354 436	354 436
Ansvarlig lån		579 685			136 993		716 678
Egenkapital						1 645 838	1 645 838
Sum gjeld og egenkapital	17 040 280	9 143 207	1 041 277	1 291 797	616 304	2 571 827	31 704 692
Netto likviditetseksponering balanseposter	10 854 890	-7 800 788	-935 389	-598 427	-416 633	-1 103 653	0
Innbetaling/utbetaling ikke balanseførte derivater							0
Netto sum alle poster	10 854 890	-7 800 788	-935 389	-598 427	-416 633	-1 103 653	0

Morbank

Tidspunkt frem til avtalt endring av rentebetingelser	Inntil 1 mnd	1-3 mnd	3 mnd-1 år	1-5 år	Over 5 år	Uten rente-eksponering	2009 Totalt
Konter og fordringer på sentralbanker	1 193 572						1 193 572
Utlån til kredittinstitusjoner	101 359						101 359
Utlån til kunder	19 556 530	21 318	45 793	916 693	144 618		20 684 952
Sertifikater og obligasjoner	10 492	4 892 272	4 626				4 907 390
Finansielle derivater			1 670	43 233	18 236	71 175	134 314
Øvrige eiendeler						1 437 719	1 437 719
Sum eiendeler	20 861 953	4 913 590	52 089	959 926	162 854	1 508 894	28 459 306
Gjeld til kredittinstitusjoner		6 492 056	1 550 911				8 042 967
Innskudd fra kunder	11 583 518	36 447	346 691		24		11 966 680
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	245 000	4 861 686	100 000				5 206 686
Finansielle derivater		747	1 500	29 827	28 818	79 855	140 747
Øvrig gjeld						246 949	246 949
Ansvarlig lån	450 000	570 144	144 500				1 164 644
Egenkapital						1 690 633	1 690 633
Sum gjeld og egenkapital	12 278 518	11 961 080	2 143 602	29 827	28 842	2 017 437	28 459 306
Netto likviditetseksponering balanseposter	8 583 434	-7 047 490	-2 091 513	930 099	134 012	-508 543	0
Innbetaling/utbetaling ikke balanseførte derivater							0
Netto sum alle poster	8 583 434	-7 047 490	-2 091 513	930 099	134 012	-508 543	0

Morbank

Tidspunkt frem til avtalt endring av rentebetingelser	Inntil 1 mnd	1-3 mnd	3 mnd-1 år	1-5 år	Over 5 år	Uten rente-eksponering	2008 Totalt
Konter og fordringer på sentralbanker	2 118 841						2 118 841
Utlån til kredittinstitusjoner	174 652						174 652
Utlån til kunder	25 868 161	902	105 884	625 557	164 251		26 764 755
Sertifikater og obligasjoner		1 349 402		24 902			1 374 304
Finansielle derivater			4	42 911	35 420	877 836	956 171
Øvrige eiendeler						352 779	352 779
Sum eiendeler	28 161 654	1 350 304	105 888	693 370	199 671	1 230 615	31 741 502
Gjeld til kredittinstitusjoner		7 972 722		151 361		80 055	8 204 138
Innskudd fra kunder	11 492 377	75 469	126 902	98 509	25		11 793 282
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	6 143 931	235 141	901 360	813 870	433 316		8 527 618
Finansielle derivater			1 886	37 826	37 570	491 498	568 780
Øvrig gjeld						315 842	315 842
Ansvarlig lån		579 685			136 993		716 678
Egenkapital						1 615 164	1 615 164
Sum gjeld og egenkapital	17 636 308	8 863 017	1 030 148	1 101 566	607 904	2 502 559	31 741 502
Netto likviditetseksponering balanseposter	10 525 346	-7 512 713	-924 260	-408 196	-408 233	-1 271 944	0
Innbetaling/utbetaling ikke balanseførte derivater							0
Netto sum alle poster	10 525 346	-7 512 713	-924 260	-408 196	-408 233	-1 271 944	0

Rentefølsomhet

Verdien av poster på og utenfor balansen påvirkes av endringer i rentenivået. Rentefølsomhet er beregnet som potensiell gevinst(+)/tap(-) ved et parallelt positivt skift i rentekurven på to prosentpoeng. Per 31. desember 2009 ville en parallell renteoppgang på to prosentpoeng medført en gevinst på kr 4,2 millioner, mens en parallell rentenedgang på to prosentpoeng ville medført et tap på kr 4,2 millioner. Dette er innenfor de maksimale grenser for eksponering som er vedtatt av styret. Beregningene er gjort med utgangspunkt i konsernets posisjoner per 31. desember 2009 og markedsrentene på samme tidspunkt.

46

MARKEDSRISIKO – VALUTA

De valutaposisjonene som konsernet har knytter seg hovedsakelig til mindre valutabeholdninger. Eiendeler i valuta har i hovedsak restløpetid over 5 år, mens valutagjeld har forfall i intervallet 1-5 år. Tidspunkt frem til avtalt renteendring er for eiendeler og gjeld hovedsakelig innenfor 1-3 måneder.

Både eiendeler, gjeld og valutasikringer i utenlandsk valuta er verdivurdert til dagskurs per 31.12.

Konsern / Morbank

Valutaposisjoner 2009	Utenlandsk valuta	Herav: USD	EUR	JPY	CHF	GBP	SEK	DKK	CAD	Annen
Kontanter og fordringer										
på sentralbanker	1 415	280	579	1	14	140	59	203	14	124
Utlån til kredittinstitusjoner	46 535	14 465	21 559	39	278		4 944		4 542	707
Utlån til kunder	3 458 006	311 070	540 984	419 202	2 157 748	28 975	27			
Sertifikater, obligasjoner	442 795		442 795							
Sum eiendeler	3 948 752	325 815	1 005 917	419 242	2 158 040	29 116	5 031	203	4 557	831
Gjeld til kredittinstitusjoner	4 089 897		4 087 269			790		1 504		333
Innskudd fra kunder	51 137	10 517	17 992	10	261	3 674	6 177	653	4 575	7 278
Sum gjeld og egenkapital	4 141 034	10 517	4 105 261	10	261	4 464	6 177	2 158	4 575	7 611
Netto valutaeksponering										
på balanseposter	-192 282	315 299	-3 099 343	419 232	2 157 779	24 651	-1 146	-1 955	-18	-6 780
Valutasikring	169 858	-311 857	3 089 315	-419 339	-2 165 469	-25 049	124	1 777	8	347
Netto valutaeksponering	-22 424	3 442	-10 028	-107	-7 690	-397	-1 021	-179	-10	-6 433

Valutaposisjoner 2008	Utenlandsk valuta	Herav: USD	EUR	JPY	CHF	GBP	SEK	DKK	CAD	Annen
Kontanter og fordringer										
på sentralbanker	1 327	287	550	12	8	156	65	111	42	95
Utlån til kredittinstitusjoner	122 891	50 373	61 646	30	1 753	6 967	1 956		39	125
Utlån til kunder	4 441 032	400 362	761 819	624 667	2 617 471	31 745	2			4 967
Sertifikater, obligasjoner	415 850		415 850							
Sum eiendeler	4 981 100	451 022	1 239 866	624 709	2 619 233	38 868	2 023	111	81	5 187
Gjeld til kredittinstitusjoner	6 639 222	43 141	6 586 301					9 766		14
Innskudd fra kunder	46 452	17 840	16 008	32	1 315	8 308	2 576	347	19	8
Sum gjeld og egenkapital	6 685 674	60 981	6 602 310	32	1 315	8 308	2 576	10 112	19	22
Netto valutaeksponering										
på balanseposter	-1 704 574	390 041	-5 362 444	624 677	2 617 918	30 560	-553	-10 001	62	5 165
Valutasikring	1 699 125	-391 515	5 361 553	-624 817	-2 619 917	-30 879	-408	10 101		-4 993
Netto valutaeksponering	-5 449	-1 474	-891	-140	-1 999	-319	-961	100	62	172

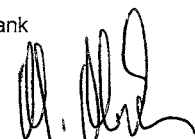
Erklæring i henhold til verdipapirhandellovens § 5-5

Vi bekrefter at årsregnskapet for perioden 1. januar til 31. desember 2009 etter vår beste overbevisning, er utarbeidet i samsvar med IFRS og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av foretakets og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet, og at opplysningene i årsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til foretaket og konsernet, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer foretakene står ovenfor.

Sandnes, 16. mars 2010

I styret for Sandnes Sparebank

Eimund Nygaard
Styreformann

Magne Morken
Nestleder

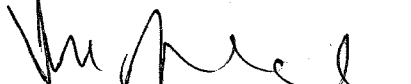

Nils H. Birkeland
Styremedlem

Audun Berg
Styremedlem

Marion Svihus
Styremedlem

Trine Lise Bjørvik
Styremedlem

Håvard Anestad
Styremedlem

Jon Ledaal
Adm. direktør

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Vassbotnen 11 Forus, NO-4313 Sandnes
Postboks 8015, NO-4068 Stavanger

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA

Tlf.: + 47 51 70 66 00

Fax: + 47 51 70 66 01

www.ey.no

Medlemmer av Den norske Revisorforening

Til forstandskapet i
Sandnes Sparebank

Revisjonsberetning for 2009

Vi har revidert årsregnskapet for Sandnes Sparebank for regnskapsåret 2009, som viser et overskudd på kr 75 510 000 for morselskapet og et overskudd på kr 80 174 000 for konsernet. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet. Årsregnskapet består av selskapsregnskap og konsernregnskap. Selskapsregnskapet består av resultatregnskap, oppstilling over totalresultat, balanse, kontantstrømoppstilling, oppstilling over endringer i egenkapitalen og noteopplysninger. Konsernregnskapet består av resultatregnskap, oppstilling over totalresultat, balanse, kontantstrømoppstilling, oppstilling over endringer i egenkapitalen og noteopplysninger. International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU er anvendt ved utarbeidelsen av årsregnskapet. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av selskapets styre og administrerende direktør. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Vi har utført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder revisjonsstandarder vedtatt av Den norske Revisorforening. Revisjonsstandardene krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimater, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av selskapets formuesforvaltning og regnskaps- og interne kontrollsystemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets og konsernets økonomiske stilling 31. desember 2009 og av resultatet, kontantstrømmene og endringer i egenkapitalen i regnskapsåret i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Stavanger, 16. mars 2010
ERNST & YOUNG AS

Kjell Stenersen
statsautorisert revisor

Kontrollkomiteens beretning for 2009

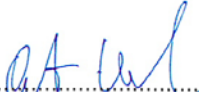
Kontrollkomiteen har utført sitt verv i henhold til sparebankloven og instruks for komiteen.

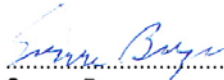
Bankens virksomhet i 2009 har vært i samsvar med sparebanklovens, bankens vedtekter og andre bestemmelser som banken har plikt til å rette seg etter.

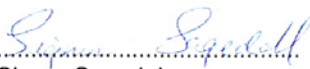
Årsregnskapet for 2009 med beretning og forslag til overskuddets anvendelse er avgitt i samsvar med sparebankloven, regnskapsloven og gjeldende forskrifter.

Etter kontrollkomiteens mening kan det framlagte regnskap fastsettes som bankens regnskap for 2009.

Sandnes, 17. mars 2010

 Per Asle Ousdal
 leder

 Sverre Berge
 nestleder

 Sigrun Sagedal

Sandnes Sparebank
-slik du vil ha det